

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 12.11.2003
KOM (2003) 678 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta (1998–2002)

SISÄLLYSLUETTELO

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta (1998–2002).....	1
KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta (1998–2002).....	7
Tiivistelmä.....	8
1 osa: Kertomus Fiscalis-ohjelman yhteisten toimien täytäntöönpanosta (1998–2002).....	12
1. Johdanto	13
1.1. Fiscalis-ohjelma	13
1.1.1. Ohjelman historia	13
1.1.2. Ohjelman organisaation rakenteet.....	13
1.2. Kertomuksen luonne ja tarkoitus.....	14
1.2.1. Analyysin rajaaminen.....	14
1.2.2. Menetelmä.....	14
1.2.3. Ohjelman tavoitteet.....	15
1.2.4. Tietojen tarkasteleminen.....	15
2. Budjetti.....	16
3. Seminaarit.....	17
3.1. Toteutusten taulukko.....	17
3.2. Toteamukset.....	17
3.3. Toivottavat parannukset	18
4. Vaihdot.....	18
4.1. Toteutusten taulukko.....	19
4.2. Toteamukset.....	19
4.3. Toivottavat parannukset	19
5. Monenväliset valvontatoimet	20
5.1. Toteutukset.....	20
5.2. Toteamukset.....	20
5.3. Toivottavat parannukset	21
6. Koulutus	22

6.1.	Toteutusten taulukko.....	23
6.2.	Toteamukset.....	24
6.3.	Toivottavat parannukset.....	24
7.	Ohjelman hallinnointi ja tuloksellisuus.....	24
8.	Ehdokasmaiden osallistuminen ohjelmaan.....	25
9.	Yhteisten toimien tulokset ja vaikutukset.....	25
9.1.	Hallinnollisten menettelyjen parantamisen varmistaminen: lainsäädännön yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen.....	26
9.1.1.	Välittömät tulokset.....	26
9.1.2.	Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset.....	26
9.1.3.	Toteamukset.....	27
9.2.	Virkamiesten yhteisöoikeuden tuntemuksen saattaminen korkealle tasolle ja yhteisön lainsäädännön yhtenäinen soveltaminen.....	27
9.2.1.	Lyhyen aikavälin vaikutus.....	27
9.2.2.	Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset.....	28
9.2.3.	Toteamukset.....	28
9.3.	Tuloksellisen, tehokkaan ja laaja-alaisen yhteistyön takaaminen jäsenvaltioiden välillä sekä petosten torjunta.....	28
9.3.1.	Lyhyen aikavälin vaikutukset.....	28
9.3.2.	Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset.....	29
9.3.3.	Toteamukset.....	29
10.	Yhteisiä toimia koskevat yleiset päätelmät ja suositukset.....	29
Osa 2: Kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta tietotekniikan alalla (1998–2002).....		33
1.	Johdanto.....	34
1.1.	Taustaa.....	34
1.2.	Tietolähteet.....	34
1.3.	Väliarviointi.....	34
1.4.	Analyysin rakenne.....	34
2.	Budjetti.....	35
3.	Fiscalis- ja Tulli 2002 -ohjelmien yhteinen osa.....	36
3.1.	CCN/CSI (Common Communication Network / Common System Interface).....	36
3.1.1.	Kuvaus.....	36

3.1.2.	CCN/CSI-verkon kehittämisen ja käyttöönoton arviointi.....	36
3.1.3.	Tulokset.....	37
3.1.3.1.	Käyttäjien laadullinen arviointi.....	37
3.1.3.2.	Määrälliset tiedot.....	37
3.1.3.3.	Gartner Groupin tutkimus (2002).....	38
3.1.4.	Vaikutukset.....	38
3.2.	Ohjelman hallinnointivälineet.....	38
3.2.1.	Project Support Office (PSO).....	38
3.2.2.	TEMPO (Taxud Electronic Management of Projects Online).....	38
3.2.2.1.	Kuvaus.....	38
3.2.2.2.	Tempon anti.....	39
4.	Alv:hen ja valmisteveroihin liittyvät sovellukset.....	39
4.1.	Verotusta koskevien sovellusten kehittämisen, käyttöönoton ja toiminnan yleinen arviointi.....	39
4.1.1.	Kehittäminen ja käyttöönotto.....	39
4.1.2.	Toiminta.....	40
4.2.	Hyödyllisyys/kestävyys.....	40
4.3.	VIES-sovellus (VAT Information Exchange System).....	40
4.3.1.	Järjestelmän kuvaus.....	40
4.3.2.	Tulokset.....	41
4.3.2.1.	Jäsenvaltioiden laadullinen arviointi.....	41
4.3.2.2.	Määrälliset tiedot.....	42
4.3.3.	Vaikutukset.....	44
4.4.	Sähköiset SCACform 2001 -lomakkeet.....	44
4.4.1.	Kuvaus.....	44
4.4.2.	Laadulliset ja määrälliset tulokset.....	45
4.5.	SEED-tietokanta.....	45
4.5.1.	Kuvaus.....	45
4.5.2.	Tulokset.....	46
4.5.3.	Vaikutus.....	47
4.6.	SIPA-sovellus (valmisteverotuksen ennakoilmoitusjärjestelmä).....	47
4.6.1.	Kuvaus.....	47

4.6.2.	Tulokset.....	47
4.6.3.	Vaikutukset.....	48
4.7.	Sähköiset MVS-lomakkeet.....	48
4.7.1.	Kuvaus.....	48
4.7.2.	Tulokset.....	49
4.7.3.	Vaikutukset.....	49
4.8.	Sähköisen kaupankäynnin alv.....	49
4.9.	EMCS:n (Excise Movement and Control System) toteutettavuustutkimus.....	50
5.	Päätelmät.....	50
5.1.	Tulli 2002 ja Fiscalis-ohjelmien yhteinen osa.....	50
5.2.	Alv:hen ja valmisteveroihin liittyvät sovellukset.....	50
LYHENTEET – SANASTO		52
LÄHDELUETTELO		56
LIITTEET.....		57
liite 1:	fiscalis seminaarit.....	57
Liite 2:	Vuosien 2000 ja 2001 seminaarien osanottajien vastaukset arviointilomakkeeseen..	58
Liite 3:	Vuosien 2000 ja 2001 seminaarien osanottajien vastaukset arviointilomakkeeseen..	59
Liite 4:	Fiscalis-vaihdot.....	60
Liite 5:	Vuosien 2000 ja 2001 vaihtojen osanottajien vastaukset arviointilomakkeeseen.....	61
Liite 6:	Vaihdot jäsenvaltioittain.....	62
Liite 7:	Monenväliset valvontatoimet fiscalis	63
Liite 8:	Monenvälisten valvontatoimien määrä vuosina 1998 ja 1999.....	64
Liite 9:	Monenvälisten valvontatoimien määrä vuosina 2000 ja 2001	65
Liite 10:	Vuonna 2002 ehdotettujen monenvälisten valvontatoimien määrä	66
Liite 11:	Fiscalis-koulutus	67
Liite 12:	Henkilökohtaisten hallinnollisten menettelyjen parantaminen.....	68
Liite 13:	Tietotekniikkaan varatut määrärahat.....	69
LIITE 14:	JÄSENVALTIOIDEN ARVIO CCN/CSI-JÄRJESTELMÄN KEHITYKSESTÄ, KÄYTTÖÖNOTOSTA JA TOIMINNASTA.....	70

LIITE 15: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-OHJELMAN PUITTEISSA KEHITETTYJEN JÄRJESTELMIEN KANSALLISTEN OSIEN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA TOIMINNASTA.....	71
LIITE 16: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-JÄRJESTELMISTÄ SAATUJEN TIETOJEN LAADUSTA.....	72
LIITE 17: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-JÄRJESTELMISTÄ SAATUJEN TIETOJEN KOKONAISLUONTEESTA.....	73
LIITE 18: KESKUSTOIMISTON (CENTRAL LIAISON OFFICE) VIRKAMIESTEN ARVIO ALV :TÄ KOSKEVISTA HAKEMUKSISTA.....	74
LIITE 19: VALMISTEVEROTOIMISTOJEN VIRKAMIESTEN ARVIO VALMISTEVEROA KOSKEVISTA HAKEMUKSISTA.....	75
LIITE 20: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-OHJELMAN PUITTEISSA KEHITETTYJEN JÄRJESTELMIEN KÄYTÖSTÄ	76
Liite 21: Yhteisiin Fiscalis-toimiin osallistuneiden osanottajien arvio viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien hyödyllisyydestä	77

Tiivistelmä

Fiscalis-ohjelma on sisämarkkinoiden välillisen verotuksen järjestelmiä vahvistava yhteisön monivuotinen toimintaohjelma.

Tämä kertomus on laadittu 30 päivänä maaliskuuta 1998 tehdyn päätöksen N:o 888/98/EY 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Se on kertomus ohjelman täytäntöönpanosta ja koostuu kahdesta osasta:

- (1) **1 osa** koskee **yhteisten toimien** (seminaarien, vaihtojen, monenvälisen valvontatoimien ja koulutusaloitteiden) täytäntöönpanoa.
- (2) **2 osa** koskee tietotekniikkaa.

I) Ensimmäisessä osassa esitetään yhteiset toimet ja niihin liittyvät rahoitustiedot. Siinä käsitellään toteutuksia kunkin välineen alalla, välineiden hyödyllisyyttä ohjelmassa (toteamukset) ja niihin toivottavia parannuksia.

Fiscalis-päätöksen 7 artiklan mukaisesti Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneet maat voivat osallistua ohjelmaan niillä edellytyksillä, jotka on vahvistettu assosiaatiosopimuksissa tai lisäpöytäkirjoissa, jotka koskevat niiden osallistumista tähän ohjelmaan. Rahoitus on järjestetty muiden ohjelmien kuin Fiscalisin kautta liittymistä edeltävän strategian puitteissa.

Kertomuksessa analysoidaan toteutettujen toimien ja ohjelman virallisten tai strategisten tavoitteiden välistä yhteyttä.

Ohjelman viralliset tavoitteet (Fiscalis-päätöksen 3 artikla) ovat seuraavat:

- 1) *saattaa virkamiesten tuntemus yhteisöoikeudesta yhteiselle korkealle tasolle*
- 2) *varmistaa hallinnollisten menettelyjen parantaminen*
- 3) *taata tuloksellinen, tehokas ja laaja-alainen yhteistyö jäsenvaltioiden kesken sekä niiden ja komission välillä.*

Ohjelman strategiset tavoitteet ovat seuraavat:

- lainsäädännön yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen
- hallinnon nykyaikaistaminen
- yhteisön lainsäädännön yhdenmukainen soveltaminen
- hallinnollisen yhteistyön ja petosten torjunnan parantaminen.

- Budjetti

Fiscalis-ohjelmalle myönnettiin **40 miljoonaa euroa**, ja **35 prosenttia** vuosittaisista sitoumuksista osoitettiin yhteisiin toimiin.

- Arviointimenetelmä

Kertomuksessa yksilöidään kolme **vaikutustasoa**: lyhyen aikavälin vaikutukset eli toimen välittömät *tulokset*; *keskipitkän aikavälin vaikutukset*, kun toimen kohteena olevat virkamiehet käyttävät tuloksia kansallisessa hallinnossaan; *pitkän aikavälin vaikutukset*, kun ohjelman toimien tulokset levitetään kansallisessa hallinnossa ja virkamiehet, jotka eivät ole itse osallistuneet toimiin, hyödyntävät niitä.

Lyhyen aikavälin vaikutusten osalta jäsenvaltiot ovat antaneet kullekin toimelle arvosanan 1 (hyödytön) – 4 (erittäin hyödyllinen) sen mukaan, miten se on edistänyt ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi toimien osanottajat ovat kertoneet, kuinka tyytyväisiä he ovat olleet välillistä verotusta koskevan yhteisöoikeuden tuntemuksensa paranemiseen, hyvien toimintatapojen määrittelyyn ja hallinnollisen yhteistyön paranemiseen.

Keskipitkän aikavälin vaikutusten mittaamisessa on käytetty jäsenvaltioiden loppukertomuksia, joissa kerrotaan, miten virkamiesten osallistumisesta ohjelman toimiin on seurannut muutoksia kansallisessa hallinnossa.

Pitkän aikavälin vaikutusten alalla on vain vähän indikaattoreita, joilla voitaisiin mitata tulosten levittämistä. Näitä vaikutuksia on arvioitu jäsenvaltioiden kertomusten pohjalta. Kertomuksista ilmenee, että levittämistoimia (erityisiä konferensseja, kokouksia muiden yksiköiden kanssa, sisäisiä julkaisuja, esittelyjä intranetissä jne.) on järjestetty, jotta mahdollisimman monelle henkilölle tiedotetaan ohjelman toimien, etenkin seminaarien, tuloksista. Muiden yhteisten toimien alalla levittäminen vaikuttaa olleen vähäisempää. Uuden Fiscalis-ohjelman 2003–2007 yhteydessä aiotaankin kehittää tulos- ja vaikutusindikaattoreita.

- Yhteisten toimien tulokset ja vaikutukset

Yhteisiä toimia koskevissa loppupäätelmissä esitetään, miten kesäkuussa 2001 tehdyn väliarvioinnin yhteydessä ehdotetut parannukset on pantu täytäntöön ja miten vuosien 2001 ja 2002 toimintasuunnitelmiin on sisällytetty uuden alv:tä koskevan strategian suuntaviivat.

Kertomuksesta ilmenee, että jokaisella yhteisellä toimella on parannettu osanottajien välillisen verotuksen *erityisaiheiden* tuntemusta ja ymmärrystä. Ohjelmassa on levitetty "*hyviä toimintatapoja*" (etenkin petosten *valvontamenettelyjen*, *petostentorjuntayksiköiden* perustamisen, *riskianalyysin* menetelmien ja *petostyyppien yksilöimisen* alalla), joiden avulla petoksia voidaan torjua entistä tehokkaammin. Ohjelmaan osallistuneet virkamiehet ovat saaneet mahdollisuuden ottaa käyttöön *uusia työmenetelmiä* yhteistyössä muiden verohallintojen kanssa. Ohjelmassa on myös edistetty sellaisten välineiden *yksinkertaistamista*, joiden avulla taloudellisten toimijoiden on entistä helpompaa täyttää verovelvollisuutensa.

Ohjelmassa on autettu osanottajia luomaan *yhteyspisteitä* muissa kansallisissa hallinnoissa, mikä taas on *helpottanut tietojenvaihtoa ja parantanut hallinnollista yhteistyötä*. Nämä ovat jäsenvaltioiden mielestä toimintaohjelman tärkeimmät tulokset, vaikka alan sääntely onkin vielä puutteellista. Voimassa olevaa oikeudellista kehystä ollaan parantamassa, ja komissio on esittänyt asetusehdotuksen hallinnollisesta yhteistyöstä arvonnäköverotuksen alalla¹. Ehdotuksessa luodaan yhtenäinen ja tehokas oikeudellinen kehys petosten torjuntaan ja vahvistetaan suora ja nopea tietojenvaihtojärjestelmä jäsenvaltioiden välille.

Ohjelman yhteiset toimet parantavat kaiken kaikkiaan verojärjestelmien toimintaa sisämarkkinoilla. Toimien vaikutusten voimistamiseksi pitäisi kuitenkin parantaa ohjelman toimien *täydentävyyttä* (valvonnan tuloksista voitaisiin järjestää seminaari tai vaihtoja voitaisiin järjestää seminaarissa käsitellyn aiheen pohjalta jne.). Useita tässä kertomuksessa esitettyjä suosituksia on jo otettu huomioon uudessa Fiscalis-ohjelmassa 2003–2007.

---

¹ KOM (2001) 294 lopullinen, 18.6.2001.

II) Toinen osa koskee tietotekniikkaa ja täydentää kertomusta ohjelman yhteisistä toimista. Siinä esitetään ohjelmasta rahoitettujen erilaisten tietoteknisten sovellusten sekä tietotekniikkahankkeiden hallinnointivälineiden tuottamia tuloksia ja vaikutuksia.

- Tietotekniikan budjetti

Fiscalis-ohjelman sitoumusten kokonaismäärä kaudella 1998–2002 oli **19 622 659 euroa**. ATK-järjestelmiin kuuluu sekä yhteisön että jäsenvaltioiden osioita, joten Tulli 2002 -ohjelmasta rahoitetaan vain yhteisön osio ja jäsenvaltiot rahoittavat kansalliset osiot.

CCN/CSI-tietoliikenneverkkoon² oli investoitava 23 801 472 euroa, josta puolet rahoitettiin Fiscalis-ohjelmasta ja puolet Tulli 2002 -ohjelmasta. CCN/CSI-verkkoon osoitettujen varojen suuri määrä johtui siitä, että kyse oli kehitys- ja käyttöönottokustannuksista.

VIES-sovellus³ vaatii suurimman osan FITS:n (Fiscalis Information Technology System) budjetista, joka on 5547 267 euroa. VIES on siis Fiscalis-ohjelman budjetin tärkein sovellus. VIES:n menot koostuvat toiminta- ja ylläpitokustannuksista, sillä järjestelmä kehitettiin ja otettiin käyttöön ennen Fiscalis-ohjelman alkamista.

Alkuperäisen aikomuksen vastaisesti Fiscalis-ohjelmasta ei voitu rahoittaa EMCS-sovellusta⁴ (valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä), jonka rahoitustarpeiksi arvioitiin 35 miljoonaa euroa ja kehittämisajatauluksi kuusi vuotta, mikä ylittää 40 miljoonan euron määrärahoilla toimivan ohjelman valmiudet.

- Fiscalis ja Tulli 2002 -ohjelman yhteinen osa

Ohjelmien avulla on voitu kehittää ja ottaa käyttöön tietoliikenneverkko ja yhteinen rajapinta CCN/CSI.

CCN/CSI-verkon tarjoamat palvelut ovat hyvin kattavat, verkko toimii kunnolla, ja sitä käytetään ahkerasti. Käyttöönotto-, kehitys- ja toimintakustannukset määräytyivät sen perusteella, että CCN/CSI oli saatava yhteentoimivaksi kaikkien erilaisten kansallisten järjestelmien kanssa. Samaten CCN/CSI-verkon hajautetun teknisen rakenteen takia jokainen uusi liitântä edellyttää erityisen infrastruktuurin luomista ja mahdollisesti kehitystyötä verkon mukauttamiseksi paikalliseen teknologiaan.

Tempo-menetelmän⁵ käyttöönotolla on voitu parantaa komission tietotekniikkahankkeiden hallinnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta.

Hankkeiden täytäntöönpanosta vastaavissa komiteoissa olevilla jäsenvaltioiden edustajilla ei ole kuitenkaan tietoa kaikista hankkeiden "kansallisen" osan toteutukseen käytössä olevista resursseista (budjetti- ja henkilöstöresursseista). Tämä hankaloittaa realististen aikataulujen vahvistamista hankkeiden etenemiselle.

- Alv:hen liittyvät sovellukset

Ohjelmasta on rahoitettu VIES-järjestelmän ylläpitoa ja tietojenvaihdossa käytettävien sähköisten lomakkeiden luomista (SCACform 2001).

VIES:n tekninen tehokkuus on todistettu: vastaukset saadaan nopeasti ja vaihdettujen viestien koko ja määrä ovat huomattavia. Ohjelmakautena tehtiin yli 100 miljoonaa tiedustelua (alv-numeroita

---

² Common Communications Network / Common Systems Interface.

³ VAT Information Exchange System.

⁴ Excise Movement and Control System.

⁵ Taxud Electronic Management of Projects Online

koskevat tiedot sekä 1. ja 2. tason tiedot tavaroiden yhteisöhankinnoista). VIES:n hiljattainen asentaminen Internetiin tulee todennäköisesti vielä kasvattamaan tätä määrää.

Jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon sähköiset lomakkeet olivat kokeiluvaiheessa vuoden 2002 lopulla, ja ilmeni, että sekä viestintäjärjestelmä että itse lomake kaipaisivat teknisiä parannuksia. Lomakkeiden vaihto auttaa jäsenvaltioita noudattamaan vastauksille asetettuja määräaikoja.

Jäsenvaltioiden mielestä VIES ja sähköiset lomakkeet ovat erittäin hyviä hallinnollisen yhteistyön välineitä. Ne ovat tuoneet esiin, että vaihdettujen tietojen virheettömyyttä ja täsmällisyyttä voitaisiin parantaa. On kuitenkin syytä mainita, että nämä parannukset eivät kuulu Fiscalis-ohjelman alaan, joka on vain osa hallinnollista yhteistyötä.

- Valmisteveroihin liittyvät sovellukset

Ohjelman yhteydessä on rahoitettu SEED- ja SIPA⁶-järjestelmien ylläpitoa, luotu tietojenvaihdon sähköiset lomakkeet ja toteutettu EMCS-ohjelman toteutettavuustutkimus.

SEED- ja SIPA-järjestelmien tehostaminen ei kuulunut Fiscalis-ohjelman ensisijaisiin tavoitteisiin, kun otetaan huomioon järjestelmien tilapäinen luonne. SEED- ja SIPA-järjestelmien toiminnot siirtyvät ajan mittaan EMCS-hankkeeseen (valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä). Fiscalis-ohjelmasta rahoitetussa EMCS:n toteutettavuustutkimuksessa saatiin erittäin myönteisiä tuloksia, jotka luovat pohjan valmisteverojen tietokoneistamista koskevassa tiedonannossa⁷ esitettäville komission ehdotuksille.

SEED-sovellukseen sisältyy joitakin teknisiä ja organisatorisia ongelmia, etenkin siksi, että kansallisten hallintojen tekemässä tietokannan päivittämisessä esiintyy viiveitä, mikä heikentää tietojen luotettavuutta.

Jäsenvaltiot pitävät SIPAa hyödyllisenä välineenä petosten torjunnassa, mutta joidenkin jäsenvaltioiden mielestä järjestelmän tehokkuutta heikentää, ettei varoitusviestejä ja tiedotusviestejä ole erotettu toisistaan. Ne painottavat, kuinka tärkeää on, että viesti lähetetään ennen tavaroiden lähtöä, jotta kohdejäsenvaltio pystyisi toteuttamaan tarkastuksen. Kyse on kuitenkin menettelyongelmista, jotka eivät liity itse sovellukseen.

Sähköiset MVS (Movement Verification System) -lomakkeet olivat kokeiluvaiheessa vuoden 2002 lopulla. Tämän sovelluksen tuloksia tai vaikutuksia on näin ollen vielä vaikea mitata. Kaikki jäsenvaltiot ovat kuitenkin kiinnostuneita järjestelmän kehittämisestä.

---

⁶ Valmisteverotuksen ennakoilmoitusjärjestelmä.

⁷ KOM(2001) 466.

**1 osa: Kertomus Fiscalis-ohjelman yhteisten toimien
täytäntöönpanosta (1998–2002)**

1. JOHDANTO

30 päivänä maaliskuuta 1998 tehdyn päätöksen N:o 888/98/EY⁸ (jäljempänä 'Fiscalis-päätös') 12 artiklan 3 kohdan mukaan komission on annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2003 **lopullinen kertomus** Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta ja vaikutuksesta.

Fiscalis-päätöksen 12 artiklan 2 kohdan mukaan komission yksiköt laativat kertomuksen jäsenvaltioiden toimittamien lopullisten kertomusten, toimien osanottajien palauttamien arviointilomakkeiden (täytäntöönpanopäätöksen liite II), väliarviointikertomuksen (2001) ja seuranta-asiakirjojen perusteella.

1.1. Fiscalis-ohjelma

Tämä sisämarkkinoiden välillisen verotuksen järjestelmiä vahvistava yhteisön monivuotinen toimintaohjelma vastaa Fiscalis-päätöksessä yksilöityihin tarpeisiin:

yhtäältä yhteisön infrastruktuurin luominen ja hyvien toimintatapojen edistäminen jatkona niin sanotun väliaikaisen alv-järjestelmän ja lopullisen valmisteverojärjestelmän käyttöönotolle vuonna 1993,

toisaalta Keski- ja Itä-Euroopan maiden, Maltan ja Kyproksen valmistaminen alv- ja valmisteverojärjestelmien toimintaan laajentumista ajatellen.

1.1.1. Ohjelman historia

Vaikka tavaroiden tarkastukset lopetettiin sisärajoilla 1. tammikuuta 1993, kaikkia yhtenäismarkkinoiden verotuksellisia esteitä ei ole poistettu. Yhteisön uuden lainsäädännön toiminnan parantamiseksi on toteutettu samanaikaisesti useita toimenpiteitä: hallinnollisen yhteistyön ja tietojenvaihdon välineiden käyttöönotto sekä välillisestä verotuksesta vastaavien virkamiesten ammatillista koulutusta koskeva "Matthaeus-Tax"-ohjelma⁹.

Näiden toimenpiteiden rahoitus yhdistettiin yhteen välineeseen, 30. maaliskuuta 1998 hyväksytyyn Fiscalis-ohjelmaan, joka kattoi ajanjakson 1. tammikuuta 1998 – 31. joulukuuta 2002 ja johon myönnettiin 40 miljoonaa euroa.

1.1.2. Ohjelman organisaation rakenteet

Fiscalis-ohjelmaa johtaa hallinnollisen yhteistyön pysyvä komitea (SCAC)¹⁰. Tällä komitealla, joka perustettiin hallinnollisesta yhteistyöstä alv:n alalla annetulla neuvoston asetuksella N:o 218/92¹¹, on kaksi tehtävää: se on hallinnollista yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa käsittelevä sääntelykomitea ja Fiscalis-ohjelman hallintokomitea.

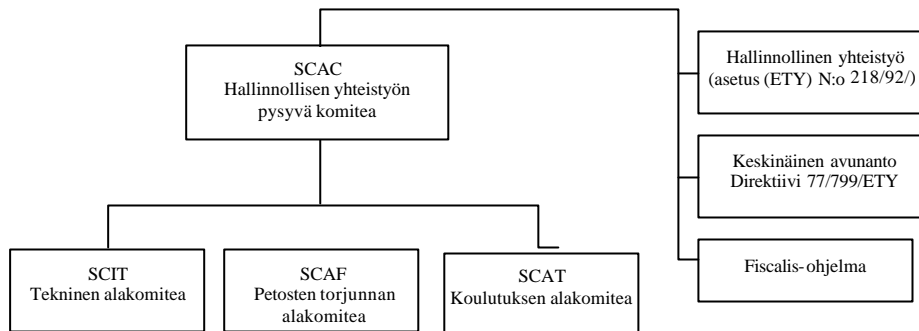
⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 888/98/EY, tehty 30 päivänä maaliskuuta 1998, EYVL L 126 s. 1, 28.4.1998.

⁹ Neuvoston päätös N:o 93/588/ETY tehty 29 päivänä lokakuuta 1993, EYVL L 280, 13.11.93.

¹⁰ Standing Committee on Administrative Cooperation.

¹¹ Asetus N:o 218/92, EYVL L 024, 1.2.1992.

Erityisiä kysymyksiä käsitellään erilaisissa alakomiteoissa: tietotekniikkaan erikoistuneessa alakomiteassa (SCIT), petosten torjunnan alakomiteassa (SCAF) ja hallinnollisen koulutuksen alakomiteassa (SCAT).

1.2. Kertomuksen luonne ja tarkoitus

Tässä kertomuksessa päivitetään vuoteen 2002 asti työasiakirja SEC (2001) 1328 (jäljempänä 'välikertomus'), jonka komission yksiköt laativat ohjelmakauden puolivälissä jäsenvaltioiden toimittamien välikertomusten pohjalta.

Välikertomuksessa todettiin, että ohjelmaa olisi hyvä jatkaa vuoden 2002 jälkeen, ja tämän pohjalta esitettiin ehdotus Fiscalis-ohjelmaksi 2003–2007. Tämä asiakirja on siis kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanon edistymisestä vuoteen 2002 asti. Siinä noudatetaan asiaan mukautetusti MEANS-menetelmää¹², jota käytetään yhteisön ohjelmien arvioinnissa ja jolla selvitetään tukitoimien tehokkuutta ja tuloksellisuutta, ennakoitujen vaikutusten toteutumista sekä tulosten ja vaikutusten kestävyttä.

1.2.1. Analyysin rajaaminen

Tarkasteltava ajanjakso. Kertomus koskee ohjelmien täytäntöönpanoa ajanjaksolla **1. tammikuuta 1998 – 31. joulukuuta 2002**. Siinä täydennetään vuosilta 2000, 2001 ja 2002 saatavilla olevilla tiedoilla välikertomusta, joka koski ajanjaksoa 1. tammikuuta 1998 – 30. kesäkuuta 2000 ja jossa analysoitiin vuosien 1998 ja 1999 toteutuksia.

Tarkasteltavat toimijat. Jäsenvaltioiden ja komission kumppanuus. Ohjelman tavoitteiden toteutuminen riippuu tavasta, jolla kansalliset hallinnot hyödyntävät ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia. Komissio edistää ja koordinoi toimia sen ja jäsenvaltioiden välisen kumppanuuden puitteissa.

Ehdokasmaat. Ehdokasmaille on annettu mahdollisuus osallistua ohjelmaan, jotta helpotettaisiin niiden valmistautumista EU:hun liittymiseen. Osallistumisen rahoitus on järjestetty muiden välineiden kautta kuin Fiscalis-ohjelman.

1.2.2. Menetelmä

Menetelmässä on tukeuduttu pääasiallisesti jäsenvaltioiden loppukertomuksiin, jotka toimitettiin kyselylomakkeeseen annettujen vastausten muodossa. Kysymyksissä niitä pyydettiin esittämään mielipiteensä, ja 29 kysymyksessä antamaan arvosana 1 (hyödytön) – 4 (erittäin hyödyllinen) sille, kuinka paljon tietty toimintatyyppi tai koko ohjelma oli edistänyt jotakin tulosta tai vaikutusta. Tietoja täydennettiin ohjelman viiden täytäntöönpanovuoden aikana kerättyihin henkilökohtaisiin arviointilomakkeisiin annetuilla vastauksilla. Arviointeja tulkittiin todettujen toteutusten ja osanottajien huomioiden perusteella.

¹² Yhteisön ohjelmien arvioinnissa käytettävä rakenteellisten toimien arviointimenetelmiä (Méthodes d'Evaluation des Actions de Nature Structurelle utilisée pour l'évaluation des programmes communautaires).

Kaikkien yhteisten toimien osa-alueilla (seminaarit, vaihdot, monenväliset valvontatoimet, koulutustoimet) käytettiin saatavilla olleita tietoja vastausten saamiseksi seuraaviin kysymyksiin:

- Toteutuiko toimi kohtuulliseen hintaan (tuloksellisuus)?
- Mitkä olivat toimen välittömät tulokset¹³ ja pitkän aikavälin vaikutukset¹⁴ edunsaajina olleisiin hallintoihin?
- Miten toimi edisti ohjelman tavoitteiden saavuttamista (tehokkuus), ja onko näiden tavoitteiden tarkoituksenmukaisuus parantunut?

1.2.3. Ohjelman tavoitteet

Fiscalis-päätöksen¹⁵ 3 artiklan mukaan ohjelman tavoitteena on tukea yhteisön toimin jäsenvaltioiden pyrkimyksiä:

- saattaa virkamiesten tuntemus yhteisöoikeudesta erityisesti välillisen verotuksen alalla ja sen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa yhteiselle korkealle tasolle,
- taata tuloksellinen, tehokas ja laaja-alainen yhteistyö jäsenvaltioiden kesken sekä niiden ja komission välillä,
- varmistaa hallinnollisten menettelyjen jatkuva parantaminen hallinnon ja veronmaksajien tarpeiden huomioon ottamiseksi kehittämällä ja levittämällä parhaita hallinnollisia käytänteitä.

Fiscalisin onnistumiskriteerejä koskevassa kertomuksessa¹⁶ suositeltiin joidenkin tavoitteiden saavuttamista, kun taas vuoden 2001 väliarvioinnissa¹⁷ korostettiin mitattavien tavoitteiden tarpeellisuutta. Ohjelman yleiset tavoitteet tarkennettiin vuoden 2002 toimintasuunnitelmassa:

- lainsäädännön yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen,
- hallinnon nykyaikaistaminen,
- lainsäädännön yhdenmukainen soveltaminen,
- hallinnollisen yhteistyön ja veropetosten torjunnan parantaminen.

1.2.4. Tietojen tarkasteleminen

- Tämä kertomus perustuu pääasiallisesti vuoden 2001 väliarviointiin ja Fiscalis-päätöksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin jäsenvaltioiden loppukertomuksiin.
- Yhteisten toimien alalla väliarvioinnissa osoitettiin, että kaikki välinetyypit ovat hyödyllisiä, mutta siinä ehdotettiin parannuksia etenkin seuraaviin seikkoihin:
- kunkin toimen erityisten tavoitteiden täsmällisyys,

---

¹³ Esimerkiksi kun verovapaa myynti yhteisön sisäisille matkustajille lakkautettiin, siitä seurasi ongelmia sääntöjen käytännön tason soveltamisessa, ja seminaarissa nämä ongelmat yksilöitiin ja niihin ehdotettiin ratkaisuja.

¹⁴ Esimerkiksi monenvälisen valvontatoimen seurauksena valvonnan analyysijärjestelmää muutettiin ja asianomainen kansallinen hallinto paransi suorituksiaan petosten torjunnan alalla.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 888/98/EY, tehty 30 päivänä maaliskuuta 1998.

¹⁶ SCAC:n asiakirja n° 279.

¹⁷ SEC(2001)1328, 31.7.2001

- vaikutusindikaattorit,
- levittämistä kansallisissa hallinnoissa,
- henkilökohtaisten arviointilomakkeiden toimittaminen komissiolle.
- Loppukertomusten tietynasteisen yhtenäisyyden varmistamiseksi jäsenvaltioille lähetettiin *kyselylomakkeita*, joissa pyydettiin arvioimaan yhteisiä toimia ennalta määriteltyjen *tulosten* ja *vaikutusten* näkökulmasta, niiden hyödyllisyyttä ja niiden parantamista.
- Muita tietolähteitä ovat henkilökohtaiset arviointilomakkeet (joiden vastausaste oli keskimäärin 30 prosenttia) ja ohjelman seuranta-asiakirjat (toimintasuunnitelmat, SCAC-asiakirjat, yhteisten toimien yhteydessä laaditut asiakirjat: selonteot, kertomukset ja toteutukset).

2. BUDJETTI

Fiscalis-ohjelmalle myönnettiin viideksi vuodeksi **40 miljoonaa euroa**, ja **35 prosenttia** vuosittaisista sitoumuksista osoitettiin yhteisiin toimiin.

		Yhteiset toimet	Atk	Yht.
1998	Sitoumukset	2 006 500	1 940 162	3 946 662
	Maksut	1 822 276	1 940 162	3 762 438
	Maksuprosentti	90,82 %	100,00 %	95,33 %
1999	Sitoumukset	2 095 000	4 116 675	6 211 675
	Maksut	1 556 000	4 116 675	5 672 675
	Maksuprosentti	74,27 %	100,00 %	91,32 %
2000	Sitoumukset	2 500 000	3 249 692	5 749 692
	Maksut	1 497 193	3 249 692	4 746 885
	Maksuprosentti	59,89 %	100,00 %	82,56 %
2001	Sitoumukset	2 325 000	5 163 120	7 488 120
	Maksut	1 577 760	2 888 712	4 466 472
	Maksuprosentti	67,86 %	55,95 %	59,65 %
2002	Sitoumukset	2 250 000	5 153 010	7 403 010
	Maksut	1 063 415		1 063 415
	Maksuprosentti	47,26 %	0,00 %	14,36 %
Yht.	Sitoumukset	11 176 500	19 622 659	30 799 159
	Maksut	7 516 644	12 195 241	19 711 885
	Maksuprosentti	67,25 %	62,15 %	64,00 %

(Vuonna 2002 tietotekniisiin sovelluksiin osoitetut sitoumukset toteutettiin vuoden lopulla, maksut suoritetaan vuonna 2003)

Vuonna 1998 sitoumukset jaettiin *tasan* yhteisten toimien ja tietotekniikkaosion kesken. Vuonna 1999 CCN/CSI-verkon käyttöönotto, joka vei yli 55 prosenttia sitoumuksista, johti kuitenkin siihen, että budjetista osoitettiin **67 prosenttia** tietotekniikkaan ja **33 prosenttia** yhteisiin toimiin. Jako on pysynyt voimassa.

Yhteisten toimien kustannukset jakautuvat siten, että vaihdot ovat merkittävin menoerä, niiden osuus on noin **60 prosenttia**, seuraavana tulevat seminaarit, **28 prosenttia**, monenväliset valvontatoimet, **10 prosenttia**, ja viimeisenä koulutustoimet, **2 prosenttia**. Jako on tehty sitoumusten pohjalta. Tässä yhteydessä ollaan kehittämässä atk-pohjaista hallinnointijärjestelmää nimeltä "ART"¹⁸, jolla toimikohtaiset tosiasialliset kustannukset voidaan selvittää tarkemmin Fiscalis-ohjelmassa 2003–2007.

Budjettimäärärahojen vajaakäyttö (30,799 miljoonaa sidottiin, vaikka määrärahoja oli 40 miljoonaa) selittyy pitkälti päätöksellä olla rahoittamatta EMCS:ää¹⁹ (valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskevaa integroitua atk-järjestelmää) Fiscalisin budjetista, sillä järjestelmän rahoitusarviot ja aikataulu ylittivät ohjelman valmiudet. Toisaalta komission alv-strategian muutos vuonna 2001 viivästytti ohjelman kahden viimeisen vuoden toimintasuunnitelman laatimista. Tämän vuoksi tietyt toimet ovat jääneet toteutumatta. Vajaakäytöstä ei kuitenkaan voida tehdä mitään johtopäätöksiä ohjelman tuloksellisuudesta.

3. SEMINAARIT

Fiscalisin täytäntöönpanopäätöksen²⁰ mukaan *vuoden aikana järjestetään enintään 15 seminaaria*, joihin voi osallistua *kaksi edustajaa* kustakin jäsenvaltiosta. Jokainen ehdokasmaa on saanut osana liittymiseen valmistautumista lähettää *yhden edustajan* assosiaatiosopimuksissa tai lisäpöytäkirjoissa vahvistetuin edellytyksin.

Seminaariaiheet valitaan SCAC-komiteassa sen mukaan, miten ne sopivat ohjelman yleisiin tavoitteisiin²¹. Organisaation näkökulmasta seminaareihin kuuluu täysistuntoja ja pienryhmissä työskentelyä. Tämä malli, jota oli jo aiemmin käytetty *Matthaeus-Tax*-ohjelmassa, on osoittautunut erittäin tehokkaaksi tavaksi varmistaa kaikkien edustajien aktiivinen osallistuminen.

3.1. Toteutusten taulukko

Toimet vuosittain	1998	1999	2000	2001	2002
Alv	4	8	8	11	8
Valmisteverot	1	2	2	2	2
Alv & valmisteverot	1	0	1	0	0
Hallinnointi	1	1	1	1	1
Yhteensä	7	11	12	14	11

3.2. Toteamukset

– **Seminaarien määrä** on vaihdellut 7:stä vuonna 1998 14:ään vuonna 2001. Jäsenvaltiot ovat pitäneet tätä välinettä erittäin tehokkaana keinona syventää välillisen verotuksen erityisaiheiden tuntemusta, määrittellä hyviä toimintatapoja ja parantaa hallinnollista yhteistyötä. Lähes kaikki seminaarien osanottajat jakavat tämän mielipiteen.

– **Tilastojen tasolla** jäsenvaltioiden kertomuksista ilmenee, että yleinen tyytyväisyys seminaarien **hyödyllisyyteen** on erittäin korkea: se saa arvosanaksi **3,29**²². Kymmenen jäsenvaltiota pitää toimea "hyödyllisenä" ja neljä jäsenvaltiota "erittäin hyödyllisenä" (liite 1). Seminaarien osanottajat suhtautuvat näihin toimiin vielä myönteisemmin ja katsovat, että

¹⁹ Excise Movement and Control System.

²⁰ Päätöksen N:o 98/467/EY 8 artikla.

²¹ Päätöksen N:o 888/98/EY 3 artikla.

²² Arvosanat: 1 (hyödytön), 2 (vähän hyödyllinen), 3 (hyödyllinen), 4 (erittäin hyödyllinen).

seminaarien aiheiden ja tavoitteiden valinta on "erittäin hyvä" (**53,9 prosenttia**) tai "hyvä", (**43,3 prosenttia**) (liite 2).

- Seminaareihin osallistuvat virkamiehet katsovat, että seminaareissa pidettävien esitelmien laatu on "erittäin hyvä" (**44,9 prosenttia**) tai "hyvä" (**52,7 prosenttia**); täysistunnoissa ja työryhmissä käytävien keskustelujen laatu on "erittäin hyvä" (**34 prosenttia**) tai "hyvä", (**60 prosenttia**); (liite 2) ja seminaarien puheenjohtajat ja esitelmöitsijät ovat "erittäin hyviä" (**60,9 prosenttia**) tai "hyviä" (**38,8 prosenttia**).
- Kaikki jäsenvaltiot ovat osallistuneet tähän toimeen, jonka **maantieteellinen kattavuus** on tasapuolinen niin kokouspaikkojen kuin osanottajienkin näkökulmasta.
- **Sukupuolten välisestä tasa-arvosta** on syytä tuoda esiin, että seminaarien ja vaihtojen naispuolisten osanottajien määrä on kasvanut hieman vuosina 2000 ja 2001 aiempiin vuosiin verrattuna. Vuosina 1998 ja 1999 osanottajien sukupuolijakauma seminaareissa ja vaihdoissa oli **69 prosenttia** miehiä ja **31 prosenttia** naisia, kun taas vuosina 2000 ja 2001 se oli **66 prosenttia** miehiä ja **34 prosenttia** naisia.
- Suunnittelun tasolla suurin osa seminaareista järjestetään joka vuosi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla, ja vain harvoja seminaareja järjestetään ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Jotkin jäsenvaltiot mainitsivat kertomuksessaan, että seminaarien osanottajamäärät ovat liian suuria (keskimäärin 38 henkilöä seminaaria kohti). Ongelma tulee kärjistymään sitten, kun EU:hun kuuluu 25 jäsenvaltiota.

3.3. Toivottavat parannukset

Yleisesti katsoen jäsenvaltiot ja osanottajat suhtautuvat tähän välineeseen myönteisesti, eikä sen hyödyllisyyttä ole kyseenalaistettu. Seikkoina, joita voitaisiin parantaa, jäsenvaltiot ovat kuitenkin maininneet seuraavat:

- seminaarien suunnittelun parantaminen,
- kirjallisen aineiston saaminen hyvissä ajoin järjestävältä jäsenvaltiolta,
- osanottajien valinta ja määrä,
- tietojen nykyistä parempi jakaminen seminaarien jälkeen.

Seminaareja olisi todellakin hyvä suunnitella tasapainoisesti jokaisena vuonna. Tämä tasapainottaminen edellyttäisi sitä, että vuotuinen toimintasuunnitelma laadittaisiin siten, että seminaarit voisivat alkaa jo vuoden alussa. Yhtenä vaihtoehtona on laatia "liukuva suunnitelma" (rolling plan).

Jäsenvaltioiden ja osanottajien vastaukset eroavat toisistaan seminaarien valmistelun osalta sikäli, että osanottajat eivät ole esittäneet siitä kritiikkiä.

Organisatorisesta näkökulmasta olisi vaikea pidentää määräaikaa seminaarikutsujen lähettämiseksi (kaksi kuukautta) ja työasiakirjojen lähettämiseksi (kaksi viikkoa).

Osanottajista **60 prosenttia** on sitä mieltä, että osanottajien valinta on hyvä, mutta siihen vaikuttaa se, miten valitut virkamiehet ovat käytettävissä kansallisessa hallinnossa.

Lopuksi vaikuttaa siltä, että seminaarien tulokset levitetään melko hyvin. Useat jäsenvaltiot ovat maininneet sisäisten konferenssien tai seminaarien järjestämisen ja kertomusten levittämisen keinoina siirtää seminaarien tuomaa lisäarvoa osanottajia laajemmalti kansallisiin hallintoihin.

4. VAIHDOT

Täytäntöönpanopäätöksessä määrätään, että jokaisen jäsenvaltion on lähetettävä ohjelmakauden aikana vähintään *kolme virkamiestä kahdeksi viikoksi* jokaiseen toiseen valtioon.

4.1. Toteutusten taulukko

Toimet vuosittain	1998	1999	2000	2001	2002
1. vuosipuolisko	3	41	38	79	33
2. vuosipuolisko	385	391	390	337	279
Yhteensä	388	432	428	416	312*

(*11 jäsenvaltiota)

4.2. Toteamukset

- Toteutettujen **vaihtojen määrässä** ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia (noin 400 vuodessa) ohjelman aikana. Yleisesti katsoen jäsenvaltiot ovat sitä mieltä, että vaihdot ovat *parantaneet välillisen verotuksen erityisaiheiden ymmärrystä (3,08)* ja edistäneet jäsenvaltioiden *yhteispisteiden nimeämistä*, mikä voi parantaa verovirastojen välistä *hallinnollista yhteistyötä (3,14)* (liite 4 kysymykset 5.1. ja 5.3).
- **Tilastojen tasolla** jäsenvaltioiden kertomuksista ilmenee, että yleinen tyytyväisyys vaihtojen *hyödyllisyyteen* on korkea: **3,43**. Kuusi jäsenvaltiota pitää vaihtoja "erittäin hyödyllisinä" ja kahdeksan jäsenvaltiota "hyödyllisinä" (liite 4).
- Vaihtoihin osallistuneiden virkamiesten henkilökohtaisista vastauksista ilmenee sama tendenssi: **53 prosenttia** katsoo ymmärtävänsä *paljon paremmin* (ja **22 prosenttia selkeästi paremmin**) välillistä verotusta koskevaa yhteisön lainsäädäntöä (liite 5). Työtehtävien näkökulmasta **60 prosenttia** vaihtojen osanottajista työskentelee alv:n alalla ja **9 prosenttia** valmisteverojen alalla (liite 5).
- **Maantieteellisestä jakautumisesta** voidaan todeta, että muun muassa Ruotsi, Iso-Britannia ja Alankomaat ovat järjestäneet vaihtoja ahkerammin kuin muut (liite 6). Täytäntöönpanopäätöksessä asetettu vaatimus tietyn tasapainon takaamisesta vastaanottavien jäsenvaltioiden välillä törmää paitsi kieliongelmiin myös hallinnon jäykkyyteen (vaihdon vähimmäiskesto, käytettävissä olevien virkamiesten määrä, täysipainoisen hallintoon osallistumisen vaikeus).
- **Suunnittelun tasolla** huomataan tässäkin, että suurin osa vaihdoista järjestetään vuoden jälkimmäisellä puoliskolla: tämä koski **90 prosenttia** vaihdoista vuonna 2000 ja **81 prosenttia** vaihdoista vuonna 2001 (liite 6).
- Osanottajien yleinen kanta vaihtojen *järjestelyihin* on hyvin myönteinen. Osanottajista **79,6 prosenttia** katsoo, että vastaanottavan hallinnon järjestelyt ovat erittäin tyydyttävät (liite 5). Välineen tehostamiseksi on toteutettu toimia, esimerkiksi Tanskan Snekkerstenissä²³ järjestetyssä seminaarissa keskityttiin nimenomaan vaihtojen hallinnointiin, tuloksiin ja vaikutuksiin.

²³

Snekkerstenin seminaari, 26.–28. kesäkuuta 2000.

4.3. Toivottavat parannukset

Yleisesti katsoen jäsenvaltiot eivät ole esittäneet huomioita järjestettyjen vaihtojen määrästä; yksi jäsenvaltio pyysi niiden määrän lisäämistä. Jäsenvaltiot ovat ehdottaneet useita parannuksia:

- vaihtojen tavoitteet on vahvistettava ennalta, niitä on selvennettävä ja niiden on koskettava tarkoin määriteltyjä näkökohtia,
- keston tarvitaan lisää joustavuutta ja tehtäviä on suunnattava enemmän käytännön töihin,
- osanottajien kielellisiä valmiuksia on parannettava. Jäsenvaltioiden on valvottava, että niiden virkamiehet saavat aktiivisen osallistumisen mahdollistavan kielellisen koulutuksen,
- välinettä on käytettävä tasapuolisemmin. Kaikkia jäsenvaltioita pitäisi kannustaa tekemään vaihtoja. Vastaanottava valtio on valittava mieluummin vaihdon tavoitteiden kuin maantieteellisen sijainnin perusteella. Myös hallinnolliset vaikeudet (kahden viikon vähimmäiskesto) ja oikeudelliset vaikeudet (vaihdossa olevien virkamiesten osallistuminen tutkintoihin vastaanottavan valtion alueella) on voitettava.
- Monet jäsenvaltiot keskittävät vaihdot tiettyyn ajanjaksoon vuoden aikana. Tämä selittyy vaihtojen 14 päivän vähimmäiskestolla ja mahdollisuudella keventää vastaanottavan valtion järjestelytaakkaa. Järjestelmän haittana on kuitenkin, että se on melko yksilökohtainen. Vastaanottavan valtion pitäisi voida järjestää vaihdot tiettyä ajanjaksona, kunhan se laatii yksilölliset ohjelmat kaikille osanottajille.
- Uudessa Fiscalis-ohjelmassa on lisätty joustavuutta vaihtojen hallintaan etenkin vaatimukseen keskimääräisestä 14 päivän kestosta ja maantieteellisestä jakautumisesta.

5. MONENVÄLISET VALVONTATOIMET

Kyse on vähintään kolmen kansallisen hallinnon *yhteistyöstä* sellaisiin verovelvollisiin, jotka ovat velvollisia maksamaan veroja useissa valtioissa, kohdistettavien valvontatoimien yhteensovittamiseksi (Fiscalis-päätöksen 2 artikla).

Asianomaiset jäsenvaltiot lähettävät komissiolle ehdotukset monenvälisistä valvontatoimista, joiden kustannukset voitaisiin kattaa ohjelmasta. Päätös monenvälisen valvontatoimen rahoittamisesta tehdään SCAC-komiteassa ohjelman tavoitteiden pohjalta. Valvontatoimet kohdistuvat alv:tä ja/tai valmisteveroja koskeviin verovelvollisuuksiin.

5.1. Toteutukset

	Monenvälisten valvontatoimien toteutukset				
	1998	1999	2000	2001	2002
Toimet vuosittain					
Alv	10	10	15	5	4
Valmisteverot	1	1	0	1	0
Alv & valmisteverot	2	2	2	2	0
Yhteensä	13	13	17	8	4

Valitut yhtiöt edustivat laajaa valikoimaa *toiminta-aloja* (elintarviketeollisuus, pakastetut elintarvikkeet, terveydenhoito, kauneudenhoito- ja kosmetiikkatuotteet, tietoliikenne, tupakka, elektroniikka, petrokemian tuotteet jne.)

5.2. Toteamukset

Jäsenvaltioiden kertomuksista ilmenee, että monenväliset valvontatoimet ovat tehokkaita välineitä petosten torjumiseksi. Ne mahdollistavat suuren mittakaavan valvontatoimet, joilla voidaan varmistaa, että usean jäsenvaltion alueella toimivat yhtiöt täyttävät verovelvollisuutensa. Ne myös parantavat osallistuvien jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä.

Henkilökohtaisella tasolla osanottajat kertoivat, että monenväliset valvontatoimet olivat parantaneet heidän ymmärrystään tavasta, jolla välillinen verotus on järjestetty ja jolla sitä sovelletaan Euroopan unionissa.

Välikertomuksessakin tuotiin esiin, että näistä valvontatoimista oli saatu erittäin tyydyttäviä tuloksia. Konkreettisesti katsottuna niistä on saatu rahallisesti tuottoisia tuloksia, ja ne ovat toimineet sekä petosten ehkäisyn välineenä että hallinnollisen yhteistyön välineenä.

– **Tilastojen tasolla** jäsenvaltiot tunnustavat toimen **hyödylliseksi** (keskiarvo **3,43**). Seitsemän jäsenvaltiota pitää monenvälisiä valvontatoimia "erittäin hyödyllisinä" ja kuusi "hyödyllisinä" (liite 7). Jäsenvaltiot mainitsevat sen etuina, että se parantaa yhteisön lainsäädännön, etenkin tilintarkastusjärjestelmien, ymmärrystä sekä hallinnollista yhteistyötä.

– Jotkin jäsenvaltiot käyttävät tätä välinettä useammin kuin toiset. Neljä jäsenvaltiota ei ole koskaan tehnyt aloitetta valvontatoimen järjestämiseksi, sitä vastoin yksi jäsenvaltio on ehdottanut kuutta 16:sta vuonna 2000 toteutetusta monenvälisestä valvontatoimesta. Niiden käyttö on kytköksissä *resurssien rajallisuuteen*, sillä monenväliset valvontatoimet vaativat enemmän henkilöstöresursseja kuin kansalliset valvontatoimet (liitteet 8, 10 ja 11).

– **Organisaation tasolla** jotkin jäsenvaltiot ovat tehneet valvontatoimien kohteeksi otettavien **yhtiöiden valinnan**, joka on toimen onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeä, niiden erojen perusteella, joita ne ovat havainneet ilmoitettujen toimenpiteiden ja VIES-järjestelmän kautta toimitettujen tietojen pohjalta pääteltyjen toimenpiteiden välillä. Monenväliset valvontatoimet vaativat kuitenkin *raskaan ja sitovan hallinnollisen menettelyn*, mikä on heikentänyt välineen käyttöä etenkin ohjelman viimeisenä vuonna (liite 10). SCAC:lle esitettyssä kertomuksessa²⁴ tuodaan esiin, että monenvälisiä valvontatoimia haittaa paitsi *monimutkainen menettely* (jonka suurin osa jäsenvaltioista mainitsi) myös valvontatoimien *liian lyhyt kesto*.

– Jäsenvaltiot ovat maininneet yhtenä suurena ongelmana **esteet nopealle tietojenvaihdolle**. Alv:n alalla tehtävää hallinnollista yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa koskeva nykyinen lainsäädäntö perustuu oikeudelliseen välineeseen: *asetukseen* (ETY) N:o 218/92, jossa säädetään yhteisestä tietojenvaihtojärjestelmästä, ja *direktiiviin 77/799/ETY*²⁵, joka koskee jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäistä avunantoa. Tässä oikeudellisessa kehyksessä kaiken tietojenvaihdon on kuljettava *"toimivaltaisten viranomaisten"* kautta, ja sen takia **järjestelmä on liian hidas**. Suora tietojenvaihto on vielä mahdollista, jos toimivaltaisten viranomaisten välillä on kahdenvälinen sopimus. Direktiivissä annetaan jäsenvaltioille myös

---

²⁴ SCAC:n asiakirja n° 314, 24. lokakuuta 2001.

²⁵ EYVL L 336, 27.12.1977.

mahdollisuus sallia *muiden jäsenvaltioiden edustajien osallistuminen joihinkin valvontatoimiin*, mutta käytännössä jäsenvaltiot eivät ole juurikaan hyödyntäneet näitä mahdollisuuksia.

5.3. Toivottavat parannukset

Välineeseen liittyvien vaikeuksien johdosta kahdessa Suomessa järjestetyssä seminaarissa²⁶ on keskitytty sellaisen monenvälisen valvontatoimien käsikirjan laatimiseen ja päivittämiseen, jolla välineestä on tarkoitus saada joustavampi ja tehokkaampi. Muitakin suosituksia on esitetty, ja monet niistä on otettu huomioon Fiscalis-ohjelmassa 2003–2007.

Jäsenvaltiot ovat maininneet arviointikertomuksissaan seuraavat seikat:

- Valvontatoimien valintaperusteet pitäisi vahvistaa toimien kohteena olevien yhtiöiden riskianalyysin perusteella.
- Menettelyn joustavuutta on parannettava. Monenvälistä valvontatoimea edeltävillä epävirallisilla valmistelukokouksilla voitaisiin tehostaa tällaista toimea. Valvontatoimen toteuttamisen keston on sallittava joustoa sen monimutkaisuuden mukaisesti.
- Nykyistä oikeudellista kehystä on muutettava. Tässä yhteydessä komissio on hiljattain esittänyt asetusehdotuksen²⁷ hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla. Ehdotuksessa luodaan yhtenäinen oikeudellinen kehys petosten torjuntaan, ja siinä vahvistetaan suora ja nopea tietojenvaihtojärjestelmä kansallisten hallintojen välille. Siihen sisältyy myös uusia menettelyjä, joilla mahdollistetaan muiden verohallintojen edustajien läsnäolo ja samanaikaiset tarkastukset. Asetus voisi tulla voimaan vuonna 2004.
- Lopuksi kansallisia hallintoja pitäisi kannustaa osoittamaan nykyistä enemmän henkilöstöä näihin monenvälisiin valvontatoimiin.

6. KOULUTUS

Fiscalis-päätöksen 6 artiklassa määrätään komission ja jäsenvaltioiden yhteisistä *koulutusaloitteista*, joilla pyritään luomaan yhteinen koulutusrunko välillisestä verotuksesta vastaaville virkamiehille. Aloitteiden tarkoituksena on:

- kehittää nykyisiä koulutusohjelmia tai luoda uusia ohjelmia,
- tarjota muiden jäsenvaltioiden virkamiehille mahdollisuus osallistua kunkin jäsenvaltion omille virkamiehilleen järjestämille koulutuskursseille,
- kehittää yhteisiä välineitä, joita tarvitaan välillistä verotusta koskevaan koulutukseen, etenkin kielikoulutusvälineitä.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden omilla virkamiehillä on riittävä perus- ja jatkokoulutus yhteisen ammattitaidon hankkimiseen. Virkamiehillä on oltava riittävän hyvä kielitaito.

Koulutuksesta vastaava hallintoryhmä (SCAT), joka kokoontuu 2–3 kertaa vuodessa, vahvistaa tavoitteet ja koordinoi niiden toteutumista yhteisten toimien ja koulutustoimien kautta.

---

²⁶ Helsingin seminaarit vuosina 2000 ja 2001.

²⁷ KOM (2001) 294 lopullinen, 18.6.2001.

6.1. Toteutusten taulukko

Vuosi	2000	2001	2002
toimet	Tietotekniikkakoulutuksen hanke	Tietokoneen avulla tapahtuvan koulutuksen hanke	Koulutusnormit
	Kielikoulutushanke	Kielikoulutushanke	Tietokoneistetun tilintarkastuksen hanke
	Seminaari: "SCAT:n koulutusnormihanke – välillisen verotuksen alalla työskentelevien virkamiesten roolin analysointi"	Seminaari: "SCAT:n tietokoneistetun tilintarkastuksen koulutusnormihanke – jäsenvaltioiden tietokoneistetusta tilintarkastuksesta vastaaviin virkamiehiin sovellettavat normit"	Kielikoulutushanke
		Seminaari: "Julkiset viranomaiset, yleisen edun mukaiset toimet ja tuet"	Seminaari: "Tietokoneistettu tilintarkastus (alv)"
			Koulutustutkimus

Vuonna 2000 koulutushankkeiden vastuuhenkilöistä koostunut ryhmä teki välillisestä verotuksesta jäsenvaltioissa annettavasta koulutuksesta **tutkimuksen**, jonka tarkoituksena oli auttaa kansallisia kouluttajia parantamaan omia koulutusjärjestelmiään. Tutkimuksen pohjalta luotiin **tietokanta koulutusmateriaalista ja -välineistä**.

Ohjelman kahden viimeisen vuoden aikana kehitettiin opintokokonaisuuksia (CD-ROM-levyjen muodossa):

- **Tietokoneistetun koulutuksen hanke** (CBT), jossa esitetään erilaiset tavat tuottaa tietokoneistettu väline kielikoulutukseen.
- **Tietokoneistettua tilintarkastusta koskeva koulutushanke**. Hankkeessa analysoidaan osallistujamaiden käyttämiä tietokoneistettuja tilintarkastusjärjestelmiä ja määritellään hyviä toimintatapoja. Erityisen hyödylliseksi tämän tekee se, ettei alalla ole mitään Euroopan laajuista koulutusta.
- **VISAFIN** on kielikoulutusväline, joka kattaa tuloveroja ja alv:tä sekä niiden menettelyjä koskevan terminologian. Ohjelmistolla on kaksi tavoitetta: veroja koskeva opetus (30 tuntia) ja kieliopetus. VISAFIN on olemassa englanniksi, espanjaksi, ranskaksi ja saksaksi.
- **Sanasto**, joka sisältää yli 1500 teknistä termiä alv:n ja välillisten verojen alalla. Se tulee olemaan saatavilla CD-ROM-levyllä.

6.2. Toteamukset

- Koulutuksen alalla ohjelman viimeiset vuodet olivat erittäin tuottoisia, oikeastaan suurin osa koulutushankkeista saatettiin päätökseen vuosina 2001 ja 2002.
- **Tilastojen tasolla** jäsenvaltiot pitävät koulutuksen **hyödyllisyyttä** myönteisenä (arvosana **2,92**) (liite 11), arvosanat jakautuvat jäsenvaltioiden kesken kuitenkin 1:stä 4:ään. Hyödyllisyydestä esitetyt huomiot heijastavat erilaisia näkemyksiä ja erilaisia hallintokulttuureja. Jotkin jäsenvaltiot pitävät toteutuksia riittämättöminä, kun taas toiset ovat pystyneet ohjelman avulla parantamaan omaa koulutustaan, etenkin kielikoulutustaan.
- Valtaosa toimiin osallistuneista virkamiehistä pitää kansallisessa hallinnossaan saamaansa *kielikoulutusta riittämättömänä*, jotkut ylistävät ohjelman yhteydessä kehitettyjä kielihankkeita, jotka ovat parantaneet tilannetta.
- Jotkin jäsenvaltiot korostavat heikkouksia **organisaation** alalla, ja painottavat tarvetta parantaa "tavoitteiden kohdentamista" tai "jäsentää yhteistyötä" nykyistä paremmin sen jatkuvuuden varmistamiseksi.

6.3. Toivottavat parannukset

Mahdollisina parannuksina jäsenvaltiot ovat maininneet seuraavat:

- kansallisiin koulutuksiin sisällytettävien yhteisön normien laadinnan edistäminen,
- kansallisten koulujen tai koulutuskeskusten välisen yhteistyön kehittäminen,
- koulutuksen järjestäminen suoraan ohjelman budjetista eri jäsenvaltioista kotoisin olevien asiantuntija-opettajien avulla.

Muita parannuksia voisivat olla kolmikielisten ryhmien kehittämät *yhteiset opintokokonaisuudet kolmella työskentelykielellä ja laaditun aineiston kääntäminen*.

7. OHJELMAN HALLINNOINTI JA TULOKSELLISUUS

- **SCAC oli** Fiscalis-ohjelman **hallintokomitea**. Komitean organisaatiosta tuli ajan mittaan hyvin mutkikas, kun sen alaisuuteen luotiin yhä useampia alakomiteoita ja työryhmiä, jotka moninkertaistivat työmäärän. Organisaation tehokkuutta on tarkoitus parantaa vahvistamalla uusi asetus hallinnollisesta yhteistyöstä ja SCAC:n asemasta sääntelykomiteana sekä lakkauttamalla joitakin alakomiteoita.
- **Ohjelman toimet** on vahvistettu vuotuisessa toimintasuunnitelmassa. Toimintasuunnitelman esitystapaa muutettiin vuonna 2001 siten, että kunkin vuoden toimien ja asetettujen tavoitteiden välistä yhteyttä tiivistettiin. Suunnitelmassa esitetään kullakin painopistealueella ehdotetut toimet. Yhteisten toimien järjestäjiä pyydetään tarkentamaan kunkin toimen alat ja odotetut tulokset.
- **Organisaation tasolla** jäsenvaltiot ja toimien osanottajat katsovat, että toimia on koordinoitu tehokkaasti. Ainoat ohjelman aikana saatavilla olleet indikaattorit olivat kuitenkin hallintoindikaattoreita. Niiden etuna on, että ne ovat yksinkertaisia ja niitä voidaan mitata jatkuvasti, mutta ne eivät kerro toimien tosiasiallisesta tehokkuudesta. Uudessa Fiscalis-ohjelmassa 2003–2007 kehitetäänkin tulosindikaattoreita, joilla voidaan arvioida jatkuvasti vaikutusten toteutumista. Yhteisiä toimia koskeviin asiakirjoihin tarvitaan tiettyä yhtenäisyyttä.

Komission yksiköt voivat ehdottaa jäsenvaltioille, että ne käyttäisivät yhtä ainoaa asiakirjaa, jolloin olisi helpompaa analysoida, miten yhteiset toimet edistävät ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

– Toimien **seurannan vahvistaminen** vaikuttaa tarpeelliselta. Tässä yhteydessä odotetaan kolmenlaisia tuloksia: toteutettuja töitä koskevan tiedon jakaminen niiden maiden kanssa, jotka eivät ole osallistuneet kyseiseen toimeen, päättyneiden toimien tulosten päivittäminen, koska muutoin toimet saattavat menettää merkitystään (esim. opintokokonaisuudet), ja ennen kaikkea tiedottaminen parannuksista, jotka ovat konkreettisia seurauksia yhteisten toimien täytäntöönpanosta.

– Ohjelmassa otettiin vuonna 2002 käyttöön **uusi väline nimeltä CIRCA**. Kyse on verkkosivustosta, jolle on rajoitettu pääsy. Se tarjoaa ohjelman hallinnoijille suoran pääsyn organisaatiota koskeviin asiakirjoihin (esityslistoihin, työasiakirjoihin, selontekoihin jne.) ja järjestetyistä toimista laadittuihin kertomuksiin. Se on merkittävä parannus verrattuna aiempaan kansallisten valtuuskuntien ja komission väliseen tietojenvaihtojärjestelmään. CIRCAa voitaisiin hyödyntää tietojen jakamisen välineenä varmistamalla, että tuotetut asiakirjat saatetaan nopeasti verkkoon selkeästi ja johdonmukaisesti luokiteltuina.

8. EHDOKASMAIDEN OSALLISTUMINEN OHJELMAAN

Fiscalis-päätöksen 7 artiklan mukaan Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneet maat ja Kypros voivat osallistua ohjelmaan Eurooppa-sopimuksissa tai niiden osallistumista yhteisön ohjelmiin koskevissa lisäpöytäkirjoissa vahvistetuin edellytyksin. Malta ja Turkki eivät siis voineet osallistua ohjelmaan.

Näiden maiden osallistuminen yhteisön ohjelmiin on osa liittymistä edeltävää strategiaa, jolla niitä pyritään tukemaan ja valmistamaan Euroopan unioniin liittymiseen. Rahoitusta ei hoidettu Fiscalis-ohjelmasta, vaan siitä vastasivat ehdokasmaat itse.

Oikeudelliset välineet (neuvoston tekemät assosiaatiopäätökset), joissa vahvistetaan edellytykset ehdokasmaiden osallistumiselle ohjelmaan, hyväksyttiin vuonna 2002 vain 8:ssä asianomaisista 11 maasta. Kypros, Puola ja Liettua eivät ole vielä ottaneet käyttöön alalla tarvittavia oikeudellisia välineitä.

Ennen tätä virallista osallistumista yksi edustaja maata kohti on voinut osallistua rajalliseen määrään seminaareja ja vaihtoja *Tulli 2000 -ohjelman* budjettikohdasta rahoitetun "pilottitoimen" puitteissa (jota käsitellään *Tulli 2000 -ohjelman* täytäntöönpanokertomuksen yhdessä luvussa) (liite 11). Osallistuminen on myöhemmin rahoitettu asianomaisten maiden kansallisista talousarvioista.

Toimiin osallistuneet virkamiehet ovat ilmoittaneet, että niiden yhteisön lainsäädännön tuntemus on parantunut ja että ne ovat hyötäneet kokemusten vaihtamisesta jäsenvaltioiden kanssa.

9. YHTEISTEN TOIMIEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Millään yksittäisellä toimella ei voida saavuttaa tiettyä tavoitetta. Yhdessä toimet tuottavat kuitenkin vaikutuksia, jotka edistävät ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Tässä kertomuksessa on yksilöity kolme vaikutustasoa: toimen **lyhyen aikavälin vaikutukset** tai välittömät **tulokset, keskipitkän aikavälin vaikutukset**, kun toimen kohteena olevat virkamiehet käyttävät tuloksia kansallisessa hallinnossaan, ja **pitkän aikavälin vaikutukset**, kun ohjelman toimien tulokset *levitetään* kansallisessa hallinnossa ja virkamiehet, jotka eivät ole itse osallistuneet toimiin, hyödyntävät niitä. Näistä viimeksi mainittuja vaikutuksia on vaikea mitata.

Jäljempänä esitetään yhteisten toimien tulokset ja vaikutukset sekä se, miten ne ovat edistäneet ohjelmassa vahvistettuja tavoitteita, jotka ovat seuraavat:

- hallinnollisten menettelyjen parantamisen varmistaminen,
- virkamiesten yhteisöoikeuden tuntemuksen saattaminen korkealle tasolle,
- tuloksellisen, tehokkaan ja laaja-alaisen yhteistyön takaaminen jäsenvaltioiden ja komission välillä.

Nämä kolme yleistä tavoitetta jakautuvat erityisiksi tavoitteiksi (ohjelman tavoitepuu).

9.1. Hallinnollisten menettelyjen parantamisen varmistaminen: lainsäädännön yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen.

9.1.1. Välittömät tulokset

Kolme välitöntä tulosta on yksilöity:

- *Verotusta ja valmisteveroa koskevan kansallisen ja yhteisön lainsäädännön yksinkertaistaminen:* Salzburgin seminaarissa²⁸ yksinkertaistettiin valmisteveron alaisten tuotteiden hallinnollista saateasiakirjaa.
- *Sellaisten välineiden yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen, joiden avulla verovelvollisten ja taloustoimijoiden on entistä helpompaa täyttää verovelvollisuutensa:* Madridin seminaarissa²⁹ keskityttiin Internetin käyttöön keinona helpottaa yhteydenpitoa verovelvollisiin, ja Chesterin seminaarissa³⁰ keskityttiin yrityksille alv:n alalla aiheutuvien rasitteiden yksinkertaistamiseen ja vähentämiseen.
- *Hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistaminen ja parantaminen,* joka on jäsenvaltioiden mielestä yksi ohjelman tärkeimmistä vaikutuksista. Työmenetelmien paraneminen ja hyvien hallintotapojen määrittely virkamiesten **seminaareihin** osallistumisen ansiosta saa keskiarvosanaksi **3,29** (liite 1 kysymys 2.3.). Viisi jäsenvaltiota mainitsee erityisesti tämän seikan kertomuksessaan. **Vaihtojen** osalta arvosana on hieman heikompi, kun otetaan huomioon, että muutokset tällä voimakkaasti säännellyllä alalla tapahtuvat äärimmäisen hitaasti. Jäsenvaltioista 11 katsoo (*keskiarvosana 2,79*), että ne ovat johtaneet uusiin työmenetelmiin kansallisessa hallinnossa (liite 4 kysymys 5.2.). Toiset maat ovat korostaneet, että osanottajien henkilökohtaiset työmenetelmät ovat parantuneet. Viisi maata on sitä mieltä, että **monenväliset valvontatoimet** (*keskiarvosana 2,71*) ovat auttaneet parantamaan työmenetelmiä (liite 7 kysymys 8.4.). Neljä maata mainitsee **koulutustoimista** (*keskiarvosana 2,31*), että ne ovat parantaneet työmenetelmiä (liite 11 kysymys 11.2.). Lopuksi **37 prosenttia** vaihtoon osallistuneista tai **34 prosenttia** seminaariin osallistuneista katsoo, että hallinnolliset menettelyt ovat *parantuneet selkeästi* niiden kansallisessa hallinnossa tällaiseen toimeen osallistumisen seurauksena (liite 12).

Yhteisten toimien vaikutus *hallinnon nykyaikaistamiseen* ei ole yhtä selkeä kuin ohjelmasta rahoitettujen uusien tekniikoiden vaikutus. Atk-järjestelmien ansiosta on voitu lisätä tietojenvaihtoa kansallisten hallintojen kesken sekä kansallisten hallintojen ja komission välillä. CCN/CSI-viestintäverkon sekä alv:hen ja valmisteveroihin liittyvien tietoteknisten sovellusten

---

²⁸ Salzburgin seminaari, 20.–23. huhtikuuta 2000.

²⁹ Madridin seminaari, 15.–17. marraskuuta 2000.

³⁰ Chesterin seminaari, 3.–5. lokakuuta 2001.

avulla saatuja tuloksia analysoidaan liitteenä olevassa tietotekniikkaa koskevassa kertomuksessa.

9.1.2. Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset

– Yhteisillä toimilla on ollut keskipitkän aikavälin vaikutuksia, kun ne ovat mahdollistaneet hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamisen ja *uusien työmenetelmien käyttöönoton kansallisissa hallinnoissa*. Vaikka kaksi jäsenvaltiota onkin ottanut käyttöön uusia hallinnollisia menettelyjä sen jälkeen, kun virkamiehet ovat osallistuneet ohjelman toimiin, osanottajien mahdollisuus tuoda merkittäviä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön on rajallinen niin seminaarien (*keskiarvosana 2,73*) kuin vaihtojenkin (*keskiarvosana 2,36*) osalta. (liite 1 kysymys 3.3. ja liite 4 kysymys 6.2.).

– Pitkän aikavälin vaikutuksia on vaikeampaa mitata. Jäsenvaltiot ilmoittavat, että toimien, etenkin seminaarien ja vaihtojen, tulokset laitetaan levitykseen kansallisen hallinnon sisällä (intranet, seminaarit, konferenssit, toimintakertomusten jakelu jne.) ja että virkamiehet, jotka eivät ole osallistuneet toimeen, ovat saaneet nämä tiedot ja hyödyntäneet niitä (liitteet 1 ja 5). Ilman tarkkaa tutkimusta näiden vaikutusten tehoa ei kuitenkaan voida mitata.

9.1.3. Toteamukset

– Yhteiset toimet ovat edistäneet valvontamenetelmien ja -menettelyjen **yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista** yhteisten toimien yhteydessä esitettyjen erilaisten välineiden kautta (riskianalyysimalli, tietokoneistettu tilintarkastus jne.). Alalla on kuitenkin vielä parantamisen varaa.

– Jäsenvaltiot ilmoittavat varmistavansa, että erilaisten yhteisten toimien yhteydessä vaihdetut tiedot laitetaan levitykseen kansallisen hallinnon sisällä.

9.2. Virkamiesten yhteisöoikeuden tuntemuksen saattaminen korkealle tasolle ja yhteisön lainsäädännön yhtenäisen soveltaminen.

Välikertomuksessa yksilöitiin kaksi yhteisten toimien tulosta, jotka edistävät yhteisön lainsäädännön yhtenäistä soveltamista: välillistä verotusta koskevan yhteisön lainsäädännön *erityisaiheiden ymmärryksen* paraneminen ja *muiden jäsenvaltioiden välillisen verotuksen* tuntemuksen paraneminen.

9.2.1. Lyhyen aikavälin vaikutus

– Loppukertomuksessa vahvistetaan, että yhteiset toimet ovat edistäneet välillistä verotusta koskevien *erityisaiheiden ymmärrystä*. Jäsenvaltiot antavat tämän tavoitteen toteutumisen keskiarvosanaksi **3**. Neljä jäsenvaltiota on painottanut tätä seikkaa arviointikertomuksessaan. Jotkin jäsenvaltiot korostavat, että myös toimien yhteydessä käytävät epäviralliset keskustelut edistävät tätä tavoitetta (liite 1 kysymys 2.1.) ; (liite 4 kysymys 5.1.) ; (liite 7 kysymys 8.2.).

– Lisäksi **45 prosenttia seminaarien** osanottajista katsoo välillistä verotusta koskevan yhteisön lainsäädännön tuntemuksensa parantuneen paljon ja **12 prosenttia** katsoo sen parantuneen erittäin paljon. Vain **3 prosenttia** osanottajista on esittänyt kielteisen mielipiteen. **Vaihtojen** alalla samat osuudet ovat ensimmäisen osalta **47 prosenttia**, toisen osalta **25 prosenttia** ja viimeisen osalta **1 prosentti** (liite 5).

– Useimmat jäsenvaltiot ovat vastanneet, että yhteiset toimet ovat parantaneet *muiden jäsenvaltioiden välillisen verotuksen tuntemusta*. Jäsenvaltioiden tyytyväisyys siihen, miten **seminaarit** ja **vaihdot** ovat edistäneet tätä tavoitetta saa arvosanaksi **3,08** (liitteet 1 ja 5).

Monenvälisistä valvontatoimista jäsenvaltiot korostavat, että ne ovat parantaneet erilaisten tilintarkastusjärjestelmien tuntemusta (*keskiarvosana 3,29*), (liite 7 kysymys 8.2.). Seitsemän maata on maininnut erityisesti tilintarkastajien tietojen parantuneen monenväliseen valvontatoimeen osallistumisen myötä. Lopuksi myös **koulutustoimet** ovat edistäneet tämän tavoitteen saavuttamista (*keskiarvosana 2,31*) (liite 11). Tässä yhteydessä voidaan mainita hanke: "*Tietokoneistettua tilintarkastusta koskeva koulutus*", joka esiteltiin Luxemburgin seminaarissa marraskuussa 2002. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa analysoitiin jäsenvaltioiden erilaisia tilintarkastuslajeja, ja sen jälkeen kehitettiin tietokoneistettua tilintarkastusta koskeva koulutus.

– Breukelenin seminaarissa³¹ esiteltiin "*kansainvälinen vero-opas*", joka sisältää tiedot kaikkien jäsenvaltioiden verotusjärjestelmistä ja valvontamenetelmistä.

9.2.2. Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset

– Jäsenvaltiot ovat antaneet keskiarvosanoiksi **2,93** ja **2,92** sille, miten seminaarien ja vaihtojen osanottajat ovat levittäneet oppejaan kansallisessa hallinnossa. Viisi jäsenvaltiota on levittänyt **seminaareissa** saatua tietoa intranetin kautta tai esitelmien ja konferenssien kautta. Jotkin jäsenvaltiot katsovat sitä vastoin, että **vaihtojen** vaikutukset rajoittuvat niiden osanottajiin.

– **Monenväliset valvontatoimet** saavat keskiarvosanaksi **2,58**, mikä osoittaa, että niiden tuloksia levitetään heikommin kuin muiden toimien.

9.2.3. Toteamukset

– Ohjelman yhteiset toimet ovat auttaneet osanottajia tuntemaan entistä paremmin yhteisön lainsäädännön, etenkin erityisaiheet, joita on käsitelty seminaareissa.

– Muiden verotusjärjestelmien tuntemuksen ansiosta on voitu vertailla joidenkin verotuksen erityiskysymysten käsittelyä.

9.3. Tuloksellisen, tehokkaan ja laaja-alaisen yhteistyön takaaminen jäsenvaltioiden välillä sekä petosten torjunta.

Jäsenvaltiot pitävät hallinnollisen yhteistyön paranemista ohjelman **yhteisten toimien tärkeimpänä** tuloksena. Kaksi lyhyen aikavälin vaikutusta on yksilöity: *yhteyspisteiden nimeäminen muissa kansallisissa hallinnoissa* ja *petosten torjuntaa koskevan tietojenvaihdon* paraneminen.

9.3.1. Lyhyen aikavälin vaikutukset

– *Yhteyspisteiden nimeäminen*. **Seminaarien** vaikutusta muiden kansallisten hallintojen yhteyspisteiden nimeämiseen pidetään hyvin myönteisenä (*keskiarvosana 3,62*). Kuusi jäsenvaltiota on erityisesti korostanut, että yhteyspisteiden nimeäminen on parantanut hallinnollista yhteistyötä. Sama koskee **vaihtoja** (*keskiarvosana 3,15*), joista viisi jäsenvaltiota on todennut, että yhteyspisteiden nimeäminen on niiden pääasiallinen tulos. Lisäksi **47 prosenttia** vaihtoihin osallistuneista toivoo, että yhteistyöstä muiden jäsenvaltioiden virkamiesten kanssa tulee *selkeästi tehokkaampaa ja tiiviimpää* ja **28 prosenttia** toivoo, että siitä tulee *erittäin selkeästi tehokkaampaa ja tiiviimpää*. Myös **monenväliset valvontatoimet** ovat edistäneet tämän tavoitteen toteutumista (*keskiarvosana 3,23*). Neljän jäsenvaltion mielestä

---

³¹ Breukelenin seminaari, 14.–16. syyskuuta 2000.

tällainen yhteydenpito helpottaa vaihtoihin osallistuneiden valvontatyötä ja saa heidät ymmärtämään tehtävänsä Euroopan laajuisen ulottuvuuden.

– *Petosten torjuntaa koskeva tietojenvaihto.* Yhteisten toimien merkitys valvontamenetelmien paranemiseen on myönteisempi seminaarien ja monenvälisen valvontatoimien alalla (*keskiarvosana 2,7*) kuin vaihtojen alalla (*keskiarvosana 2,38*). Jäsenvaltiot myöntävät kuitenkin, että oikeudellisten välineiden suppea tulkinta ja etenkin vastausten hitaus ovat petosten torjuntaa koskevan tietojenvaihdon pääasialliset esteet. Seminaarien osanottajat katsovat pystyvänsä ehkäisemään ja havaitsemaan veronkiertoa ja veropetoksia *paljon paremmin (30 prosenttia)* tai *vähän paremmin (47 prosenttia)*. Vaihtojen osanottajilla samat osuudet ovat ensimmäisen osalta **6 prosenttia** ja jälkimmäisen osalta **36 prosenttia**.

Riskianalyysi. Jäsenvaltiot mainitsevat huomioissaan erittäin täsmällisiä riskianalyysiin liittyviä parannuksia. Ne katsovat, että tämä valvontatoimien valinnassa käytettävä väline on paras ratkaisu petosten tehokkaaseen torjuntaan, sillä henkilöstöresurssit ovat rajalliset³². Järjestetyissä seminaareissa on kannustettu käyttämään tätä välinettä. Helsingin seminaarissa esiteltiin Ruotsissa kehitetty automaattinen valintajärjestelmä PUMA³³, jolla voidaan tunnistaa alhaisin kustannuksin riskialttiit yritykset tavaroiden tuonnin ja viennin alalla.

Petosten torjunta. Useissa seminaareissa on keskitytty petosten tutkintaan³⁴ ja konkreettisten tapausten tarkasteluun³⁵. Samaten SCAF-komiteassa³⁶ on käynnistetty lukuisia tutkimuksia *petostyyppien* ja niiden taustalla olevien mekanismien *yksilöimiseksi*. Tutkimuksissa on analysoitu yli 1 000 petostapausta ja yksilöity petostentekijöiden pääasiallisesti käyttämät tekniikat. Työryhmät ovat laatineet raportteja *ketjupetoksista*, ja kirjoittaneet oppaita hyvistä toimintatavoista tämän petostyyppin torjumiseksi.

9.3.2. Keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset

– *Yhteisten toimien yhteydessä luotujen verkostojen käyttö on parantanut hallinnollista yhteistyötä.* Jäsenvaltiot katsovat, että **seminaarit** ovat edistäneet tätä vaikutusta merkittävästi (*keskiarvosana 3,21*) (liite 1 kysymys 3.2.). Useimmat ilmoittavat, että ELO/CLO³⁷ -yhteystoimistojen välillä on tiivistä yhteydenpitoa, mutta sama ei koske kaikkia edustajia. **Vaihtojen** anti on hieman vähäisempi (*keskiarvosana 2,92*) (liite 4 kysymys 6.3.). Useat jäsenvaltiot mainitsevat satunnaisen tai epävirallisen yhteydenpidon. **Monenvälisiin valvontatoimiin** osallistuneet valtiot katsovat (*keskiarvosana 2,64*), että ne ovat parantaneet merkittävästi yhteistyötä (liite 7 kysymys 9.3.).

– Jäsenvaltioiden vastauksissa korostetaan, että kansallisissa hallinnoissa on levitetty hyviä toimintatapoja ja etenkin ymmärretty entistä paremmin petosten torjuntaa koskevan tietojenvaihdon merkitys. Useat valtiot allekirjoittivat vuoden 2002 lopulla sopimuksen uusien ajoneuvojen myyntiä koskevien tietojen vaihtamisesta ilman eri toimenpiteitä ja oma-aloitteisesti.

9.3.3. Toteamukset

– Hallinnollisen yhteistyön ja petosten torjunnan paraneminen on yksi ohjelman myönteisistä vaikutuksista. Keskinäisen avunannon nykyisissä puitteissa³⁸ tietoja ei kuitenkaan voida vaihtaa

³² Jäsenvaltiot käyttävät suurimman osan resurssistaan alv-ilmoitusten tarkastamiseen ja hallinnointiin.

³³ Helsingin seminaari, 15.–16. toukokuuta 2000.

³⁴ Porton seminaari marraskuussa 2001, Snekkerstenin seminaari marraskuussa 2001.

³⁵ Seminaari Irlannissa, 20.–22. marraskuuta 2002.

³⁶ Petosten torjunnan alakomitea.

³⁷ Excise Liaison Office / Central Liaison Office.

³⁸ Direktiivi 77/799/ETY (EYVL L 336, 27.12.1977) ja asetus (ETY) N:o 218/92 (EYVL L 24, 1.2.1992).

niin nopeasti kuin tarvitsisi, jotta petoksia voitaisiin käsitellä ja havaita ajoissa. Hallinnollista yhteistyötä arvonlisäverotuksen alalla koskevan komission asetusehdotuksen³⁹ pitäisi tehostaa keskinäistä avunantoa.

10. YHTEISIÄ TOIMIA KOSKEVAT YLEISET PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

1 Väliarvioinnissa ehdotettiin, että ohjelman tavoitteiden mahdollisia *osatavoitteita tarkennettaisiin*, etenkin komission uuden alv:tä koskevan strategian valossa, että Fiscalis-päätöksen 3 artiklassa mainittujen tavoitteiden ja petosten torjunnan strategisten tavoitteiden välisiä *yhteyksiä selvennettäisiin*, että ohjelman tulosten levittämistä kansallisissa hallinnoissa mittaavia *vaikutusindikaattoreita kehitettäisiin* ja että tarvittavien tietojen kokoamiseen *suunniteltaisiin kenttätutkimuksia*.

Ohjelmaa kehitettiin tähän suuntaan vuosien 2001 ja 2002 toimintasuunnitelmissa, joihin sisällytettiin uuden alv:tä koskevan strategian suuntaviivat ja joissa tarkennettiin ohjelman neljä painopistealaa. Ehdotusta kenttätutkimuksesta levinneisyyden mittaamiseksi kansallisissa hallinnoissa ei resurssien puutteen vuoksi toteutettu. Se korvattiin vuonna 2002 kokeilulomakkeilla, mutta jäsenvaltiot antoivat niin vähän vastauksia, ettei niitä ei ole voitu hyödyntää. Vaikutusindikaattoreiden kehittäminen ja niihin liittyvien tietojen keruu siirrettiin Fiscalis-ohjelmaan 2003–2007.

2 Budjetin näkökohdasta yhteisten toimien osuus sitoumusten kokonaisbudjetista oli noin 35 prosenttia ja tietoteknisten sovellusten osuus oli noin 65 prosenttia. Tietotekniikkaosan vallitsevuus selittyy CCN/CSI-viestintäverkon kehittämis- ja toimintakustannuksilla. Se johtuu myös määrärahojen yleisestä vajaan käytöstä ja etenkin seminaareja ja monenvälisiä valvontatoimia koskevien määrärahojen vajaan käytöstä. Nämä kaksi välinettä ovat kuitenkin erityisen hyödyllisiä ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Niiden käyttöä pitäisikin lisätä ja kannustaa.

3 Seminaarit ovat pääasiallisesti auttaneet syventämään osanottajien tietoja välillisen verotuksen erityisaiheista, määrittelemään hyviä toimintatapoja ja parantamaan jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä. Niiden osuus yhteisiin toimiin liittyvistä menoista on yli **25 prosenttia**. Välineen tuomaa lisäarvoa voitaisiin lisätä:

- suunnittelemalla seminaarien aikataulut nykyistä paremmin, jolloin kirjallinen aineisto olisi helpompi lähettää ajoissa ja
- varmistamalla tulosten nykyistä parempi levitys.

4 Vaihtojen avulla on voitu parantaa muiden jäsenvaltioiden välillisen verotuksen tuntemusta ja nimetä epävirallisia yhteyspisteitä, jotka voivat parantaa verovirastojen välistä hallinnollista yhteistyötä. Ne muodostavat yhteisten toimien merkittävimmän menoerän, jonka osuus on noin **60 prosenttia**. Niiden tehostamiseksi pitäisi kuitenkin:

- määrittellä ennalta vaihtojen tavoitteet, selventää niitä ja kohdistaa ne täsmällisiin näkökohtiin,
- lisätä keston joustavuutta ja suunnata tehtäviä enemmän käytännön työhön,
- parantaa osanottajien kielitaitoa,

---

³⁹ KOM (2001) 294 lopullinen, 18.6.2001.

– laatia osallistuville virkamiehille yksilölliset ohjelmat, etenkin jos vaihdot keskitetään tiettyyn ajanjaksoon vuodessa.

5 Monenvälisten valvontatoimien osuus yhteisten toimien budjetista on noin **10 prosenttia**. Ne ovat ohjelman tehokkain väline petosten torjumiseksi. Ne mahdollistavat suuren mittakaavan valvontatoimet, ja niiden avulla voidaan varmistaa, että usean maan alueella toimivat yhtiöt täyttävät verovelvollisuutensa. Niillä parannetaan osallistuvien maiden välistä hallinnollista yhteistyötä ja osanottajien ymmärrystä erilaisista valvontajärjestelmistä Euroopan unionissa.

Monenvälisten valvontatoimien määrä on kuitenkin vähentynyt ohjelman viimeisinä vuosina. Niiden käyttöä onkin kannustettava etenkin sellaisissa jäsenvaltioissa, jotka käyttävät niitä vain vähän jos lainkaan. Olisi hyvä:

– lisätä joustavuutta monenvälisten valvontatoimien hyväksymismenettelyyn ja niiden toteutuksen keston,

– valita tilintarkastuksen kohde riskianalyysikriteerien pohjalta.

6 Koulutusaloitteet käynnistettiin vuonna 2000, ja suurin osa koulutushankkeista saatiin päätökseen vuosina 2001 ja 2002. Niiden osuus yhteisten toimien budjetista oli **2 prosenttia**. Näillä aloitteilla on kasvatettu osanottajien tietoja, etenkin kielitaitoa ja tietokoneistetun tilintarkastuksen tuntemusta. Mahdollisina parannuksina voitaisiin muun muassa:

– edistää kansallisiin koulutuksiin sisällytettävien yhteisön normien laatimista,

– kehittää kansallisten koulujen tai koulutuskeskusten välistä yhteistyötä,

– järjestää koulutuskursseja eri jäsenvaltioiden asiantuntijoiden johdolla.

7 Ehdokasmaiden osallistuminen ohjelmaan on perustunut liittymistä edeltävään strategiaan, jolla niitä pyritään tukemaan ja valmistamaan Euroopan unioniin liittymiseen. Ne ovat osallistuneet seminaareihin ja vaihtoihin. Näiden maiden virkamiehet katsovat, että toimet ovat parantaneet niiden yhteisön lainsäädännön tuntemusta ja että ammatillisten kokemusten vaihto jäsenvaltioiden kanssa on ollut hyödyllistä.

8 Kertomuksessa yksilöidään ja mitataan **lyhyen ja keskipitkän aikavälin vaikutuksia** (toimien tulosten käyttäminen kansallisessa hallinnossa) jäsenvaltioiden loppukertomusten pohjalta. Loppukertomuksissaan jäsenvaltiot ilmoittavat, mitä muutoksia kansallisessa hallinnossa on tapahtunut sen jälkeen, kun virkamiehet ovat osallistuneet ohjelman toimiin. **Pitkän aikavälin vaikutusten osalta** (tulosten levittäminen kansallisessa hallinnossa) levittämistason mittaamiseen on käytössä vain vähän indikaattoreita. Näitä vaikutuksia on arvioitu pelkästään jäsenvaltioiden kertomusten perusteella: jäsenvaltioissa on järjestetty levittämistoimia (erityiset konferenssit, kokoontumiset muiden yksiköiden kanssa, sisäiset julkaisut, esittelyt intranetissä jne.), joilla on pyritty tiedottamaan mahdollisimman monelle henkilölle ohjelman toimien tuloksista, etenkin seminaarien annista. Muiden yhteisten toimien alalla vaikuttaa siltä, että levitys on ollut rajoitetumpaa. Uuden Fiscalis-ohjelman 2003–2007 puitteissa aiotaankin kehittää tulos- ja vaikutusindikaattoreita.

9 Yhteiset toimet ovat auttaneet parantamaan hallinnollisia menettelyjä, etenkin valvontamenettelyjä ja petosten havaitsemismenettelyjä, yksinkertaistamaan välineitä, joilla helpotetaan taloudellisten toimijoiden verovelvollisuuksien täyttämistä, ymmärtämään välillisen verotuksen erityisaiheita, soveltamaan yhtenäisesti yhteisön lainsäädäntöä, levittämään hyviä

toimintatapoja (riskianalyysi ja vakavimpien petostyyppien kuten ketjupetosten yksilöiminen) sekä parantamaan hallinnollista yhteistyötä. Jäsenvaltiot pitävät hallinnollisen yhteistyön paranemista ohjelman toimien tärkeimpänä tuloksena. Se tulee vielä nykyistäkin selkeämmin esiin, kun asetusehdotus hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla⁴⁰ hyväksytään. Ehdotuksessa luodaan yhtenäinen ja tehokas oikeudellinen kehys petosten torjuntaan ja vahvistetaan suora ja nopea tietojenvaihtojärjestelmä jäsenvaltioiden välille. Siihen sisältyy myös uusia menettelyjä, joilla mahdollistetaan muiden verohallintojen edustajien läsnäolo ja samanaikaiset tarkastukset.

10 Fiscalis-ohjelman yhteisillä toimilla on saavutettu tavoitteeksi asetetut verojärjestelmien toiminnan parantaminen sisämarkkinoilla ja yhteistyön lisääminen eri kansallisten hallintojen virkamiesten välillä. Fiscalis-ohjelmassa 2003–2007 otetaan jo huomioon useita jäsenvaltioiden ehdotuksia, mutta jotta toimet tuottaisivat voimakkaampia vaikutuksia, on parannettava ohjelman *toimien täydentävyyttä* (valvontatoimen tulokset voisivat olla seminaarin aiheena tai vaihdot voitaisiin järjestää seminaarissa käsitellyn aiheen pohjalta jne.).

11 Jäsenvaltiot ovat ymmärtäneet, miten kansalliset toimet vaikuttavat Euroopan tasolla ja päinvastoin. Jäsenvaltioiden vastuulla olevassa petosten torjunnassa komission tehtävänä on koordinoita ja vilkastuttaa toimintaa, ja osallistuvien jäsenvaltioiden nykyistä voimakkaampi panos tehostaisi ohjelmaa.

---

⁴⁰ KOM (2001) 294 lopullinen, 18.6.2001.

Osa 2: Kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta tietotekniikan alalla (1998–2002)

1. JOHDANTO

1.1. Taustaa

Tämän 30 päivänä maaliskuuta 1998 tehdyn päätöksen N:o 888/98/EY 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti laaditun kertomuksen toinen osa on kertomus Fiscalis-ohjelman täytäntöönpanosta tietotekniikan alalla, ja se täydentää kertomusta ohjelman yhteisistä toimista.

1.2. Tietolähteet

Arvioinnissa on käytetty seuraavia lähteitä:

- Jäsenvaltioiden mielipiteet, joita on tiedusteltu kyselylomakkeella. Kyselylomakkeella pyrittiin keräämään mahdollisimman objektiivisesti jäsenvaltioiden mielipiteet tietoteknisistä sovelluksista, jotka on otettu käyttöön ohjelman yhteydessä. Noin 75 prosenttia vastasi lähetettyyn kyselylomakkeeseen.
- Määrälliset tiedot ohjelmasta rahoitetuista sovelluksista on myös otettu huomioon.

Esittäessä jäsenvaltioiden mielipiteitä tietoteknisistä sovelluksista ei pidä unohtaa, että mielipide koskee lopullista sovellusta sellaisena kuin käyttäjät sen näkevät, eli sovellusta, johon sisältyvät Euroopan unionin rahoittamat osat (yhteisön osio) ja jäsenvaltioiden itse rahoittamat osat (kansallinen osio).

1.3. Väliarviointi

Fiscalis-ohjelman väliarvioinnissa todettiin, että:

- ohjelmassa on kannustettu VIES-järjestelmän⁴¹ käyttöä ja levitystä jäsenvaltioissa,
- alv:tä koskevan tietojenvaihtojärjestelmän tehokkuutta voitaisiin lisätä muuttamalla hallinnollisen yhteistyön lainsäädännöllistä kehystä.

Siinä suositeltiin jälkiarviointia varten, että:

- määritellään, onko VIES-järjestelmän käyttöönotto riittänyt petosten torjuntaa koskevan tavoitteen saavuttamiseen (tehokkuuden analysointi),
- arvioidaan atk-järjestelmien tehokkuutta, CCN/CSI-rajapinta⁴² mukaan luettuna,
- tarkistetaan, onko tietojenvaihtojärjestelmien käyttö parantanut hallinnollista yhteistyötä (mitattuna jäsenvaltioiden tietopyyntöjen määrän lisääntymisellä ja vastausten laadulla).

1.4. Analyysin rakenne

Atk-järjestelmät ovat osittain yhteisiä ohjelmille Tulli 2002 ja Fiscalis ja osittain ominaisia kummallekin erikseen. Näin ollen yhteisen osan rahoitus on jaettu tasan näiden kahden ohjelman kesken.

Seuraavassa taulukossa esitetään tiivistetysti nämä erilaiset sovellukset.

---

⁴¹ VAT Information Exchange System.

⁴² Common Communication Network / Common System Interface.

Viestintäverkko ja yhteiset hallinnointivälineet			
	Koko nimi	Määritelmä/ Tavoite	Sitoumukset (tuhansina euroina)
CCN/CSI	CCN: Common Communication Network	Yhteinen tietoliikenneverkko, jonka kautta kumppanit voivat olla yhteydessä toisiinsa joko kansallisissa hallinnoissa tai PO TAXUDissa sijaitsevien "yhdyskäytävien" (gateways) teknisen rakenteen välityksellä.	} 23.801
	CSI: Common System Interface	Yhteinen atk-kieli, jonka ansiosta kansalliset ja yhteisön atk-järjestelmät voivat käyttää CCN:n tarjoamia palveluja ja olla toisiinsa yhteydessä turvautusti ja valvotusti.	
Tempo	Taxud Electronic Management of Project Online	Tietotekniikkahankkeiden kehittämis- ja hallinnointimenetelmä.	} 1.418
PSO	Project Support Office	Yksikkö, joka auttaa tietotekniikkahankkeiden hallinnoijia tavallisissa tehtävissä.	
Fiscalis-ohjelmasta rahoitetut sovellukset			
	Koko nimi	Määritelmä/ Tavoite	Sitoumukset (tuhansina euroina)
VIES (myös Internetin VIES)	VAT Information Exchange System	Tietoverkko, joka yhdistää jäsenvaltiot ja jonka kautta jäsenvaltiot voivat saada tietoja kaikista tavaroiden yhteisöluovutuksista niiden omiin alv-tiedostoihin rekisteröityjen toimijoiden ja toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen toimijoiden välillä sekä vahvistaa verovelvollisen alv-numeron oikeellisuuden.	} 5.547
		SCACform2001	
SEED		Pakollinen sähköinen tietokanta jokaisessa jäsenvaltiossa. Sisältää rekisterin henkilöistä, jotka ovat direktiivissä 92/12/ETY tarkoitettuja valtuutettuja varastonpitäjiä tai rekisteröityjä toimijoita.	
MVS	Movement verification system	Valmisteveroihin liittyvä sähköinen tietojenvaihtolomake.	
Sähköisen kaupankäynnin alv		Tavoitteena on kehittää ja panna täytäntöön atk-järjestelmä, jonka avulla voidaan ilmoittaa, kerätä ja määrätä alv, joka peritään Euroopan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneilta taloudellisilta toimijoilta, jotka tarjoavat verkossa tavaroita tai palveluja Euroopan yhteisöön sijoittautuneille kuluttajille.	
SIPA	Système d'information préalable en matière d'accises	Valmisteveron alaisten tuotteiden rahdin lähtöjäsenvaltio lähettää tiedotus- tai varoitusviestin määränpäänä olevaan jäsenvaltioon, jotta valvontatoimet voidaan toteuttaa ajoissa.	
EMCS	Excise Movement and Control System	Valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä.	

Budjettitietojen esittelyn jälkeen käsitellään ensin yhteistä osaa ja sen jälkeen Fiscalis-sovelluksia.

2. BUDJETTI

Taulukossa liitteessä 13 esitetään summat (euroissa), jotka on sidottu atk-järjestelmiin liittyvien palvelujen tarjoamiseen Fiscalis-ohjelman yhteydessä. Sitoumukset vastaavat ainakin vuosien 1998–2000 osalta maksuja. Sitoumukseen liittyvät maksut porrastuvat todellakin usealle vuodelle sen mukaan, miten palvelujen tarjoaminen toteutuu, mutta sitoumus tehdään silloin, kun palvelujen tarjoamista koskeva sopimus allekirjoitetaan. Vuoden 2002 sitoumukset on tehty loppuvuodesta, ja ne liittyvät 12 kuukauden suorituksiin, joista maksetaan pääasiassa vuonna 2003 ja loput vuonna 2004.

Fiscalis-ohjelmassa sidottujen summien kokonaismäärä on **19 622 659 euroa**. Määrään sisältyy CCN/CSI-verkon ja ohjelman hallinnointivälineiden rahoitus (Fiscalis- ja Tulli 2002 -ohjelmien kesken tasan jaettu yhteisrahoitus) sekä alv:hen ja valmisteveroihin liittyvien sovellusten rahoitus.

On syytä tuoda esiin, että kun atk-järjestelmissä on sekä yhteisön osio että kansallinen osio, ohjelmasta rahoitetaan vain yhteisön osio ja jäsenvaltiot rahoittavat kansallisen osion.

CCN/CSI-viestintäverkkoon investoitiin 23 801 472 euroa, josta puolet rahoitettiin Fiscalis-ohjelmasta. CCN/CSI-verkkoon sidottujen summien suuruus johtuu siitä, että kyse oli kehittämis- ja käyttöönottokustannuksista.

VIES-sovellus vaatii suurimman osan FITS:n (Fiscalis Information Technology System) budjetista, joka on 5547 267 euroa. VIES on siis Fiscalis-ohjelman budjetin tärkein sovellus. VIES:n menot koostuvat toiminta- ja ylläpitokustannuksista, sillä järjestelmä kehitettiin ja otettiin käyttöön ennen Fiscalis-ohjelman alkamista.

Fiscalis-ohjelmasta ei voitu rahoittaa EMCS-sovellusta⁴³ (valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä), jonka rahoitusarvio ja aikataulu ylittivät ohjelman valmiudet.

3. FISCALIS- JA TULLI 2002 -OHJELMIEN YHTEINEN OSA

3.1. CCN/CSI (Common Communication Network / Common System Interface)

3.1.1. Kuvaus

Tulli- ja verohallintojen pääjohtajat päättivät joulukuussa 1992 yhteisen tietoliikenneverkon ja yhteisen järjestelmien rajapinnan kehittämisestä, jonka tarkoituksena on atk-tietojen yhteisön sisäisen siirron yhdenmukaistaminen. Tavoitteena on luoda jäsenvaltioiden ja komission erilaisten atk-järjestelmien välille yhdyskäytävä yhtenäisessä infrastruktuurissa, joka mahdollistaa kaikkien järjestelmien välisen yhteentoimivuuden.

CCN/CSI on ollut toiminnassa 8. toukokuuta 1999 lähtien. Fiscalis- ja Tulli 2002 -ohjelmien yhteydessä verkon osalta toteutetut toimet koskevat vuotta 1999 edeltänyttä kehittämistä ja käyttöönottoa, kehittävää ja korjaavaa ylläpitoa sekä laajentamista muihin kohteisiin (etenkin ehdokasmaihin) seuraavalla ohjelmakaudella.

Komissio hallinnoi tietokoneita ja yhdyskäytäviä kansallisiin liittymäkohtiin asti. Jäsenvaltiot hallinnoivat virkamiesten koulutusta ja kansallisten verkkojen tietoteknisten välineiden käyttöönottoa.

3.1.2. CCN/CSI-verkon kehittämisen ja käyttöönoton arviointi

Jäsenvaltioiden mielipide⁴⁴ CCN/CSI-verkon käyttöönotosta arvioitiin asteikolla 1–5 (1 = erittäin myönteinen mielipide, 5 = erittäin kielteinen mielipide). Yleisesti myönteiseen mielipiteeseen yhtyvät niin tullihallinnot kuin välillisestä verotuksesta vastaavat hallinnot.

CCN/CSI-verkon käyttöönoton ja kehittämisen budjettiresurseja ja toteutusaikataulua pidetään realistisina. Sama koskee tukea, jonka komissio on tarjonnut avun, koulutuksen ja kirjallisen aineiston muodossa. Myös paikallisten sovellusten liitää CCN/CSI-verkkoon pidetään tyydyttävän helppona.

Gartner Groupin vuonna 2000 "ATOS origin Integration"⁴⁵ -sopimuksen puitteissa järjestelmän käyttöönotosta toteuttaman tutkimuksen tulokset on vahvistettu. Niissä todettiin, että CCN/CSI-verkon tekniikka ja rakenne toimivat kunnolla, ja ne kestivät todistettavasti kasvavan määrän liitääntöjä. Tuloksissa korostettiin kuitenkin, että järjestelmien yhdistäminen CCN/CSI-verkkoon edellyttää myös liitääntä haluavilta jäsenvaltioilta merkittäviä ponnisteluja organisaation ja tuen alalla.

---

⁴³ Excise Movement and Control System.

⁴⁴ Ks. liite 14

⁴⁵ Komission ja ATOS-yhtiön välillä tehdyllä sopimuksella sallittiin jälkimmäisen teettää CCN/CSI-verkkoa koskeva tutkimus Gartner Groupilla.

3.1.3. Tulokset

CCN/CSI-verkkoon liittyviä tuloksia arvioidaan:

- laadullisesti (järjestelmää käyttävien kansallisten hallintojen tyytyväisyys sen toimintaan),
- määrällisesti
- ja ulkoisessa tutkimuksessa (Gartner Group 2002).

3.1.3.1. Käyttäjien laadullinen arviointi⁴⁶

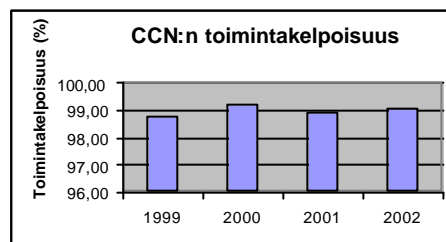
Kansalliset hallinnot ovat erityisen tyytyväisiä komission tarjoamaan tukeen (yleinen tuki), käyttövarmuuteen ja verkon toimintakelpoisuuteen.

Myös CCN/CSI-verkon käytön helppoutta (käytön ja kansallisiin järjestelmiin liittäminen helppous) arvostetaan kansallisissa hallinnoissa.

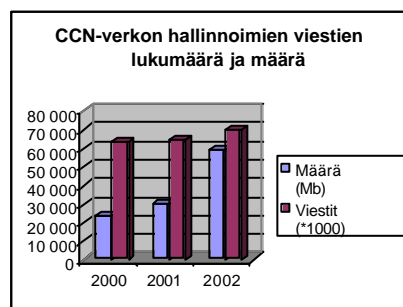
Sen sijaan, vaikka tullihallinnot katsovatkin, että CCN/CSI kattaa hyvin niiden tietojenvaihtotarpeet ja säästää paljon resursseja, välillisen verotuksen hallintojen kanta on varauksellisempi.

3.1.3.2. Määrälliset tiedot

Verkon toimintakelpoisuus on yli 99 prosenttia (98 prosenttia käyttöönottovuonna).

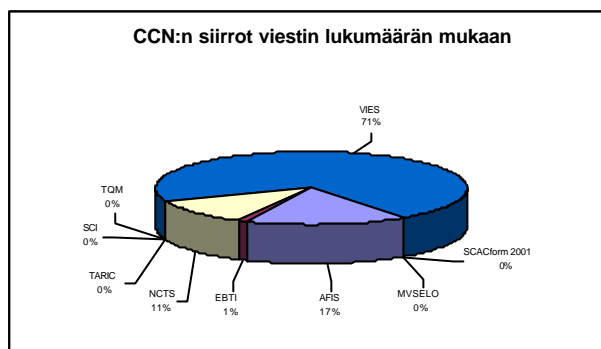
CCN-verkon käyttötilastot osoittavat voimakasta kasvua. Siirrettyjen viestien lukumäärää ja tiedon määrää voidaan tarkastella erikseen.

Seuraavassa kuvassa esitetään viestien jakautuminen sovelluksittain. VIES- (VAT Information Exchange System), NCTS- (New Computerised Transit System) ja AFIS (Anti Fraud Information System) -sovellukset siirtävät luonnostaan suuren määrän viestejä, sillä niiden tehtävänä on tarjota tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä. Vielä käyttöönottovaiheessa oleva NCTS-sovellus siirtää tulevaisuudessa yhä enemmän viestejä.

⁴⁶

Ks. liite 14

3.1.3.3. Gartner Groupin tutkimus⁴⁷ (2002).

Tutkimuksesta ilmenee, että CCN/CSI toimii kunnolla, sitä käytetään paljon ja sen tarjoamat palvelut ovat kattavia mutta sen kustannukset ovat melko korkeat ja nousevat toimintojen lisääntymisen myötä.

Koska kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavaa yhteistä normia on mahdotonta määrätä, komissio on mukauttanut CCN/CSI-verkkoa siten, että se on yhteentoimiva erilaisten kansallisten järjestelmien kanssa. Tästä aiheutui merkittäviä kehityskustannuksia Fiscalis- ja Tulli 2002 -ohjelmille.

Teknisesti järjestelmä voi vielä helposti ottaa vastaan suuren määrän uusia liittäntöjä, mutta tämä kasvu vaatii merkittäviä investointeja. CCN/CSI-verkon hajautetun teknisen rakenteen takia jokainen uusi liittäntä edellyttää erityisen infrastruktuurin luomista ja mahdollisesti kehitystyötä verkon mukauttamiseksi paikalliseen teknologiaan.

Samaten uusien toimintojen lisääminen voi aiheuttaa tässä teknisessä rakenteessa merkittäviä kustannuksia, jotta laatu, toimintakelpoisuus ja varmuus voitaisiin säilyttää korkeina.

3.1.4. Vaikutukset

CCN/CSI-verkon käyttöönotto on tarpeellinen edellytys lukuisien jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon liittyvien tietoteknisten sovellusten kehittämiseksi (etenkin NCTS:n), ja siksi sen vaikutuksia ohjelmien tavoitteisiin arvioidaan muiden sovellusten vaikutusten kautta. Näin ollen CCN/CSI-verkon investointikustannukset ja palvelujen laadun ylläpitokustannukset voidaan oikeuttaa sillä, että se parantaa tuottavuutta sovellusten kehittämisessä.

3.2. Ohjelman hallinnointivälineet

3.2.1. Project Support Office (PSO)

PSO:n perustamisella pyritään lisäämään tietotekniikkahankkeiden hallinnoinnin tehokkuutta ja tuloksellisuutta keskittämällä hankkeiden yhteiset tehtävät.

Tutkimusvaihe päättyi vuonna 2002, ja kokeiluhankkeen on tarkoitus käynnistyä vuonna 2003.

3.2.2. TEMPO (Taxud Electronic Management of Projects Online)

3.2.2.1. Kuvaus

TEMPO on tietotekniikkahankkeiden kehittämis- ja hallinnointimenetelmä, jossa noudatetaan tunnustettuja normeja kuten PMI:tä (Project Management Institute) ja ISOa (International Standards Organisation) ja jolla pyritään vähentämään hankkeisiin liittyviä riskejä laadussa sekä määräaikaisten ja

⁴⁷ Komissio teki ATOS-yhtiön kanssa sopimuksen, jossa sen sallittiin teettää CCN/CSI-verkkoa koskeva tutkimus Gartner Groupilla.

budjettien noudattamisessa. Se kattaa hankkeen koko elinkaaren aina valmistelevista tutkimuksista sopimushallintaan.

3.2.2.2. Tempon anti

Hankkeet on jaettu kolmeen ryhmään: NCTS, muut tullitariffisovellukset ja Fiscalis-sovellukset. Jokaisessa näistä ryhmistä palvelut on jaettu kahteen luokkaan: yhtäältä kehittämiseen ja ylläpitoon ja toisaalta toimintaan, koulutukseen ja tukipalveluihin. Rationalisointi on johtanut erityisten sopimusten vähenemiseen (115 vuonna 1999 ja 35 vuonna 2003), hallinnointisäästöihin ja hyvien toimintatapojen vahvistamiseen hankkeiden hallinnoinnissa.

Tarjouspyynnöt esitetään tarjottavan palvelun mukaan (kiinteä kustannus palvelumoduulia kohti), ja niissä vaaditaan määrällisiä tuloksia työmäärän sijasta (kustannus miestyöpäivinä).

Tarjoamalla yhteisen lähestymistavan tietoteknisten sovellusten kehittämiseen ja sopimushallintaan TEMPO on parantanut ohjelmien tehokkuutta ja tuloksellisuutta.

4. ALV:HEN JA VALMISTEVEROIHIN LIITTYVÄT SOVELLUKSET

4.1. Verotusta koskevien sovellusten kehittämisen, käyttöönoton ja toiminnan yleinen arviointi

Ennen kuin arvioidaan erikseen jokaista tietoteknistä sovellusta, esitetään tässä kappaleessa jäsenvaltioiden mielipide sovellusten kehittämisestä, käyttöönotosta ja toiminnasta⁴⁸ organisaation tasolla.

4.1.1. Kehittäminen ja käyttöönotto

Eritelmien kattavuutta pidetään erittäin hyvänä. Järjestelmien käyttöönoton aikatauluja pidetään melko realistisina. Tukea käyttöönottovaiheessa (koulutus, apu) pidetään hyvänä, mutta jotkut ehdottavat, että koulutukset olisivat pitempiä ja niitä olisi enemmän.

Vastaajat katsovat, että niiden hallinnot sitoutuvat ottamaan järjestelmät käyttöön eritelmien mukaisesti. Heidän näkemyksensä tähän tarvittavien budjetti- ja etenkin henkilöstöressurssien saatavuudesta on kuitenkin kielteisempi.

Järjestelmien toimintaan tarvittavien, jäsenvaltioissa käytössä olevien hallinnollisten ja oikeudellisten välineiden laatuun ja oikea-aikaiseen saatavuuteen suhtaudutaan myönteisesti. Sitä vastoin kansallisen hallinnon tarjoaman tekniikan riittävyttä pidetään kohtalaisena.

Jäsenvaltioissa tehdyssä tutkimuksessa oli tarkoitus määritellä henkilöstö- ja budjettiresurssit, jotka kansallisella tasolla on käytössä atk-järjestelmien kehittämiseen ohjelman puitteissa. Saaduista tiedoista ei kuitenkaan voida tehdä mitään päätelmiä, sillä vastauksia saatiin liian vähän.

Järjestelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon jäsenvaltioissa käytössä olevien budjetti- ja henkilöstöressurssien ongelma saattaa johtua niiden komiteoiden kokoonpanosta, jotka vastaavat tietotekniikkahankkeiden hallinnoinnista ohjelman yhteydessä.

Kansallisten hallintojen edustajilla näissä komiteoissa ei ole aina valtaa päättää henkilöstö- ja budjettiresurssista, joita tarvitaan tehtyjen päätösten täytäntöönpanoon kansallisella tasolla. Tämä saattaa aiheuttaa koordinoitongelmia ja viiveitä päätösten täytäntöönpanossa, ja viivästyminen yhdessä maassa saattaa hidastaa koko hanketta.

---

⁴⁸

Ks. liite 15

Viiveet liittyvät myös siihen, että tietotekniikkahankkeisiin vaikuttavat poliittiset päätökset, joilla prioriteetteja muutetaan ohjelman aikana. Muutosten toteuttaminen edellyttää usein työsuunnitelmien perusteellista tarkistusta, eikä päätöksen yhteydessä yleensä myönnetä ylimääräisiä resursseja, joita jäsenvaltioissa tarvitaan.

Lopuksi jäsenvaltiot ovat tyytyväisiä tietotekniikkahankkeista vastaavien komiteoiden kokouksissa vaihdettujen tietojen laatuun, mutta ne katsovat, että komissio voisi ehdottaa enemmän tilaisuuksia jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon.

4.1.2. Toiminta

Tukea, jota komissio tarjoaa sovellusten toiminnan aikana, pidetään melko hyvänä.

Komissio kiinnittääkin asiaan paljon huomiota tukipalvelussaan, jota arvioidaan säännöllisesti täsmällisten laatuksien perusteella.

Järjestelmien hallinnoinnin helppoutta pidetään jäsenvaltioissa kohtalaisena. Vaikeuksia aiheuttaa sovellusten suuri määrä. Tämä ongelma ei kuitenkaan kuulu komission toimivaltaan.

4.2. Hyödyllisyys/kestävyys

Jäsenvaltioissa tehty tutkimus⁴⁹ osoittaa, että 88:aa prosenttia ohjelmasta rahoitettuja järjestelmiä pidetään välttämättöminä tai niitä käytetään usein, 6:ta prosenttia käytetään satunnaisesti, 6:ta prosenttia ei käytetä koskaan tai niitä ollaan vasta ottamassa käyttöön. Hieman alle puolet (45 prosenttia) jäsenvaltioista on kehittänyt toimintasuunnitelman ohjelman yhteydessä kehitettyjen järjestelmien käytön parantamiseksi. Järjestelmistä kolmen neljäsosan käyttö on jäsenvaltioissa pakollista (oikeudellinen tai hallinnollinen velvoite). Kaikki nämä luvut antavat osviittaa siitä, miten hyödyllisinä jäsenvaltiot pitävät järjestelmiä (hyödyllisyysperuste) ja jossain määrin niiden käytöstä pitkällä aikavälillä (kestävyysperuste).

Toinen tutkimus, joka tehtiin ohjelmasta rahoitettuihin yhteisiin toimiin (vaihdot, seminaarit ja monenväliset valvontatoimet) osallistuneiden parissa, osoitti, että 55 prosenttia vastaajista piti komission viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien hyödyllisyyttä tyydyttävänä ja 15 prosenttia erittäin tyydyttävänä.⁵⁰

4.3. VIES-sovellus (VAT Information Exchange System)

4.3.1. Järjestelmän kuvaus

Hallinnollisesta yhteistyöstä annettu asetus ETY/218/92 mahdollisti VIES-järjestelmän käyttöönoton jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten väliseen tavaroiden yhteisöluovutusta koskevaan tietojenvaihtoon alv:n valvontaa varten. Tietojen toimituspyynnöt perustuvat hallinnollista yhteistyötä koskeviin säännöksiin.

VIES-järjestelmä on jäsenvaltiot yhdistävä tietoverkko. Sen avulla voidaan:

- saada tietoja kaikista tavaroiden yhteisöluovutuksista oman jäsenvaltion alv-tiedostoihin rekisteröityjen toimijoiden ja toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen toimijoiden välillä,
- vahvistaa verovelvollisen alv-numeron oikeellisuus.

Teknisestä näkökulmasta jokainen jäsenvaltio on kehittänyt kansallisen alv-tietokannan. Siihen syötetään tietoja alv-rekisterissä olevien henkilöiden tiedostosta ja jäsenvaltion alueella toimivien

---

⁴⁹ Ks. liite 20

⁵⁰ Ks. liite 21

yhteisön sisäisten tavarantoimittajien neljännesvuosittaisista yhteenvetoilmoituksista. VIES-järjestelmä tarjoaa mahdollisuuden siirtyä tietokannasta toiseen. Mitään keskustietokantaa ei ole olemassa. Kaikki jäsenvaltiot voivat tehdä hakuja suoraan jokaisesta kansallisesta tietokannasta.

VIES-järjestelmä on ollut toiminnassa vuodesta 1993 lähtien. Fiscalis-ohjelman anti tälle sovellukselle rajoittuu siis järjestelmän kehittävään ylläpitoon (uusien viestien lisäämiseen).

4.3.2. Tulokset

4.3.2.1. Jäsenvaltioiden laadullinen arviointi⁵¹

Jäsenvaltiot katsovat, että muut jäsenvaltiot päivittävät ajoissa toimitettavat tiedot. Ne pitävät tietoja kattavina, vaikka jotkin jäsenvaltiot toivoisivatkin järjestelmän laajentamista palvelujen tarjontaan.

Arvioinnin yhteydessä on esitetty useita ehdotuksia VIES-järjestelmän kautta toimitettavien tietojen kattavuuden parantamiseksi (jotkin ehdotukset ulottuvat jopa VIES-järjestelmän ulkopuolelle):

- uusien ajoneuvojen yksityisiä hankkijoita koskevien tietojen toimittaminen (yhteisöluovutusten yhteydessä),
- verovelvollisten oikeudellista asemaa (toimintatyyppiä, tilinpäätöstä jne.) tai luovutettujen tavaroiden tyyppiä (tavarakoodia) koskevien tietojen lisääminen,
- havaitun petoksen vuoksi rekisteristä poistetun alv-numeron ilmoittaminen.

Jäsenvaltiot suhtautuvat kuitenkin kielteisemmin järjestelmän kautta toimitettujen tietojen täsmällisyyteen ja virheettömyyteen.⁵² On syytä tuoda esiin, että VIES on hajautettu atk-järjestelmä ilman keskustietokantaa, joten tietojen laatu ja saatavuus riippuu paitsi kustakin jäsenvaltiosta myös vaihdettujen tietojen lähteestä ja luonteesta (taloudellisten toimijoiden neljännesvuosittaiset ilmoitukset). Puuttuvat tai virheelliset tiedot (toimijoihin liittyvä riski) ja tietojen huono syöttäminen kansalliseen tietokantaan (kansalliseen hallintoon liittyvä riski) voivat vaikuttaa tietojenvaihtojärjestelmän tehokkuuteen. Myöskään takautuvat tiedot eivät mahdollista kovin nopeaa toimintaa (jotkin jäsenvaltiot vaativat riskianalyysivälineiden käyttöä tämän ongelman ratkaisemiseksi).

Välttääkseen riskiä siitä, että VIES-järjestelmään syötetään huonosti neljännesvuosittaisissa ilmoituksissa toimitettuja tietoja, jotkin jäsenvaltiot sallivat ilmoitusten lähettämisen sähköisesti. Tämä parantaa huomattavasti järjestelmän tehokkuutta.

Taloudellisten toimijoiden tekemiä virheitä on kuitenkin vaikea vähentää. Taloudelliset toimijat eivät kiinnitä kovin paljon huomiota sellaisen liiketoimen luokitteluun, joka ei vaikuta niiden varoihin tai alv:n keräävän valtion talousarvioon. Ne esimerkiksi sekoittavat keskenään tavaroiden luovutuksen ja palvelujen tarjoamisen, mikä muodostaa lainsäädännön virheellisen soveltamisen ilman taloudellisia seurauksia. Tällaisista virheistä määrättäviä hallinnollisia seuraamuksia ei sovelleta samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa.

Väliarvioinnissa oli jo tarkennettu, ettei näitä ongelmia voida ratkaista kokonaan Fiscalis-ohjelmassa, jota ei ole suunniteltu tähän tarkoitukseen.

4.3.2.2. Määrälliset tiedot

- Alv-tunnisteiden tarkistaminen

---

⁵¹ Ks. liite 16 ja liite 17

⁵² Ks. myös Central Liaison Office (CLO) -yhteystoimistoissa tehdyn tutkimuksen tulos, liite 18.

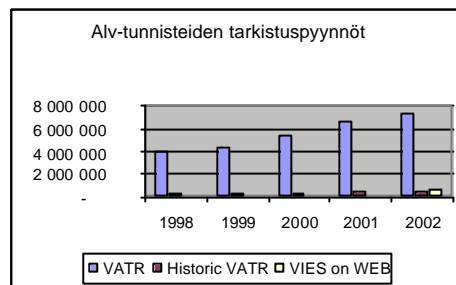

VIES:n on annettava kymmenessä sekunnissa sen henkilön nimi ja osoite, jolle tietty alv-tunniste on osoitettu, myöntämisen päivämäärä ja tarvittaessa voimassaolon päättymisen päivämäärä.

Alv-tunnisteiden tarkistuspyyntöjä (VATR) tehtiin 1. tammikuuta 1998 – 31. joulukuuta 2002 yli 27,6 miljoonaa. Tällaiselle pyynnölle alun perin tavoitteeksi asetettu alle 10 sekunnin vastausaika toteutui jo VIES:n ensimmäisenä toimintavuonna (1993). CCN/CSI-verkko mahdollistaa nykyään yleensä alle 1,5 sekunnin vastausajan.

Samana ajanjaksona tehtiin yli 2 miljoonaa tiedustelua alv-tunnisteiden aiemmista vaiheista: Historic VATR antaa lisätietoja aiemmista vaiheista (mahdollinen osoitteen- tai nimenmuutos sekä muut muutokset alv-numeroa käyttävän henkilön tiedoissa).

Seuraavassa kaaviossa esitetään, miten VATR-tiedustelujen määrä on kasvanut vuosittain vuodesta 1998 lähtien sekä miten kiinnostus Historic VATR -välineeseen on lisääntynyt kahtena viimeisenä vuonna. VIES:n Internet-sovellus saatettiin yleisön käyttöön vuonna 2002. Myös nämä tilastotiedot esitetään kaaviossa.

– Erityiset tietopyynnot (1. ja 2. taso, 2. väline)

Jäsenvaltiot vaihtavat keskenään neljännesvuosittain luettelot toimittajista, jotka ovat tehneet tavaroiden yhteisöluovutuksia toisiin jäsenvaltioihin, sekä näiden luovutusten arvoista ja ostajien nimistä ja alv-numeroista. Nämä ovat asetuksen N:o 218/92 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja "1. tason, 1. välineen" tietoja.

VIES:n on tarjottava jokaiselle jäsenvaltiolle viidessä minuutissa tiedot sellaisten tavaroiden yhteisöhankintojen arvosta, jotka määritelty toimija on tehnyt tietyinä vuosineljänneksinä muilta toimijoilta muissa jäsenvaltioissa. Nämä ovat asetuksen N:o 218/92 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja "1. tason, 2. välineen" (L1F2) tietoja.

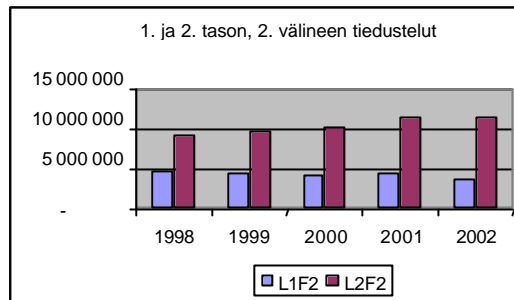
VIES:n on myös voitava tarjota jäsenvaltioille yksityiskohtaisia tietoja viidessä minuutissa: toimijan tietyinä vuosineljänneksinä tekemien yhteisöhankintojen kokonaisarvo toimittajan mukaan jaoteltuna. Nämä ovat asetuksen N:o 218/92 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja "2. tason, 2. välineen" (L2F1) tietoja.

Vuoden 2002 lopulla otettiin käyttöön uudenlainen viesti: "2. tason, 1. välineen" (L2F1) tiedoissa esitetään jäsenvaltion toimijoiden toisen jäsenvaltion tietyltä toimijalta tekemien tavaroiden yhteisöhankintojen kokonaisarvo.

Jäsenvaltiot esittivät tammikuun 1998 ja joulukuun 2002 välisenä aikana yli 73,3 miljoonaa tietopyyntöä (L1F2 ja L2F2).

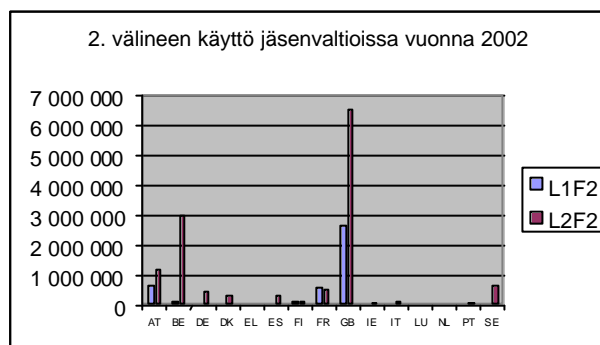
Tiedustelut toteutetaan reaaliaikaisesti (synkroninen yhteys) tai kirjelaatikon kautta (asynkroninen yhteys) kunkin jäsenvaltion oman valinnan mukaan. Jäsenvaltioille, jotka ovat

valinneeet synkronisen palvelun, vastausaika on sama kuin alv-tunnisteiden tarkistuspyynnöillä (keskimäärin alle 1,5 sekuntia). Niiden osalta, jotka ovat yhteydessä kirjelaatikon kautta, tavoitteeksi asetettu viiden minuutin vastausaika saavutettiin jo kaudella 1993–1995.

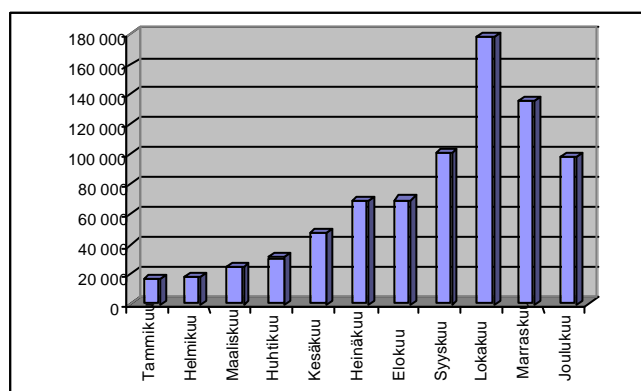
On kuitenkin syytä tuoda esiin, että jäsenvaltioiden esittämien tiedustelujen määrissä on merkittäviä eroja, kuten seuraavasta kaavioista voidaan todeta.

Se, että jotkin valtiot käyttävät järjestelmää muita ahkerammin, johtuu siitä, että niillä on enemmän VIES:ään liitettyjä päätteitä, jolloin virkamiehillä on parempi mahdollisuus käyttää järjestelmää. Ison-Britannian tiedustelujen suuri määrä johtuu myös siitä, että järjestelmä toimii siten, että jokainen pyyntö tehdään kaksi kertaa.

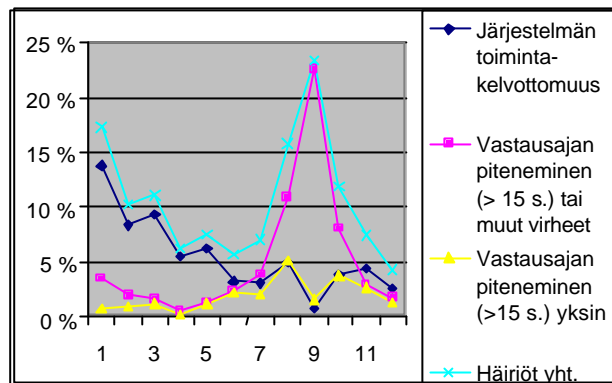
– VIES:n Internet-sovelluksen määrällinen arviointi

VIES:n Internet-sovellus otettiin käyttöön kokeellisesti lokakuussa 2001 ja virallisesti kesäkuussa 2002. Seuraavassa kaaviossa esitetään tiedustelujen määrän kasvu vuonna 2002.

Järjestelmässä esiintyi vuonna 2002 melko suuri määrä ongelmia joko sovelluksen toimintakyvyttömyytenä tai yli 15 sekunnin vastausaikana. Seuraavassa kaaviossa esitetään järjestelmässä vuonna 2002 esiintyneiden virheiden prosentuaalisen osuuden kasvu ja niiden syyt. Ongelmien suuri määrä syyskuussa 2002 johtui korkeasta käyttöasteesta ja joistakin ohjelmisto- ja

laitteisto-ongelmista. Ongelmat ratkaistiin, ja virheiden prosentuaalinen osuus palasi tavalliselle tasolle vuoden lopulla.

4.3.3. Vaikutukset⁵³

Jäsenvaltiot ovat vastauksissaan korostaneet VIES-järjestelmän merkitystä hallinnollisen yhteistyön paranemisessa. Ne katsovat lisäksi, että VIES parantaa hallinnollisten menettelyjen tehokkuutta ja helpottaa petosten torjuntaa.

4.4. Sähköiset SCACform 2001 -lomakkeet

4.4.1. Kuvaus

Fiscalis-ohjelmasta on rahoitettu sellaisten sähköisten lomakkeiden (SCACform 2001) suunnittelua ja teknistä käyttöönottoa, joiden avulla jäsenvaltiot voivat pyytää lisätietoja, jos VIES-järjestelmän tarjoamat tiedot eivät riitä.

Näiden lomakkeiden sekä valmisteveroihin liittyvien lomakkeiden siirtoon on otettu käyttöön "CCN mail" -järjestelmä (viestien turvattu vaihto CCN/CSI-verkossa).

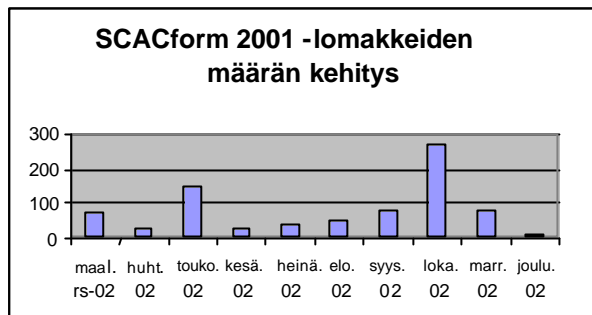
Sähköiset SCACform 2001 -lomakkeet ovat olleet koekäytössä joissakin jäsenvaltioissa maaliskuusta 2002 lähtien, ja ne tulevat korvaamaan paperiset SCAC-lomakkeet.

⁵³

Ks. liite 18

4.4.2. Laadulliset ja määrälliset tulokset

Jäsenvaltiot arvostavat suuresti lomakkeissa esitettävien tietojen kattavuutta. Ne suhtautuvat melko myönteisesti tietojen laatuun (tietojen päivitys ja toimittaminen ajoissa sekä tietojen täsmällisyys).

Kokeiluvaiheessa pystyttiin havaitsemaan joitakin heikkouksia, jotka pitäisi poistaa tuotantovaiheessa:

- CCN-mailin käyttö aiheuttaa ongelmia, koska se ei ole yhteentoimiva kansallisten viestintäjärjestelmien kanssa eikä salli kuin yhden liitetiedoston (vuonna 2002 käynnistettiin tutkimus sellaisen "CCN-mail2"-järjestelmän käyttöönottamiseksi, jossa haitat on ratkaistu),
- lomaketta voitaisiin parantaa,
- lomakkeiden on oltava vakiomuotoisia tietojenvaihtoa varten,
- käyttäjille on tarjottava lomakkeen täyttämistä koskeva ohjekirja.

Siirrettävien lomakkeiden määrä on liian pieni, jotta lomakkeiden tuloksia voitaisiin analysoida.

Lomakkeiden tietokoneistaminen säästää tietojenvaihdossa kuitenkin kiistattomasti aikaa verrattuna perinteiseen toimitustapaan (posti), mikä auttaa jäsenvaltioita noudattamaan vastausten määräaikoja.

4.5. SEED-tietokanta

4.5.1. Kuvaus

SEED-järjestelmä on pakollinen sähköinen tietokanta jokaisessa jäsenvaltiossa, ja se sisältää:

- rekisterin henkilöistä, jotka ovat valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta annetussa direktiivissä 92/12/ETY tarkoitettuja valtuutettuja varastonpitäjiä tai rekisteröityjä toimijoita sekä
- rekisterin verottomista varastoista.

Sen avulla jokainen jäsenvaltio saa tietoja muiden jäsenvaltioiden sähköisistä tiedostoista. SEED-järjestelmä käyttää AFIS-mail-järjestelmää (Anti-Fraud Information System), joka on tiedon levitykseen tarkoitettu sähköpostijärjestelmä.

Sovelluksen parantaminen ei ole ollut ohjelman ensisijaisena tavoitteena. Tavoitteena on ollut ylläpitää sovellusta siten, että kohdattaviin ongelmiin etsitään tilapäisiä ratkaisuja samalla, kun kehitetään EMCS-sovellusta, jolle SEEDin ja SIPAn toiminnot tulevat siirtymään.

4.5.2. Tulokset

Valmisteveroihin liittyvien sovellusten tehokkuutta arvioitiin vuonna 2002 järjestetyssä Fiscalis-seminaarissa⁵⁴, johon kokoontuivat valmisteveroalan yhteystoimistojen (ELO) vastuuhenkilöt. Nämä yhteystoimistot:

- vastaavat SEED, SIPA (valmisteverotuksen ennakoilmoitusjärjestelmä) ja MVS (Movement verification System) -järjestelmien käytöstä sekä järjestelmiin liittyvästä riskianalysistä,
- toimivat kansallisina yhteyspisteinä mutta myös niiden vastuualueeseen kuuluvien yhteisön menettelyjen ja järjestelmien valvonnan kansallisina keskusyhteyksipisteinä,
- omaavat yleisnäkemyksen näitä menettelyjä ja järjestelmiä koskevista tietovirroista, valvovat vaihdettujen tietojen laatua, ja seulovat niitä (SEED-tiedustelut, SIPA-vaihdot, MVS-vaihdot, epäviralliset vaihdot, mahdollisesti kohdennetut toimet).

Järjestelmän ankarimmat moitteet eivät koske sovelluksen teknistä näkökohtaa vaan enemmänkin viipeitä jäsenvaltioiden toteuttamassa järjestelmän tietojen päivityksessä (jotkin jäsenvaltiot eivät päivitä tietoja kuukausittain).

Tiedostojen vaihtoa haittaa myös se, ettei tiedostomuotojen yhteisiä eritelmiä noudateta ja ettei valmisteveronumeroita ja tietoja ole yhdenmukaistettu, samoin kuin AFIS-järjestelmän hitaus ja kansallisten järjestelmien yhdistämisen vaikeus.

SEED ei näin ollen tarjoa kansallisille hallinnoille eikä taloudellisille toimijoille kaikkia sille suunniteltuja palveluja. Jotkin kansalliset hallinnot käyttävät tietojenvaihtoon mieluummin faksia ja sähköpostia kuin atk-järjestelmää.

Päätelmää tukee jäsenvaltioissa tehty tutkimus (viiveet päivityksessä sekä virheelliset ja puutteelliset tiedot)⁵⁵. Lisäksi jotkin jäsenvaltiot katsovat, ettei järjestelmä tarjoa kaikkia tarvittavia tietoja⁵⁶.

Järjestelmään on ehdotettu seuraavia toiminnallisia ratkaisuja:

- tietokantojen päivittämisen määräaikojen noudattaminen,
- toimijoiden riskiprofiilin laatiminen,
- tietokannan online-käyttömahdollisuuden tarjoaminen, jolla varmistetaan, että siihen sisältyvät kaikki valtuutetut toimijat ja heistä voi saada samanaikaisesti tietoja tietokannasta, tai ainakin tietokannan tiheämpi päivittäminen,
- päivitysten rajaaminen koskemaan vain muutoksia eikä koko tietokantaa, jotta järjestelmää ei tarvitsisi sulkea useaksi tunniksi,
- valmisteveronumeroiden rakenteen yhdenmukaistaminen,

---

⁵⁴ Jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden valmisteveroalan yhteystoimistojen vastuuhenkilöille Chesterissä 22.–24. huhtikuuta 2002 järjestetty Fiscalis-seminaari "Valmisteveron alaisten tavaroiden väliaikaisessa valmisteverottomuusjärjestelmässä liikkumiseen käytettävien viestintämenetelmien ja -järjestelmien kehittäminen ja parantaminen".

⁵⁵ Ks. liite 16.

⁵⁶ Ks. liite 17

- niiden tavarakoodien yhtenäistäminen ja yhdenmukaistaminen, jotka SEEDIin kirjatut toimijat voivat lähettää tai vastaanottaa,
- lupansa menettäneiden toimijoiden aiempien vaiheiden tallentaminen, jotta niitä voitaisiin myöhemmin tutkia.

EMCS-hankkeen toteutumisen pitäisi ratkaista nämä ongelmat. Järjestelmän toiminnan käynnistymistä odotellessa komissio ja jäsenvaltiot ovat suunnitelleet sellaisen SEEDin uuden version (SEED v0) kehittämistä, johon sisältyisi jo osa ehdotetuista ratkaisuista.

4.5.3. Vaikutus⁵⁷

Jäsenvaltiot katsovat, että heikkouksistaan huolimatta SEED parantaa jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä ja tukee petosten torjuntaa.

4.6. SIPA-sovellus (valmisteverotuksen ennakoilmoitusjärjestelmä)

4.6.1. Kuvaus

SIPAn avulla valmisteverojen alaisten tuotteiden rahdin lähtöjäsenvaltio voi lähettää tiedotus- tai varoitusviestin määränpäänä olevaan jäsenvaltioon, jotta valvontatoimet voidaan toteuttaa ajoissa.

SIPA otettiin käyttöön tupakka- ja alkoholituotteiden veropetoksia koskevan korkean tason työryhmän joulukuussa 1998 esittämän suosituksen pohjalta.

Hankkeen kokeiluvaihe käynnistyi kuuden jäsenvaltion kesken joulukuussa 2000. Vuoden 2002 lopulla vain neljä jäsenvaltiota osallistui toimeen⁵⁸. Kaksi valtiota on keskeyttänyt osallistumisensa hankkeeseen teknisistä tai oikeudellisista syistä.

Tiedot siirretään AFIS-viestintäjärjestelmän (Anti-Fraud Information System) välityksellä.

SIPA on yksi tulevan valmisteveroja koskevan atk-järjestelmän (EMCS) edelläkävijöistä. Se on tilapäinen järjestelmä, jota käytetään odoteltaessa EMCS-järjestelmän valmistumista.

Järjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto on rahoitettu Fiscalis-ohjelmasta.

4.6.2. Tulokset

Valmisteveroalan yhteystoimistot arvioivat SIPAa Chesterissä vuonna 2002 järjestetyssä Fiscalis-seminaarissa⁵⁹.

Chesterissä tehdyssä arvioinnissa korostettiin seuraavia seikkoja:

- Jäsenvaltiot harmittelevat sitä, ettei niiden lähettämiin viesteihin vastata ja ettei tiedotus- ja varoitusviestejä ole erotettu selkeästi toisistaan. Ne toteavat, että yhteystoimistoihin lähetetään paljon viestejä, jotka ovat vain tiedottavia.
- Varoitus pitäisi antaa tosiasiallisesti "ennalta", eli viimeistään silloin, kun kauppatavarat lähetetään, jotta määränpäänä oleva jäsenvaltio voisi tarkastaa ne tehokkaasti.

---

⁵⁷ Ks. liite 19

⁵⁸ Jotkin muut jäsenvaltiot eivät osallistu toimeen varsinaisesti mutta toimittavat tietoja faksin tai sähköpostin välityksellä.

⁵⁹ Ks. alaviite 54

– Oikeudellisella tasolla jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet, että ne eivät halua OLAFin pääsevän AFIS-viestintäjärjestelmän kautta kulkeviin tietoihin. OLAF on antanut jäsenvaltioille takeita ja tarkentanut, että sen tehtävä rajoittuu tietojenvaihdon koordinointiin.

Jäsenvaltioissa tehty tutkimus vahvistaa edellä mainitut seikat. SIPAn tarjoamien tietojen kattavuutta⁶⁰ ja laatua⁶¹ pidetään keskinäisenä.

Jäsenvaltiot ovat ehdottaneet ongelmiin seuraavia ratkaisuja:

– Käytetään riskianalyysiä niin lähtö- kuin kohdejäsenvaltioidenkin hallinnoissa, jotta lähetettävät ja vastaanotettavat viestit voitaisiin kohdentaa nykyistä tarkemmin ja jotta vaihdettavien viestien määrä rajoitettaisiin tapauksiin, joihin sisältyy todellisia riskejä.

– Tutkitaan vaihtoehtoista teknistä ratkaisua, joka mahdollistaisi sen, että komissio hallinnoi sovellusta.

– Vaihtoehtoisen ratkaisun käyttöönottoa odotellessa suositetaan SIPAa viestien lähettämistavasta riippumatta (AFIS, faksi tai sähköposti).

On syytä korostaa, että komission yksiköt ovat jo esittäneet jäsenvaltioiden hyväksyttäväksi hankesuunnitelman, joka sisältää teknisiä ratkaisuja, joilla SIPAssa voitaisiin siirtyä AFISista CCN:ään osana valmistautumista SIPAn sisällyttämiseen tulevaan EMCS:ään.

4.6.3. Vaikutukset

Jäsenvaltiot katsovat⁶², että SIPA edistää kansallisten hallinnollisten menettelyjen tehostamista ja auttaa petosten torjunnassa.

Havaituista petoksista ei kuitenkaan luottamuksellisuuteen liittyvistä syistä saada numerotietoja.

"Tiedotusviesti"-versio edistää yhteisön lainsäädännön yhtenäisen soveltamisen tavoitteen saavuttamista. Kaikki valtiot eivät kuitenkaan kiinnitä yhtä paljon huomiota näihin puhtaasti tiedottaviin viesteihin. Jotkin arvelevat, että niitä saattaa tulla niiden vastaanotosta ja käsittelystä vastaaviin toimistoihin. Tästä syystä jäsenvaltiot voivat jättää lähettämättä viestin, jos ne katsovat riskianalyysin perusteella, että sillä ei olisi paljon merkitystä. Järjestelmää käytetään siis eri tavoin eri valtioissa, mikä vaikuttaa järjestelmän tuottamaan vaikutukseen.

Jäsenvaltiot painottavat, että atk-järjestelmien kautta saatavien tietojen käsittelyyn tarvitaan tehokkaita riskianalyysivälineitä. Tämän näkökohdan merkitys kasvaa EMCS-järjestelmässä, jossa kaikki valmisteverojen alaisten tuotteiden liikkumista koskevat viestit tietokoneistetaan.

4.7. Sähköiset MVS-lomakkeet

4.7.1. Kuvaus

Hallinnollisen yhteistyön parantamisen ja hallintojen keskinäisen avunannon puitteissa ja tietojenvaihdon helpottamiseksi otettiin valmisteverojen alalla vuonna 2002 käyttöön sähköiset MVS (Movement verification system) -lomakkeet. Ne mahdollistavat tietojenvaihdon jäsenvaltioiden välillä.

Lomakkeiden tekninen käyttöönotto rahoitettiin Fiscalis-ohjelmasta.

---

⁶⁰ Ks. liite 17

⁶¹ Ks. liite 16

⁶² Ks. liite 19

CCN-mail-sovellusta käyttävien MVS-lomakkeiden kokeiluvaihe alkoi toukokuussa 2002, eikä se ollut päättynyt vielä joulukuussa 2002. Vaiheeseen osallistui kahdeksan jäsenvaltiota. Jäsenvaltiot, jotka eivät osallistuneet kokeiluvaiheeseen, toimittivat lomakkeet manuaalisesti.

4.7.2. Tulokset

Valmisteveroalan yhteystoimistojen vastuhenkilöt arvioivat sähköisiä MVS-lomakkeita Chesterissä vuonna 2002 järjestetyssä Fiscalis-seminaarissa⁶³.

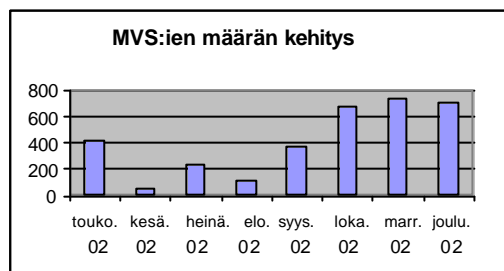
Kokeiluun osallistuneet jäsenvaltiot ovat sitä mieltä, että lomakkeiden vaihtoa pitäisi laajentaa kaikkiin jäsenvaltioihin siihen asti, kunnes EMCS valmistuu.

Ne painottavat riskianalyysivälineiden käyttöä lomakkeiden yhteydessä.

Chesterissä tehdyssä arvioinnissa korostettiin seuraavia toiminnallisia ongelmia:

- joidenkin maiden mielestä MVS:iä ei pitäisi lähettää sellaisista tuotteiden liikkumisista, joissa riski on vähäinen,
- jotkin jäsenvaltiot ovat sitä mieltä, että käyttäjille pitäisi järjestää runsaasti koulutusta (myös järjestelmän käyttöönoton yhteydessä).

Seuraavassa kaaviossa esitetään kokeiluvaiheen aikana vaihdettujen viestien määrä.

MVS oli vuoden 2002 lopulla vielä kokeiluvaiheessa, joten tulokset eivät voi olla vakuuttavia. Jäsenvaltioissa tämän seikan arvioimiseksi tehty tutkimus osoittaa, että kaikki suhtautuvat myönteisesti järjestelmän kehittämiseen. Jäsenvaltiot ovat kuitenkin ehdottaneet, että lomakkeita ja ohjeita parannettaisiin.

Kokeiluvaiheesta tehdään erityinen arviointi vuonna 2003.

4.7.3. Vaikutukset

Jäsenvaltiot katsovat⁶⁴, että sähköiset MVS-lomakkeet auttavat:

- parantamaan tuntuvasti jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä. On kuitenkin syytä korostaa, että vastaukset koskevat myös paperisia MVS-lomakkeita,
- tehostamaan kansallisia hallinnollisia menettelyjä.

⁶³ Ks. alaviite 54

⁶⁴ Ks. liite 19

4.8. Sähköisen kaupankäynnin alv

Sähköisen kaupankäynnin hankkeessa on tavoitteena kehittää ja panna täytäntöön atk-järjestelmä, jonka avulla voidaan ilmoittaa, kerätä ja määrätä alv, joka peritään Euroopan yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneilta taloudellisilta toimijoilta, jotka tarjoavat verkossa tavaroita tai palveluja Euroopan yhteisöön sijoittautuneille kuluttajille.

Kansallisten hallintojen on kerättävä näiltä taloudellisilta toimijoilta saatavat tiedot Internetin tai muun elektronisen välineen avulla. Vaikka tämä kuuluukin jäsenvaltioiden vastuulle, komissio aikoo määrittellä normit, jotta voitaisiin taata laadun vähimmäistaso koko yhteisössä.

Toiminnalliset ja tekniset eritelmat saatiin valmiiksi ja hyväksyttiin marraskuussa 2002. Järjestelmän on oltava toimintavalmis 1. heinäkuuta 2003. Kaikki yhteisön toimet rahoitetaan Fiscalis-ohjelmasta.

4.9. EMCS:n (Excise Movement and Control System) toteutettavuustutkimus

Komissio käynnisti vuonna 1999 Fiscalis-ohjelmasta rahoitetun toteutettavuustutkimuksen, jossa on tavoitteena kehittää ja ottaa käyttöön valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä. Tutkimuksen tulokset ovat erittäin myönteisiä, ja ne luovat pohjan valmisteverojen tietokoneistamista koskevassa tiedonannossa⁶⁵ esitettäville komission ehdotuksille.

Hankkeessa on tarkoitus korvata väliaikaisen valmisteverottomuuden järjestelmän mukaan liikkuviin tuotteisiin nykyisin sovellettava seurantajärjestelmä sellaisella järjestelmällä, joka takaa sähköisten viestien turvattu siirron osapuolten välillä.

EMCS-hankkeen käynnistämistä koskeva päätös on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2003, ja hankkeen kehittäminen kestää kuusi vuotta.

Fiscalis-ohjelmasta ei voitu rahoittaa EMCS-sovelluksen kehittämistä, sillä rahoitusarvio ja aikataulu ylittivät ohjelman valmiudet.

5. PÄÄTELMÄT

5.1. Tulli 2002 ja Fiscalis-ohjelmien yhteinen osa

1 CCN/CSI-verkon tarjoamat palvelut ovat hyvin kattavat, verkko toimii kunnolla, ja sitä käytetään ahkerasti. Käyttöönotto-, kehitys- ja toimintakustannukset määräytyivät sen perusteella, että CCN/CSI oli saatava yhteentoimivaksi kaikkien erilaisten kansallisten järjestelmien kanssa. Samaten CCN/CSI-verkon hajautetun teknisen rakenteen takia jokainen uusi liitäntä edellyttää erityisen infrastruktuurin luomista ja mahdollisesti kehitystyötä verkon mukauttamiseksi paikalliseen teknologiaan.

2 Tempo-menetelmän käyttöönotolla on voitu parantaa komission tietotekniikkahankkeiden hallinnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta.

Hankkeiden täytäntöönpanosta vastaavissa komiteoissa olevilla jäsenvaltioiden edustajilla ei ole kuitenkaan tietoa kaikista hankkeiden "kansallisen" osan toteutukseen käytössä olevista resursseista (budjetti- ja henkilöstöresursseista). Tämä hankaloittaa realististen aikataulujen vahvistamista hankkeiden etenemiselle

---

⁶⁵ KOM(2001) 466.

5.2. Alv:hen ja valmisteveroihin liittyvät sovellukset

1 VIES:n tekninen tehokkuus on todistettu: vastaukset saadaan nopeasti ja vaihdettujen viestien koko ja määrä ovat huomattavia. Ohjelmakautena tehtiin yli 100 miljoonaa tiedustelua (alv-numeroita koskevat tiedot sekä 1. ja 2. tason tiedot tavaroiden yhteisöhankinnoista). VIES:n hiljattainen asentaminen Internetiin tulee todennäköisesti vielä kasvattamaan tätä määrää.

Jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon sähköiset lomakkeet olivat kokeiluvaiheessa vuoden 2002 lopulla, ja ilmeni, että sekä viestintäjärjestelmä että itse lomake kaipaisivat teknisiä parannuksia. Lomakkeiden vaihto auttaa jäsenvaltioita noudattamaan vastauksille asetettuja määräaikoja

Jäsenvaltioiden mielestä VIES ja sähköiset lomakkeet ovat erittäin hyviä hallinnollisen yhteistyön välineitä. Ne ovat tuoneet esiin, että vaihdettujen tietojen virheettömyyttä ja täsmällisyyttä voitaisiin parantaa. On kuitenkin syytä mainita, että nämä parannukset eivät kuulu Fiscalis-ohjelman alaan, joka on vain osa hallinnollista yhteistyötä.

2 SEED- ja SIPA-järjestelmien tehostaminen ei kuulunut Fiscalis-ohjelman ensisijaisiin tavoitteisiin, kun otetaan huomioon järjestelmien tilapäinen luonne. SEED- ja SIPA-järjestelmien toiminnot siirtyvät ajan mittaan EMCS-hankkeeseen (valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä). Fiscalis-ohjelmasta rahoitetussa EMCS:n toteutettavuustutkimuksessa saatiin erittäin myönteisiä tuloksia, jotka luovat pohjan valmisteverojen tietokoneistamista koskevassa tiedonannossa⁶⁶ esitettäville komission ehdotuksille.

SEED-sovellukseen sisältyy joitakin teknisiä ja organisatorisia ongelmia, etenkin siksi, että kansallisten hallintojen tekemässä tietokannan päivittämisessä esiintyy viiveitä, mikä heikentää tietojen luotettavuutta.

Jäsenvaltiot pitävät SIPAa hyödyllisenä välineenä petosten torjunnassa, mutta joidenkin jäsenvaltioiden mielestä järjestelmän tehokkuutta heikentää, ettei varoitusviestejä ja tiedotusviestejä ole erotettu toisistaan. Ne painottavat, kuinka tärkeää on, että viesti lähetetään ennen tavaroiden lähtöä, jotta kohdejäsenvaltio pystyisi toteuttamaan tarkastuksen. Kyse on kuitenkin menettelyongelmista, jotka eivät liity itse sovellukseen.

Sähköiset MVS (Movement Verification System) -lomakkeet olivat kokeiluvaiheessa vuoden 2002 lopulla. Tämän sovelluksen tuloksia tai vaikutuksia on näin ollen vielä vaikea mitata. Kaikki jäsenvaltiot ovat kuitenkin kiinnostuneita järjestelmän kehittämisestä.

---

⁶⁶ KOM(2001) 466.

LYHENTEET – SANASTO

Yhteiset toimet Komission ja jäsenvaltioiden ohjelman puitteissa yhdessä järjestämät toimet, eli seminaarit, vaihdot, monenväliset valvontatoimet ja koulutustoimet.

AFIS Anti Fraud Information System. (Sähköinen viestintäjärjestelmä, joka mahdollistaa nopean ja turvattun tietojenvaihdon komission ja kansallisten hallintojen välillä tulli- ja maatalousalan rikkomusten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi ja jäljittämiseksi).

Tietotekninen sovellus *Tietokoneohjelman synonyymi.*

ART Activity Reporting Tool. (*Budjettihallinnossa käytettävä atk-järjestelmä*).

ELO Excise Liaison Office (valmisteveroalan yhteystoimisto).

CCN/CSI Common Communication Network/Common System Interface (*yhteinen tietoliikenneverkko / yhteinen järjestelmien rajapinta, jota käytetään kansallisten hallintojen ja komission verkkojen yhteenliittämiseen*).

CLO Central Liaison Office (*keskusyhteystoimisto, CLO-yksikkö*).

Monenväliset valvontatoimet *Monenväliset valvontatoimet ovat sellaisten monikansallisten yhtiöiden tarkastuksia, joilla on kaupallisia etuja tai kaupallista toimintaa useassa maassa. Valvontatoimiin osallistuu yleensä vähintään kolme jäsenvaltiota, joskus useampiakin. Ohjelma kattaa kahdenlaiset monenväliset valvontatoimet: a) monikansallinen tarkastus, eli sellaiseen monikansalliseen taloudelliseen toimijaan kohdistuvien kansallisten valvontatoimien yhdistäminen ja koordinointi, jolla on sivukonttoreita tai tytäryhtiöitä kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, ja b) kahden tai useamman toimijan koordinoitu tarkastus eri jäsenvaltioissa.*

DDS Data Dissemination System. (*Palvelin, joka mahdollistaa tietojen julkaisemisen verkossa*).

Käyttöönotto Sovelluksen tai atk-järjestelmän asentaminen sinne, missä sitä tullaan käyttämään. Atk-järjestelmän elinkaareissa käyttöönotto seuraa kehittämistä ja edeltää toimintaa.

Kehittäminen Atk-järjestelmän ohjelmointi ja testaus. Atk-järjestelmän elinkaareissa kehittäminen seuraa tutkimuksia ja edeltää käyttöönottoa.

PO TAXUD Verotuksen ja tulliliiton pääosasto.

Toimintakelpoisuus Aika, jonka verkko on toiminnassa. CCN/CSI-verkon osalta toimintakelpoisuusaika on yhdyskäytävien ja niiden liitäntöjen keskiarvo. Kansallisten hallintojen hallinnoimien verkkojen tai järjestelmien toimintakyvyttömyysaikaa ei oteta huomioon.

Tulli 2002 Yhteisön monivuotinen toimintaohjelma, joka tukee ja täydentää jäsenvaltioiden tullialalla toteuttamia toimia.

- Kestävyys** Peruste, jolla määritellään, missä määrin toteutuneet muutokset ja hyödyt säilyvät ohjelman päätyttyä.
- Vaihdot** Virkamiehen 15 päivää kestävä vierailu toisen jäsenvaltion kansallisessa hallinnossa. Vaihdoissa vierailevat virkamiehet voivat tavata muita virkamiehiä ja parantaa tuntemustaan toisessa jäsenvaltiossa käytössä olevasta organisaatiosta ja siellä sovellettavista menetelmistä ja menettelyistä.
- Tehokkuus** Peruste, jolla määritellään, missä määrin ohjelman viralliset tavoitteet on saavutettu ja ovatko odotetut vaikutukset toteutuneet.
- Tuloksellisuus** Peruste, jolla määritellään saavutettujen tulosten suhde käytettyihin resursseihin ja jolla määritellään, onko vaikutukset toteutettu kohtuulliseen hintaan.
- EMCS** **Excise Movement and Control System.** (Valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa koskeva integroitu atk-järjestelmä).
- Arviointi** Julkisten tukitoimien arvon määrittely tiettyjen perusteiden ja normien mukaisesti.
- Jälkiarviointi** Julkisen tukitoimen arvioiminen ohjelman päättymisen jälkeen.
- Väliarviointi** Ohjelman ensimmäisten toteutusten ja tulosten kriittinen arvioiminen, jonka avulla selvitetään jatkotoimien laatu ja täytäntöönpano.
- FISCALIS** Sisämarkkinoiden välillisen verotuksen järjestelmiä vahvistava yhteisön monivuotinen toimintaohjelma.
- Toiminta** Atk-järjestelmän käyttö. Atk-järjestelmän elinkaarella toiminta on lopullinen tarkoitus. Tässä vaiheessa saadaan hyöty aiemmin (tutkimukseen, kehittämiseen ja käyttöönottoon) tehdyistä
- Vaikutus** Toimen keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus sen kohteena oleviin edunsaajiin tai välillisesti muihin edunsaajiin.
- Indikaattori** Tavoitteen, resurssin, vaikutuksen tai muuttujan mitta. Indikaattorin tarjoama tieto on määrällinen tieto, jolla mitataan tosiseikkoja tai mielipiteitä.
- MEANS** **Méthode d'évaluation des Actions de Nature Structurelle.** Yhteisön ohjelmien arvioinnissa käytettävä rakenteellisten toimien arviointimenetelmä. MEANS-menetelmässä määritellään arvioinnin vaiheet, ja siinä tarkastelua, analysointia ja päätelmää edeltää arvioinnin rajaamis- ja jäsentämisvaihe, jonka täytäntöönpano esitetään jäljempänä yksityiskohtaisesti.
- MVS** **Movement Verification System.**
- NCTS** Uusi tietokoneavusteinen passitusjärjestelmä. (Atk-järjestelmä, joka mahdollistaa passitustietojen sähköisen vaihdon erilaisten kansallisten hallintojen välillä tavaroiden liikkumisen yhteydessä).
- OLAF** Euroopan komissiosta riippumaton petostentorjuntavirasto.

Yhdyskäytävä (Gateway) Kansallisen hallinnon CNN-verkkoon yhteenliittämispiste. Jokaista verkkoon liitettyä hallintoa kohti on vain yksi yhdyskäytävä. Järjestelmät kulkevat kansallisten hallintojen hallinnoimien verkkojen kautta yhdyskäytävään.

Tarkoituksenmukaisuus Peruste, jolla määritellään, kuinka hyvin ohjelman tavoitteet kohtaavat jäsenvaltioiden tarpeet.

PSO Project Support Office.

Tulokset *Toimen lyhyen aikavälin vaikutukset sen kohteena oleviin edunsaajiin.*

EBTI Eurooppalainen sitova tariffitietojärjestelmä. (*Jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon ja päätöksiä koskevan kuulemisen järjestelmä tavaroiden luokittelun alalla ja siten niiden tullikohtelun ja kauppapoliittisten toimenpiteiden soveltamisen alalla.*)

SCAC Standing Committee of Administrative Cooperation (*hallinnollisen yhteistyön pysyvä komitea*).

SCACfom2001 SCAC-lomake. (*Sähköinen lomake, jonka avulla voidaan hankkia lisätietoja silloin, kun VIES-järjestelmän tarjoamat tiedot eivät riitä*).

SCAF Petosten torjunnan alakomitea.

SCIT Tietotekniikkaan erikoistunut alakomitea.

SCAT Hallinnollisen koulutuksen alakomitea.

SEED *Tietojenvaihtojärjestelmä valmisteverojen alalla. Rekisteri henkilöistä, jotka ovat direktiivissä 92/12/ETY tarkoitettuja valtuutettuja varastonpitäjiä tai rekisteröityjä toimijoita valmisteverojen alalla.*

Seminaarit Seminaarit tarjoavat ihanteelliset puitteet kansallisten virkamiesten ja asiantuntijoiden tapaamisille, joissa he voivat analysoida ongelmia sekä määrittellä ja levittää parhaita ratkaisuja. Niiden tavoitteena on tarjota kansallisille virkamiehille mahdollisuus puhua omasta puolestaan (eikä kansallisen hallinnon edustajina) kokemuksistaan hallinnollisen yhteistyön parantamiseksi.

SIGL Système d'Information de Gestion des Licences. (Tekstiili- ja terästuotteiden tuontilisenssien hallinnointijärjestelmä).

SIPA Système d'Information Préalable en matière d'Accises. (Valmisteverotuksen ennakoilmoitusjärjestelmä, jonka avulla valmisteveron alaisten tuotteiden rahdin lähtöjäsenvaltio voi lähettää tiedotus- tai varoitusviestin määränpääneä olevaan jäsenvaltioon, jotta valvontatoimet voidaan toteuttaa ajoissa).

TARIC TARif Intégré Communautaire, Euroopan yhteisöjen yhtenäistetty tullitariffi. (Hakemisto, jossa jokaiselle tavaralajille vahvistetaan yhdistetyn nimikkeistön pohjalta tullimaksut, muut yhteisön maksut sekä muut siihen liittyvät yhteisön erityiset säännöt).

TCO/TCT Transfert des Cachets d'Origine/Transmission des Cachets de Transit, alkuperäleimojen ja passitusleimojen siirtoa koskeva tietojärjestelmä. (Sovellus,

jonka avulla komissio lähettää jäsenvaltioille tietoja alkuperä- ja passitusleimoista sähköpostisovelluksen välityksellä).

TEMPO Taxud Electronic Management of Projects On line.
(Tietotekniikkahankkeiden kehittämis- ja hallinnointimenetelmä).

IT Information Technology, tietotekniikka.

TQS Tarif Quota and Surveillance, tariffikiintiöiden seurantajärjestelmä. (Sovellus, jonka avulla hallinnoidaan tariffikiintiöitä ja seurataan tuontituotteita tariffikattojen valvomiseksi tai taloudellisista syistä tai petosten torjumiseksi).

Alv Arvonlisävero.

Sähköisen kaupankäynnin alv Atk-järjestelmä, jonka avulla voidaan ilmoittaa, kerätä ja määrätä taloudellisilta toimijoilta perittävä alv.

Unit Values Sovellus, jonka avulla voidaan laskea pisteinä toimivat keskihinnat.

Hyödyllisyys Peruste, jolla selvitetään, onko ohjelmalla toteutettu asianosaisten tarpeiden mukaiset odotetut muutokset.

VATR Alv-numeron tarkistuspyyntö VIE-järjestelmässä.

VIES VAT Information Exchange System (Tietoverkko, joka yhdistää jäsenvaltiot ja jonka kautta jäsenvaltiot voivat saada tietoja kaikista yhteisön sisäisistä tavarakaupoista niiden omiin alv-tiedostoihin rekisteröityjen toimijoiden ja toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen toimijoiden välillä sekä vahvistaa verovelvollisen alv-numeron oikeellisuuden).

LÄHDELUETTELO

Kertomuksessa käytetyt tietolähteet ovat peräisin pääasiallisesti seuraavista asiakirjoista:

– Oikeudelliset asiakirjat

- Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 888/98/EY, tehty 30 päivänä maaliskuuta 1998, sisämarkkinoiden välillisen verotuksen järjestelmiä vahvistavan yhteisön toimintaohjelman (Fiscalis-ohjelma) hyväksymisestä. *EYVL L 126, 28.4.1998, s. 1.*

- Päätös 98/467/EY, tehty 2 päivänä heinäkuuta 1998, sisämarkkinoiden välillisen verotuksen järjestelmien toimintaa vahvistavasta yhteisön toimintaohjelmasta (Fiscalis-ohjelma) tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 888/98/EY täytäntöönpanoa koskevista erityisistä säännöksistä. *EYVL L 206, 23.7.1998, s.43.*

- Neuvoston asetus (ETY) N:o 218/92, annettu 27 päivänä tammikuuta 1992, hallinnollisesta yhteistyöstä välillisen verotuksen (ALV) alalla. *EYVL L 024, 1.2.1992.*

- Neuvoston direktiivi 91/680/ETY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1991, yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta verotuksellisten rajojen poistamiseksi. *EYVL L 272, 17.9.1992, s. 72–72.*

- Neuvoston direktiivi 79/1070/ETY, annettu 6 päivänä joulukuuta 1979, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla annetun direktiivin 77/799/ETY muuttamisesta. *EYVL L 331, 27.12.1979, s. 8–9.*

- Neuvoston direktiivi 77/799/ETY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1977, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla. *EYVL L 336, 27.12.1977.*

- Kuudes neuvoston direktiivi 77/388/ETY, annettu 17 päivänä toukokuuta 1977, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste. *EYVL L 262, 15.10.1977, s. 44.*

– Muut asiakirjat

- Komission kertomus neuvostolle ja Euroopan parlamentille Matthaues-Tax-ohjelman toteuttamisesta tammikuun 1 päivästä 1995 joulukuun 31 päivään 1995. *KOM (96) 543 lopullinen, 4.11.1996.*

- Välivaiheen arviointikertomus Fiscalis-ohjelmasta. *SEC (2001) 1328, 31.6.2001.*

- Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Strategia sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toiminnan parantamiseksi. *KOM (2000) 348 lopullinen, 7.6.2000.*

- MEANS on komission ohjelma, jolla pyritään parantamaan rakenteellisten toimien arviointimenetelmiä.

LIITTEET

LIITE 1: FISCALIS SEMINAARIT

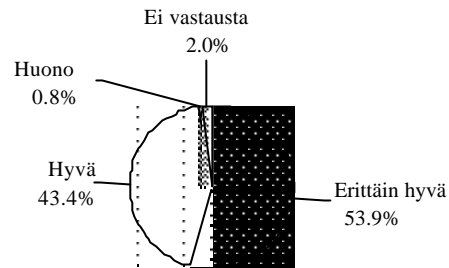
		D	AT	B	DK	E	FIN	F	GR	IRL	I	LX	NL	PT	UK	SV	Vastausten määrä	KESKIARVO	
Vastaus		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	
HYÖTY	1.1 Miten hyödyllisinä pidätte Fiscalis-ohjelman seminaareja yleensä?	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	0	14	3,29	
T U L O K S E T	2.1 Ovatko seminaarit parantaneet osanottajien välillisen verotuksen erityisaiheiden tuntemusta ja ymmärrystä?	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	1	3	3	3	15	3	
	2.2 Ovatko seminaarit auttaneet osanottajia nimeämään yhteyspisteitä muissa kansallisissa hallinnoissa?	3	4	4	4	3	4	3	4	3	4	4	4	3	3	0	14	3,57	
	2.3 Onko seminaareissa määritelty hyviä hallinnollisia toimintatapoja välillisen verotuksen alalla?	3	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	4	3	3	0	14	3,29	
	2.4 Onko seminaareista koitunut jotakin muuta kuin tässä mainittua hyötyä? (kyllä=1; ei=0)	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	15	
	3.1 Onko osanottajien välillisestä verotuksesta hankkimaan tietämystä voitu seminaarin jälkeen levittää kansallisessa hallinnossa?	2	4	3	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	15	2,87
V A I K U T T U K S E T	3.2 Onko osanottajien luomia verkostoja käytetty seminaarin jälkeen ja ovatko ne parantaneet kansallisten hallintojen välistä yhteistyötä?	2	4	4	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	0	14	3,21	
	3.3 Ovatko kansallisen hallinnon työmenetelmät parantuneet seminaarin jälkeen?	2	4	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	4	15	2,73	
	3.4 Onko kansallisten hallintoyksiköiden välinen koordinaatio parantunut seminaarin jälkeen? (Esim. verohallinnon ja tullihallinnon välinen yhteistyö alv-petosten torjunnassa)	2	3	2	1	2	2	2	3	3	4	2	1	2	2	0	14	2,21	
	3.5 Onko seminaareista koitunut jotakin muuta kuin tässä mainittua hyötyä? (kyllä = 1, ei = 0)	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	15	

1 hyödytön, 4 erittäin hyödyllinen

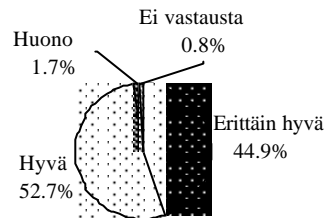

LIITE 2: VUOSIEN 2000 JA 2001 SEMINAARIEN OSANOTTAJIEN VASTAUKSET ARVIOINTILOMAKKEESEEN

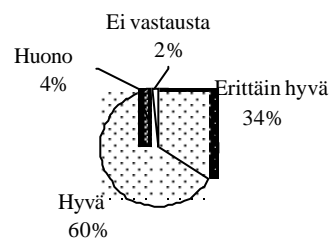
Seminaarin aihe ja tavoitteiden valinta oli mielestänne:

Esitelmien laatu oli mielestänne:

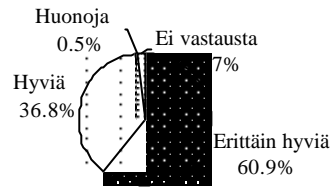

Keskustelun laatu täysistunnossa ja työryhmissä oli mielestänne:

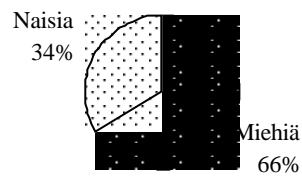

LIITE 3: VUOSIEN 2000 JA 2001 SEMINAARIEN OSANOTTAJIEN VASTAUKSET ARVIOINTILOMAKKEESEEN

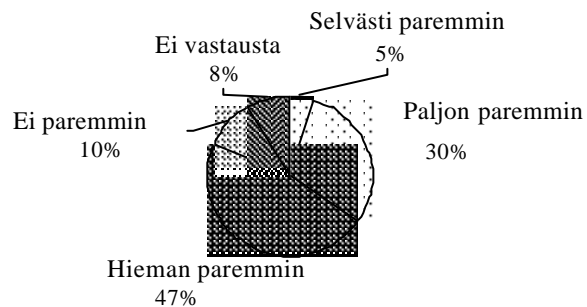
Seminaarin ja työryhmien puheenjohtajien ja raportojien esitykset olivat mielestänne:

Osanottajien jakaantuminen sukupuolen mukaan

Pystyttkö te tai hallintonne kokonaisuudessaan tämän jälkeen estämään tai paljastamaan veron kiertämistä ja veropetoksia:

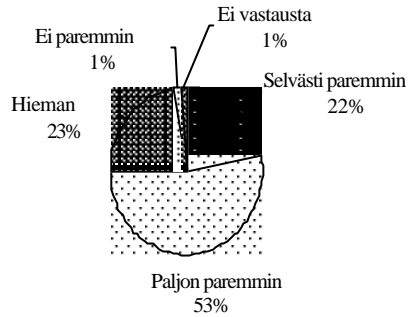
LIITE 4: FISCALIS-VAIHDOT

		D	AT	B	DK	E	FIN	F	GR	IRL	I	LX	NL	PT	UK	SV	Vastausten lukumäärä	KESKIVARVO	
Vastaus		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15		
HYÖTY	4.1 Miten hyödyllisinä pidätte Fiscalis-ohjelman vaihtoja yleensä?	3	4	0	4	3	4	3	3	3	4	3	3	4	3	4	14	3,43	
T U L O K S E T	5.1 Ovatko seminaarit parantaneet osanottajien välillisen verotuksen erityisaiheiden tuntemusta ja ymmärrystä?	3	3	0	3	3	3	3	4	3	4	3	2	4	2	0	13	3,08	
	5.2 Osanottajien arvio siitä, missä määrin vaihdot ovat parantaneet työmenetelmiä (hyvien toimintatapojen määrittely mukaan luettuna)	2	3	0	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	14	2,79	
	5.3. Ovatko vaihtoon osallistuneet nimenneet muista jäsenvaltioista yhteyspisteitä (tai verkostoja), jotka voisivat parantaa hallinnollista yhteistyötä verovirastojen välillä?	3	3	0	3	2	3	2	2	3	4	4	4	4	4	4	3	14	3,14
	5.4 Onko vaihdoista koitunut jotakin muuta kuin tässä mainittua hyötyä? (kyllä = 1, ei = 0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	15	
V A I K U T U K S E T	6.1 Onko osanottajien hankkimaa tietoa voitu vaihdon jälkeen levittää kansallisessa hallinnossa?	3	3	0	2	3	3	3	2	3	4	3	3	3	3	3	14	2,93	
	6.2 Ovatko vaihdot parantaneet kansallisen hallinnon työmenetelmiä?	2	3	0	2	2	3	2	2	3	3	2	2	2	2	3	14	2,36	
	6.3 Onko osanottajien nimeämiä yhteyspisteitä käytetty vaihtojen jälkeen ja ovatko ne parantaneet yhteistyötä kansallisten hallintojen välillä?	3	3	0	1	2	3	2	2	3	3	3	3	4	2	4	3	13	2,92
	6.4 Onko vaihdoista koitunut jotakin muuta kuin tässä mainittua hyötyä? (kyllä = 1, ei = 0)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	15	

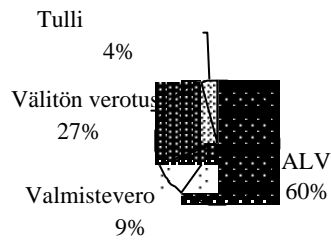
1 hyödytön, 4 erittäin hyödyllinen

LIITE 5: VUOSIEN 2000 JA 2001 VAIHTOJEN OSANOTTAJIEN VASTAUKSET ARVIOINTILOMAKKEESEEN

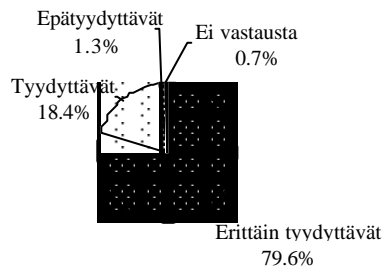
Arvioitko ymmärtäväne tämän jälkeen yhteisön välillistä verotusta koskevaa lainsäädäntöä, sen hallintoa ja täytäntöönpanoa kansallisella tasolla jäsenvaltiossanne ja vastaanottavassa jäsenvaltiossa:

Työala

Miten arvioitte vastaanottavan hallinnon toimia vaatimuksiinne vastaamisessa:

LIITE 6: VAIHDOT JÄSENVALTIOITTAIN

Fiscalis – vaihdot jäsenvaltioittain vuonna 2000

	Ensimmäinen vuosi- puolisko 2000	Toinen vuosi- puolisko 2000	Yhteensä
AT	1	24	25
BE	3	32	35
DE	2	36	38
DK	1	10	11
ES	1	38	39
FI		22	22
FR	6	49	55
UK	9	28	37
EL	1	21	22
IE	3	14	17
IT	8	29	37
LU		2	2
NL	4	22	26
PT	1	31	32
SE		30	30
Yhteensä	40	388	428
	9.35%	90.65%	

Fiscalis – vaihdot jäsenvaltioittain vuonna 2001

	Ensimmäinen vuosi- puolisko 2001	Toinen vuosi- puolisko 2001	Yhteensä
AT	4	23	27
BE	5	30	35
DE	12	41	53
DK	3	7	10
ES	4	28	32
FI	8	19	27
FR	1	42	43
UK	6	21	27
EL	4	20	24
IE	7	11	18
IT	3	10	13
LU	8	2	10
NL	4	25	29
PT	6	21	27
SE	4	37	41
Yhteensä	79	337	416
	18.99%	81.01%	

LIITE 8: MONENVÄLISTEN VALVONTATOIMIEN MÄÄRÄ VUOSINA 1998 JA 1999

Monenvälisten valvontatoimien määrä vuonna 1998

Jäsenvaltio	Ehdotusten määrä	ALV	Valmistevero	Osanottajien määrä
Itävalta	0	0	0	2
Belgia	2	1	1+1	3
Tanska	1	1	0	6
Suomi	2	1	1+1	1
Ranska	1	0	1	6
Saksa	2	2	0	9
Kreikka	0	0	0	1
Irlanti	0	0	0	1
Italia	0	0	0	7
Luxemburg	0	0	0	3
Alankomaat	2	2	0	7
Portugali	0	0	0	2
Espanja	1	1	0	4
Ruotsi	1	1	0	3
Yhdistynyt kuningaskunta	1	1	0	8

1+1: ALV ja valmistevero.

Monenvälisten valvontatoimien määrä vuonna 1999

Jäsenvaltio	Ehdotusten määrä	ALV	Valmistevero	Osanottajien määrä
Itävalta	0	0	0	2
Belgia	1	1+1	0	4
Tanska	1	1	0	2
Suomi	1	1	0	2
Ranska	1	1	0	7
Saksa	3	3	0	6
Kreikka	0	0	0	1
Irlanti	0	0	0	2
Italia	1	1	0	3
Luxemburg	0	0	0	2
Alankomaat	0	2	0	8
Portugali	0	0	0	0
Espanja	0	1	0	3
Ruotsi	1	0	1	3
Yhdistynyt kuningaskunta	1	1+1	0	5

1+1: ALV ja valmistevero.

LIITE 9: MONENVÄLISTEN VALVONTATOIMIEN MÄÄRÄ VUOSINA 2000 JA 2001

Monenvälisten valvontatoimien määrä vuonna 2000

Jäsenvaltio	Ehdotusten määrä	ALV	Valmistev ero	Osanottajien määrä
Itävalta	0	0	0	2
Belgia	2+1*	2	1+1	6
Tanska	0	0	0	4
Suomi	1	1	0	6
Ranska	3	3	0	5
Saksa	2	2	0	13
Kreikka	0	0	0	1
Irlanti	0	0	0	3
Italia	0	0	0	8
Luxemburg	0	0	0	2
Alankomaat	1*	1	0	9
Portugali	0	0	0	2
Espanja	0	0	0	6
Ruotsi	1	1+1	0	3
Yhdistynyt kuningaskunta	6	6	0	6

* lisättävä Belgian ja Alankomaiden ehdotus.
1+1: ALV ja valmistevero.

Monenvälisten valvontatoimien määrä vuonna 2001

Jäsenvaltio	Ehdotusten määrä	ALV	Valmistev ero	Osanottajien määrä
Itävalta	0	0	0	1
Belgia	3	2+1	1	4
Tanska	0	0	0	1
Suomi	0	0	0	0
Ranska	0	0	0	6
Saksa	1	1	0	5
Kreikka	0	0	0	0
Irlanti	0	0	0	3
Italia	1	1	0	3
Luxemburg	0	0	0	1
Alankomaat	1	1	0	6
Portugali	0	0	0	2
Espanja	1	1	0	4
Ruotsi	0	0	0	3
Yhdistynyt kuningaskunta	1	1+1	0	6

1+1: ALV :tä ja valmisteveroa koskevat valvontatoimet.

LIITE 10: VUONNA 2002 EHDOTETTUIJEN MONENVÄLISTEN VALVONTATOIMIEN MÄÄRÄ

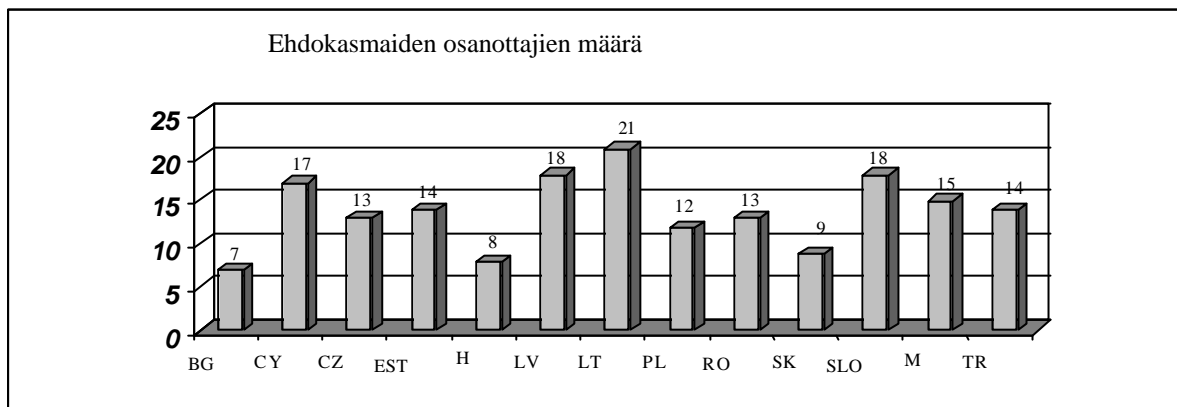
Jäsenvaltio	Ehdotusten määrä	ALV	Valmistevero	Osanottajien määrä
Itävalta	0	0	0	1
Belgia	0	0	0	0
Tanska	0	0	0	3
Suomi	0	0	0	0
Ranska	0	0	0	3
Saksa	1	1	0	2
Kreikka	0	0	0	1
Irlanti	1	1	0	1
Italia	0	0	0	2
Luxemburg	0	0	0	1
Alankomaat	1	1	0	3
Portugali	0	0	0	1
Espania	1	1	0	1
Ruotsi	0	0	0	1
Yhdistynyt	0	0	0	3

1+1: ALV :tä ja valmisteveroa koskevat valvontatoimet.

LIITE 11: FISCALIS-KOULUTUS

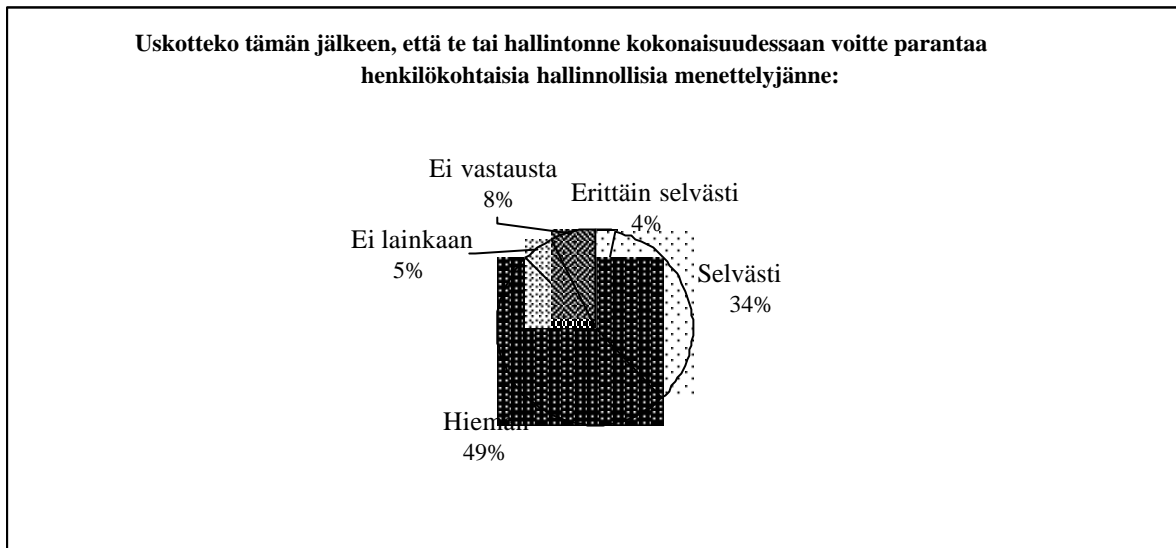
		D	A	B	DK	E	FIN	F	GR	IRL	I	LX	NL	PT	UK	S	Vastausten lkm	KESKIVARVO	
VASTAUKSET	Saatu = 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15		
	Ei saatu = 0																		
HYÖTY	10.1 Minkä yleisarvosanan antaisitte Fiscalis-ohjelman koulustoitimien hyödyllisyydestä?	3	4	3	3	2	3	1	4	3	4	3	2	0	3	0	13	2.92	
	V A I K U T U K S E T	11.1 Ovatko Fiscalis-ohjelman koulustoitimet parantaneet kansallisen hallinnon virkamiehille suunnatun koulutuksen tarjontaa (yhteisen koulutusrunгон luominen, mahdollisuus osallistua muiden jäsenvaltioiden koulutukseen -laatu jne.)?	0	3	2	2	2	1	1	3	3	3	2	1	0	2	0	12	2.08
		11.2 Onko Fiscalis-koulutus parantanut osanottajien verotuksen erityisaiheiden tuntemusta?	2	2	3	2	3	1	1	3	3	3	2	2	0	3	0	13	2.31
		11.3 Ovatko Fiscalis-ohjelman koulustoitimet parantaneet kielikoulutusvälineiden käyttöä hallintoneuvokammiesten keskuudessa?	0	4	3	0	2	1	1	0	2	4	1	1	0	3	0	11	2.00
11.4 Onko koulustoitimista koitunut jotakin muuta kuin tässä mainittua hyötyä? (kvillä = 1, ei = 0)	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	14	0.29	

Ulkoiset toimet : Fiscalis-seminaarit vuosina 2000 ja 2001

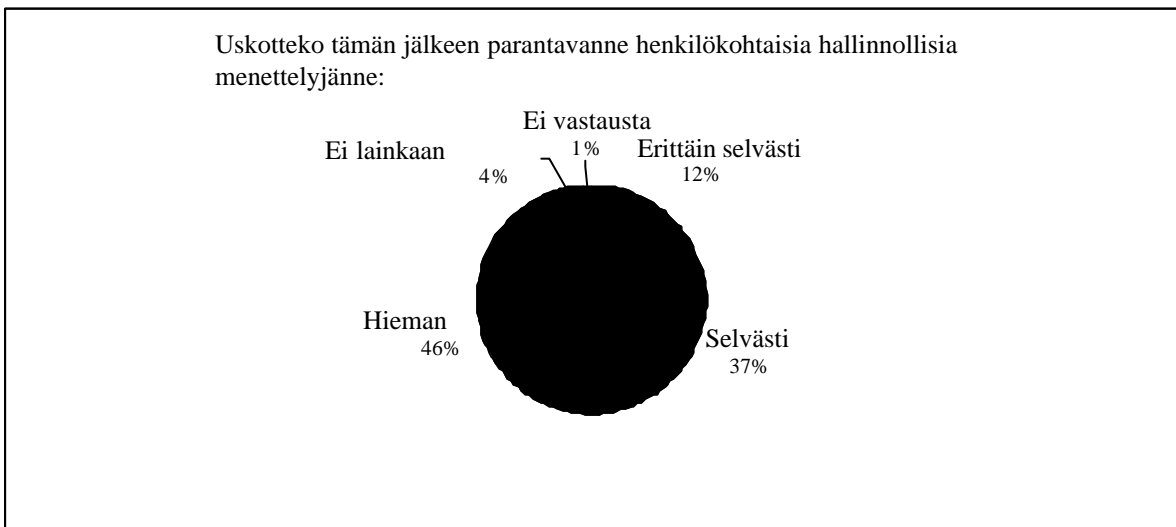

LIITE 12: HENKILÖKOHTAISTEN HALLINNOLLISTEN MENETTELYJEN PARANTAMINEN

Fiscalis-seminaarit vuosina 2000 ja 2001

Fiscalis-vaihdot vuosina 2000 ja 2001

LIITE 13: TIETOTEKNIikkaAN VARATUT MÄÄRÄRAHAT

Hanke / Vuosi	1998	1999	2000	2001	2002	Yhteensä	<i>% Fiscalis-ohjelman KOKONAIS-BUDJETISTA</i>
CCN/CSI (50 % Fiscalis - 50 % Tulli 2002)	2.182.687	6.033.857	4.336.042	4.672.356	6.576.530	23.801.472	
Hallinnointivälineet (50 % Fiscalis - 50 % Tulli 2002)	-	124.627	476.406	344.175	129.500	1.074.708	
Tempo	-	124.627	476.406		129.500	730.533	
PSO	-	-	-	344.175	-	344.175	
Fiscalis (CCN/CSI ja hallinnointivälineet pois luettuina)	850.407	944.286	880.925	1.730.851	1.796.723	6.203.192	
EMCS-tutkimus	580.925	-	-	-	-	580.925	2,96%
FITS	269.482	944.286	880.925	1.655.851	1.796.723	5.547.267	28,27%
SIPA	-	-	-	75.000	-	75.000	0,38%
YHTEENSÄ Fiscalis (mukaan luettuna 50 % CCN/CSI-verkosta ja hallinnointivälineistä)	1.940.162	4.116.675	3.249.692	5.163.120	5.153.010	19.622.659	

LIITE 14: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO CCN/CSI-JÄRJESTELMÄN KEHITYKSESTÄ, KÄYTTÖÖNOTOSTA JA TOIMINNASTA

Kysymys

Ilmoittakaa arvosanalla 1 (täysin samaa mieltä) – 5 (täysin eri mieltä), missä määrin yhdytte seuraaviin väittämiin.

Vastaukset

	Vastausten Ikm Fiscalis	Keski- arvo Fiscalis	Vastausten Ikm Tulli	Keski- arvo Tulli	Keski- arvo yhteensä
CCN/CSI-verkon käyttöönotto					
A. CCN/CSI-verkon toteutusaikataulu jäsenvaltiossanne on realistinen.	9	2,00	10	2,00	2,00
B. CCN/CSI-verkon käyttöönottoon tarjotut budjettiresurssit jäsenvaltiossanne ovat realistiset.	8	1,56	10	1,70	1,64
C. Komissio (CCN/TC) on tarjonnut riittävästi apua CCN/CSI-verkon käyttöönottoon jäsenvaltiossanne.	9	1,78	10	2,00	1,90
D. Komissio on tarjonnut riittävästi koulutusta CCN/CSI-verkon käyttöönottoon jäsenvaltiossanne.	9	1,83	10	2,10	1,97
E. Komissio on toimittanut riittävästi kirjallista aineistoa CCN/CSI-verkon käyttöönottoa varten.	6	1,83	10	2,10	2,00
F. CCN/CSI-verkko on helppo liittää paikalliseen järjestelmäympäristöön.	9	1,83	10	2,30	2,08
G. CCN/CSI-eritelmissä käytetään jäsenvaltiossanne saatavilla olevaa tekniikkaa.	9	1,67	10	2,10	1,90
CCN/CSI-verkon toiminta (1999-2002)					
H. Komissio (CCN/TC) on tarjonnut riittävästi apua CCN/CSI-verkon toiminnan aikana.	9	2,00	11	1,73	1,85
I. Komissio (CCN/TC) on tarjonnut riittävästi kirjallista aineistoa ja koulutusta CCN/CSI-verkon toimintaa ja kehittämistä varten.	9	2,22	11	2,09	2,15
J. CCN/CSI-verkkoa on helppo käyttää jäsenvaltiossanne.	9	2,17	11	2,64	2,43
K. CCN/CSI-verkon palvelut täyttävät hallintojen välisen tietojenvaihdon tarpeet ohjelman vaatimusten mukaisesti (synkroniset ja asynkroniset yhteydet, HTTP, CCN-mail).	8	2,88	10	2,10	2,44
L. Komission hallinnoiman runkojärjestelmän toimintakelpoisuus on riittävä.	8	1,88	10	1,80	1,83
M. Muiden jäsenvaltioiden hallinnoimien yhdyskäytävien toimintakelpoisuus on riittävä.	7	1,71	10	2,00	1,88
N. Paikalliset järjestelmät on helppo liittää CCN/CSI-verkkoon.	9	2,22	10	2,50	2,37
O. Kaikissa CCN/CSI-verkkoa hyödyntävissä järjestelmissä on yhteentoimivuuteen CCN/CSI-verkon kanssa tarvittavat eritelmit.	8	2,38	10	2,10	2,22
P. CCN/CSI-verkko säästää paljon resursseja uuden tullialan tietotekniikkajärjestelmän käyttöönotossa jäsenvaltiossanne.	5	2,60	9	2,11	2,29
Q. Kaikki tietojenvaihtopalvelut ovat riittävän turvallisia.	8	2,00	11	1,36	1,63

Asteikko

1 = Täysin samaa mieltä

5 = Täysin eri mieltä

Vastausten ka. <=2,0

Vastausten ka. 2-2,5

Vastausten ka. >2,5

**LIITE 15: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-OHJELMAN PUITTEISSA
KEHITETTYJEN JÄRJESTELMIEN KANSALLISTEN OSIEN
KÄYTTÖÖNOTOSTA JA TOIMINNASTA**

Fiscalis-ohjelman järjestelmien käyttöönotto ja kehittäminen jäsenvaltioissanne.	Vastausten lkm	Keskiarvo
A. Jäsenvaltionne myöntää tarpeen ja sitoutuu varmistamaan, että järjestelmät otetaan kansallisella tasolla käyttöön yhteisessä eritelmässä määritellyllä tavalla.	10	1,75
B. Järjestelmien käyttöönoton aikataulu on realistinen.	10	2,50
C. Koulutusta on tarjottu riittävästi.	10	2,25
D. Apua on tarjottu riittävästi.	10	2,05
E. Käyttöönotettavien/kehitettävien järjestelmien tarpeet ja/tai eritelmät ovat riittävän kattavia.	10	1,95
F. Komission ja jäsenvaltionne välillä käydään selkeää ja nopeaa tietojenvaihtoa järjestelmien käyttöönotosta.	10	2,15
G. Kansallisella tasolla on käytettävissä riittävästi budjettivaroja.	9	2,50
H. Hankkeisiin on saatavilla riittävästi kansallisia henkilöresursseja.	9	2,78
I. Jäsenvaltionne on tarjonnut käyttöön riittävästi tekniikkaa.	10	2,55
J. Järjestelmien toimintaan tarvittavat oikeudelliset välineet on tarjottu käyttöön ajoissa, ja ne ovat laadukkaita.	10	2,25
K. Järjestelmien toimintaan tarvittavat hallinnolliset välineet on tarjottu käyttöön ajoissa, ja ne ovat laadukkaita.	10	2,10
L. Järjestelmät ovat yhteentoimivia nykyisten taustajärjestelmien kanssa.	9	1,94
Fiscalis-ohjelman järjestelmien toiminta jäsenvaltioissanne		
M. Komissio on tarjonnut riittävästi apua järjestelmien toiminnan aikana.	10	2,30
N. Järjestelmien hallinnointi on helppoa jäsenvaltioissanne.	10	2,50
Yhteistyö muiden jäsenvaltioiden kanssa		
O. Komissio on tarjonnut riittävästi tilaisuuksia jakaa muiden jäsenvaltioiden kanssa kiinnostavia tietoja järjestelmien käyttöönotosta ja kehittämisestä.	10	2,70
P. Muiden jäsenvaltioiden kanssa järjestetyissä säännöllisissä kokouksissa (esim. työryhmissä) on tullut esille kiinnostavia tietoja.	10	2,45

Asteikko

1 = Täysin samaa mieltä

5 = Täysin eri mieltä

Vastausten ka. ≤2,0

Vastausten ka. 2 et 2,5

Vastausten ka. >2,5

LIITE 16: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-JÄRJESTELMISTÄ SAATUJEN TIETOJEN LAADUSTA

Ottaen huomioon jäsenvaltionne tarpeet voitteko arvioida alla olevista järjestelmistä saatujen tietojen laadun ?

Ilmoittakaa arvosanalla 1 (täysin samaa mieltä) – 5 (täysin eri mieltä), missä määrin yhdytte seuraaviin väittämiin.

Fiscalis-sovelluksilla toimitettujen tietojen laatu	Järjestelmä				
	VIES	SCACform 2001	SEED	EWSE	MVS
A. Muut jäsenvaltiot päivittävät riittävän ajoissa tiedot, joista maanne on riippuvainen.	18	21	22	10	20
<i>Vastanneiden maiden lkm</i>	7	8	10	3	5
Keskiarvo	2,57	2,63	2,20	3,33	4,00
B. Muut jäsenvaltiot toimittavat riittävän ajoissa uudet tiedot, joista maanne on riippuvainen.	21	22	20,5	10	19
<i>Vastanneiden maiden lkm</i>	7	8	10	3	5
Keskiarvo	3,00	2,75	2,05	3,33	3,80
C. Muiden jäsenvaltioiden toimittamat tiedot ovat tarkkoja ja virheettömiä.	18,3	18	19	7	15
<i>Vastanneiden maiden lkm</i>	7	8	9	3	5
Keskiarvo	2,61	2,25	1,67	2,33	3,00
Keskiarvo yhteensä	2,73	2,54	1,97	3,00	3,60

Asteikko

1 = Täysin samaa mieltä

5 = Täysin eri mieltä

Vastausten ka. <=2,0

Vastausten ka. 2-2,5

Vastausten ka. >2,5

LIITE 17: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-JÄRJESTELMISTÄ SAATUJEN TIETOJEN KOKONAISLUONTEESTA

Fiscalis-ohjelman puitteissa kehitetyistä järjestelmistä jäsenvaltionne saa tietoja eri jäsenvaltioiden hallinnoista, verovelvollisista ja verokannoista sekä lainsäädännöstä ja tavaroiden yhteisön sisäisestä myynnistä.

Voisitteko arvioida näiden järjestelmien jäsenvaltiollenne tarjoamien tietojen kattavuutta ohjelman pääasiallisten tavoitteiden valossa?

Lainsäädännön yksinkertaistaminen ja ajan tasalle saattaminen.

Lainsäädännön yhdenmukainen soveltaminen.

Hallinnollisen yhteisyyden edistäminen.

Petosten torjunta.

- (1) Kaikki tarvittavat tiedot toimitetaan.
- (2) Lähes kaikki tarvittavat tiedot toimitetaan, joitakin parannuksia voisi kuitenkin tehdä.
- (3) Kaikkia tarvittavia tietoja ei toimiteta.
- (4) Toimitetut tiedot eivät ole hyödyllisiä.

Fiscalis-sovelluksilla toimitettujen tietojen kattavuus		
Järjestelmät (yhteisön osat ja "kansalliset" osat mukaan luettuina)		
	Vastausten lkm	Keski-arvo
Alv-järjestelmät		
A. VIES (VAT Information Exchange System)	9	1,78
B. VIES – CLOForms – TVA	6	1,67
Valmisteverojärjestelmät		
C. SEED (System for Exchange of Excise Data)	8	2,44
D. EWSE (Early Warning System for Excise)	4	2,25
E. MVS (Movement Verification System)	5	2,20

Vastausten ka. ≤ 2
Vastausten ka. 2-2,5
Vastausten ka. $> 2,5$

LIITE 18: KESKUSTOIMISTON (CENTRAL LIAISON OFFICE) VIRKAMIESTEN ARVIO ALV :TÄ KOSKEVISTA HAKEMUKSISTA

Ilmoittakaa, ovatko alla olevassa taulukossa esitetyt väittämät jäsenvaltiossanne käyttämiinne järjestelmienne sopivia.

Ilmoittakaa arvosanalla 1 (täysin samaa mieltä) – 5 (täysin eri mieltä), missä määrin yhdytte seuraaviin väittämiin.

Tavoitteiden edistyminen	Vastausten lkm		Keskiarvo	
	VIES	SCACform 2001	VIES	SCACform 2001
A. Järjestelmät lisäävät kansallisten hallintomenettelyjen tehokkuutta.	11	8	1,73	1,88
B. Järjestelmät parantavat yhteistyötä ja tietojenvaihtoa eri jäsenvaltioiden verohallintojen välillä.	11	8	1,36	1,50
C. Järjestelmät yksinkertaistavat veronkantoa.	10	8	2,50	2,50
D. Järjestelmät tukevat tehokkaasti petostentorointia.	11	8	2,00	1,75
E. Tarpeisiin vastaamista tuetaan ohjeistuksella ja koulutuksella.	10	8	2,35	3,00
F. Tietojen ja järjestelmien toimintakelpoisuus on riittävä.	11	8	2,45	2,50
G. Tiedot ovat niin virheettömiä, että viranomainen voi luottaa niihin.	11	8	3,00	1,75
H. Käyttöoppaat ovat selkeitä ja parantavat ohjelmien käyttöä.	10	7	2,70	2,57
I. Käännökset ovat riittävän laadukkaita.	5	4	2,00	2,00
J. Hallintoviranomainen saa riittävästi palautetta tietojen tarkistuksessa löytyneistä virhetyypeistä.	10	7	2,50	2,00
K. Vastausaika on hyväksyttävä.	11	7	1,64	2,86
L. Järjestelmä on helppokäyttöinen.	11	7	1,45	1,43
M. Rajapinnat mahdollistavat vaivattoman tiedonhau.	11	6	1,91	2,50
			2,12	2,17

Asteikko

1 = Täysin samaa mieltä

5 = Täysin eri mieltä

Vastausten ka. <=2,0

Vastausten ka. 2-2,5

Vastausten ka. >2,5

**LIITE 19: VALMISTEVEROTOIMISTOJEN VIRKAMIESTEN ARVIO
VALMISTEVEROA KOSKEVISTA HAKEMUKSISTA**

Ilmoittakaa, ovatko alla olevassa taulukossa esitetyt väittämät jäsenvaltiossanne käyttämiinne järjestelmiinne sopivia.

Ilmoittakaa arvosanalla 1 (täysin samaa mieltä) – 5 (täysin eri mieltä), missä määrin yhdytte seuraaviin väittämiin.

Tavoitteiden edistyminen	Vastausten lkm			Keskiarvo		
	SEED	EWSE	MVS	SEED	EWSE	MVS
A. Järjestelmät lisäävät kansallisten hallintomenettelyjen tehokkuutta.	12	9	10	2,50	2,33	2,10
B. Järjestelmät parantavat yhteistyötä ja tietojenvaihtoa eri jäsenvaltioiden verohallintojen välillä.	11	9	10	2,36	2,56	1,90
C. Järjestelmät yksinkertaistavat veronkantoa.	11	8	9	2,64	2,50	2,11
D. Järjestelmät tukevat tehokkaasti petostentorijuntaa.	12	9	10	2,33	2,33	2,30
E. Tarpeisiin vastaamista tuetaan ohjeistuksella ja koulutuksella.	11	8	9	2,91	3,00	2,78
F. Tietojen ja järjestelmien toimintakelpoisuus on riittävä.	12	9	10	3,17	3,00	2,40
G. Tiedot ovat niin virheettömiä, että viranomainen voi luottaa niihin.	12	9	10	3,42	2,44	2,30
H. Käyttöoppaat ovat selkeitä ja parantavat ohjelmien käyttöä.	10	6	8	3,00	3,50	3,00
I. Käännökset ovat riittävän laadukkaita.	9	6	7	2,22	2,50	2,29
J. Hallintoviranomainen saa riittävästi palautetta tietojen tarkistuksessa löytyneistä virhetyypeistä.	10	5	7	3,70	2,80	2,57
K. Vastausaika on hyväksyttävä.	10	6	9	2,20	2,17	2,44
L. Järjestelmä on helppokäyttöinen.	11	7	9	2,00	3,00	2,22
M. Rajapinnat mahdollistavat vaivattoman tiedonhaun.	9	6	8	2,44	2,83	2,50
			Keskiarvo	2,68	2,69	2,38

Asteikko

1 = Täysin samaa mieltä

5 = Täysin eri mieltä

Vastausten ka. <=2,0

Vastausten ka. 2-2,5

Vastausten ka. >2,5

LIITE 20: JÄSENVALTIOIDEN ARVIO FISCALIS-OHJELMAN PUITTEISSA KEHITETTYJEN JÄRJESTELMIEN KÄYTÖSTÄ

Kysymykset

Onko teillä käytössänne atk-järjestelmien käytön seurantarajustelmää, eli kokoatteko säännöllisiä tilastoja näiden järjestelmien käytöstä?

Merkitä rasti alla olevan taulukon "seuranta"-sarakeeseen sen mukaan, seuraatteko lueteltujen järjestelmien käyttöä ja jos seuraatte, teettekö sitä säännöllisesti (järjestelmän jatkuva seuranta ja säännöllinen raportointi) vai satunnaisesti (ei säännöllistä raportointia).

Ilmoittakaa kaikkien sellaisten järjestelmien osalta, joita te seuraatte tai joiden käytöstä teillä on selkeä käsitys, kuinka ahkerasti niitä käytetään merkitsemällä rasti jonkin "käyttöaste"-sarakeessa ehdotetun vaihtoehdon kohdalle.

Onko virkamiehille asetettu oikeudellista tai hallinnollista velvoitetta käyttää näitä järjestelmiä teidän jäsenvaltiossanne? (Merkitä rasti "velvoite"-sarakeeseen).

Vastaukset

Järjestelmät	Seuranta			Tiheys					Velvoite	
	Ei	Kyllä, säännöllisesti	Kyllä, satunnaisesti	Ei koskaan	Käyttöönottovaiheessa	Satunnaisesti	Usein	Jatkuvasti	Ei	Kyllä
Alv-järjestelmät										
A. VIES (VAT Information Exchange System)	2	6	2	0	0	1	3	4	1	8
B. VIES – CLOForms – TVA	1	5	2	0	0	1	3	2	2	5
Valmisteverojärjestelmät										
C. SEED (System for Exchange of Excise Data)	2	4	2	0	0	0	6	1	1	7
D. EWSE (Early Warning System for Excise)	1	4	1	0	1	0	4	0	3	3
E. MVS (Movement Verification System)	0	7	0	0	1	0	4	1	2	5
<i>Järjestelmien määrä</i>	6	26	7	0	2	2	20	8	9	28
<i>Kyselyssä huomioitujen järjestelmien määrä</i>	39	39	39	32	32	32	32	32	37	37
<i>Osuus</i>	15%	67%	18%	0%	6%	6%	63%	25%	24%	76%

**LIITE 21: YHTEISIIN FISCALIS-TOIMIIN OSALLISTUNEIDEN OSANOTTAJIEN ARVIO
VIESTINTÄ- JA TIETOJENVAIHTOJÄRJESTELMIEN HYÖDYLLISYYDESTÄ**

**Miten arvioitte komission viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien (VIES, SEED, jne.)
hyödyllisyyttä? (1 345 vastausta vuosien 2000 ja 2001 osalta)**

